

Opolskie na rowery

Przewodnik rowerowy

po najlepszych trasach Opolszczyzny

Opracowanie tras i teksty: Przemysław Supernak – SuperGlob
Zdjęcia: Jarosław Małkowski – Agencja Fotograficzna BANKFOTO
Korekta i redakcja: Leszek Nocoń – Zakład Poligraficzny Sindruk
Opracowanie graficzne i skład: Piotr Figura – Zakład Poligraficzny Sindruk
Redakcja map: Monika Sibielec – Studio Plan Anna Dębska
Druk i oprawa: Zakład Poligraficzny Sindruk

ISBN: 978-83-65642-17-2

Wydawca:
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Rozszerzona wersja przewodnika oraz materiały dodatkowe dostępne są tutaj:

Spis treści

Wstęp 2

1 Z Opola nad Jeziora Turawskie (39,5 km) 4

2 Wokół Jeziora Turawskiego (26,5 km) 9

3 Z Opola do Kamienia Śląskiego (50,6 km / 48,1 km / 56,6 km) 15

4 Z Opola do Niemodlina przez Bory Niemodlińskie (56,4 km / 59,9 km) 21

5 Z Opola do ujścia Nysy Kłodzkiej do Odry (64,0 km / 36,2 km) 27

6 Wokół Stobrawskiego Parku Krajobrazowego (53,1 km) 34

7 Z Namysłowa do Lubszy przez Stobrawski Park Krajobrazowy (60,0 km / 43,1 km) 41

8 Wokół Kluczborka szlakiem zabytkowych kościołów (41,1 km) 46

9 Z Wołczyna do Byczyny szlakiem drewnianych kościołów (53,1 km / 41,3 km) 51

10 Z Olesna do Kluczborka (48,2 km / 15,2 km / 40,1 km) 56

11 Z Olesna do Praszki dawną linią kolejową Paulinka (49,8 km / 54,0 km) 64

12 Z Ozimka do Zawadzkiego Doliną Małej Panwi (49,5 km / 29,7 km) 70

13 Ze Strzelec Opolskich na Górę Świętej Anny (33,7 km / 37,7 km) 76

14 Wokół Góry Świętej Anny (20,3 km) 81

15 Z Krapkowic na Górę Świętej Anny (36,8 km) 85

16 Z Krapkowic do Mosznej szlakiem śląskich pałaców (45,2 km) 90

17 Z Kędzierzyna-Koźla do Polskiej Cerekwi Szlakiem Kolejowym (37,7 km / 47,9 km) 95

18 Z Głubczyc do Kietrza (50,6 km) 100

19 Z Prudnika do Mosznej Aleją Lipową (44,3 km) 105

20 Z Prudnika na Biskupią Kopę (37,5 km) 110

21 Z Nysy do Głuchołaz przez rezerwat Przyłęk (54,3 km) 116

22 Wokół Jeziora Nyskiego (36,8 km) 122

23 Z Otmuchowa do Paczkowa Szlakiem Czarownic (34,3 km) 127

24 Wokół Grodkowa (31,7 km / 24,4 km) 132

25 Wokół Brzegu Szlakiem Polichromii Brzeskich (53,8 km) 136

Wstęp

Niniejszy przewodnik to pierwsze tak kompleksowe wydawnictwo zawierające gotowe propozycje wycieczek rowerowych po województwie opolskim. Powstał on w ramach unijnego projektu „Opolskie na rowery – przygotowanie i realizacja koncepcji rozwoju ścieżek rowerowych w województwie opolskim wraz z kampanią edukacyjną" realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. To 25 tras po wszystkich powiatach Opolszczyzny o różnej długości i stopniu trudności. Coś dla siebie znajdą tu i początkujący, i bardziej zaawansowani rowerzyści. Trasy zostały poprowadzone zarówno po istniejących już, znakowanych szlakach rowerowych, jak i poza nimi. Odwiedzają one większość najbardziej znanych atrakcji turystycznych województwa. Są to zarówno zabytki i pamiątki dawnej historii, jak i tereny ciekawe przyrodniczo – lasy, góry, jeziora i stawy.

Województwo opolskie to region z niezwykłym i jeszcze nie do końca odkrytym potencjałem turystycznym. Tereny te obfitują w liczne zabytki, które wyróżniają Opolszczyznę na tle kraju. Szczególnie dużo jest tu zamków, pałaców i dworów. Nie brakuje tu również licznych drewnianych (i nie tylko) kościołów oraz przydrożnych kapliczek, które są wizytówką opolskich wiosek. Wiele tutejszych miast i miasteczek to miejsca o niezwykłej urodzie z długą, bogatą i skomplikowaną historią.

W regionie znajduje się ponad 3 tys. oznakowanych szlaków rowerowych. Z każdym rokiem polepsza się ich stan i budowana przy nich infrastruktura. Wciąż powstają nowe drogi dla rowerów, które mają charakter zarówno komunikacyjny, jak i turystyczny. Ich rozwój przyspieszył wraz z projektem „Opolskie na rowery".

Najważniejsze tereny do turystyki rowerowej skupiają się w kilku regionach. W centralnej części województwa prym wiedzie powiat opolski, w którym liczba znakowanych szlaków jest największa. Najpopularniejsze trasy poprowadzone są w okolicach Lasów Stobrawsko-Turawskich, Jezior Turawskich oraz w Dolinie Małej Panwi. Na północ od Opola niezwykły potencjał turystyczny ma Stobrawski Park Krajobrazowy, w którym wytyczono kilkaset kilometrów szlaków pieszych i rowerowych. Atutem tych terenów są gęste lasy, wydmy oraz liczne stawy. Miłośnicy lasów chętnie odwiedzają również trasy wytyczone w Borach Niemodlińskich, które są największym jednolitym obszarem leśnym na Opolszczyźnie. Na wschód od Opola warto odwiedzić z kolei Park Krajobrazowy Góra Świętej Anny. To doskonała propozycja dla rowerzystów lubiących jazdę terenową z licznymi podjazdami i zjazdami. Zachodnie tereny województwa to znów trasy biegnące lekko pagórkowatym terenem wokół Grodkowa, Szlak Polichromii

Panorama Gór Opawskich

Brzeskich czy piękne krajobrazowo szlaki w okolicach Jeziora Nyskiego i Otmuchowskiego. Osobny rozdział stanowi pogranicze polsko-czeskie i południe województwa opolskiego, rozciągające się od Kietrza i Głubczyc na wschodzie przez Prudnik po Głuchołazy i Park Krajobrazowy Góry Opawskie na zachodzie. Góry może nie są tu zbyt wysokie i nie zajmują sporego obszaru, jednak można tu trafić na prawdziwie górskie trasy, jak choćby te znajdujące się w okolicach Biskupiej Kopy czy zbudowane specjalnie dla rowerzystów single tracki na Górze Chrobrego w Głuchołazach. W ostatnim czasie powstało w woj. opolskim także kilka nowych tras rowerowych poprowadzonych śladami dawnych linii kolejowych, jak trasy z Większyc do Polskiej Cerekwi, z Olesna do Praszki czy z Grodkowa do Gałążczyc. Kolejne nieużywane linie kolejowe czekają na podobne adaptacje.

Każda z wycieczek opisanych w przewodniku ma formę pętli zaczynającej się i kończącej w tym samym punkcie. Każdą z nich można rozpocząć w dowolnym momencie trasy. Do niektórych tras dołączone są dodatkowe warianty zawierające alternatywne możliwości przejazdu, skróty, przedłużenia tras oraz dojazdy do ciekawych miejsc w pobliżu.

• Wersja drukowana zawiera skrócone opisy tras. Pełne ich wersje w formacie PDF wraz z opisami ciekawych miejsc na trasach oraz śladami tras do nawigacji dostępne są do pobrania ze strony internetowej po zeskanowaniu kodu QR zawartego w przewodniku.

• W sekcji „Charakterystyka trasy" podano podstawowe informacje: rodzaj trasy i stopień jej trudności, długość trasy, czas przejazdu, długość odcinków gruntowych i asfaltowych (liczonych razem z drogami dla rowerów) oraz informacje o możliwości dojazdu na trasę pociągiem lub zaparkowania samochodu. Do charakterystyki trasy dołączony jest jej profil wysokościowy.

• W sekcji „Przebieg trasy" znajduje się dokładny opis nawigacyjny podzielony na odcinki. Pogrubioną czcionką zaznaczone są nazwy miejscowości, ulic, szlaki rowerowe oraz istotne dla trasy punkty orientacyjne.

łatwa

trasa 1

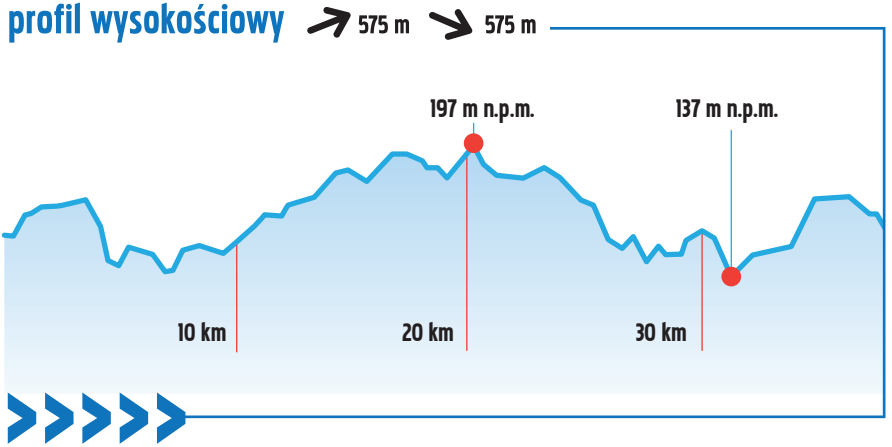
Z Opola nad Jeziora Turawskie

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, rekreacyjna
Długość trasy:	39,5 km
Czas przejazdu:	2 – 3 h
Drogi asfalt/bruk:	21,1 km
Drogi gruntowe:	18,4 km
Dojazd samochodem:	P parking Opole, pl. Kopernika (podziemny, płatny)
Dojazd pociągiem:	Opole Główne, Popielów (trasa Opole Wschodnie – Jelcz-Laskowice – Wrocław)

Najbardziej popularna z opolskich tras rowerowych. Łatwa i krótka wycieczka rekreacyjna nad Opolskie Mazury, czyli tereny wypoczynkowe wokół Jezior Turawskich. Opolski klasyk, który można śmiało polecić przyjezdnym jako pierwszą trasę rowerową eksplorującą nasz region. Poruszamy się dobrze utrzymanymi drogami leśnymi, które możemy pokonać również rowerami rekreacyjnymi i miejskimi. Lasy Stobrawsko-Turawskie, przez które jedziemy, to świetna opcja na lato, by uciec od słońca i schować się w cieniu. Nagrodą za niewielki wysiłek będzie kąpiel w jeziorze.

profil wysokościowy

Rynek w Opolu

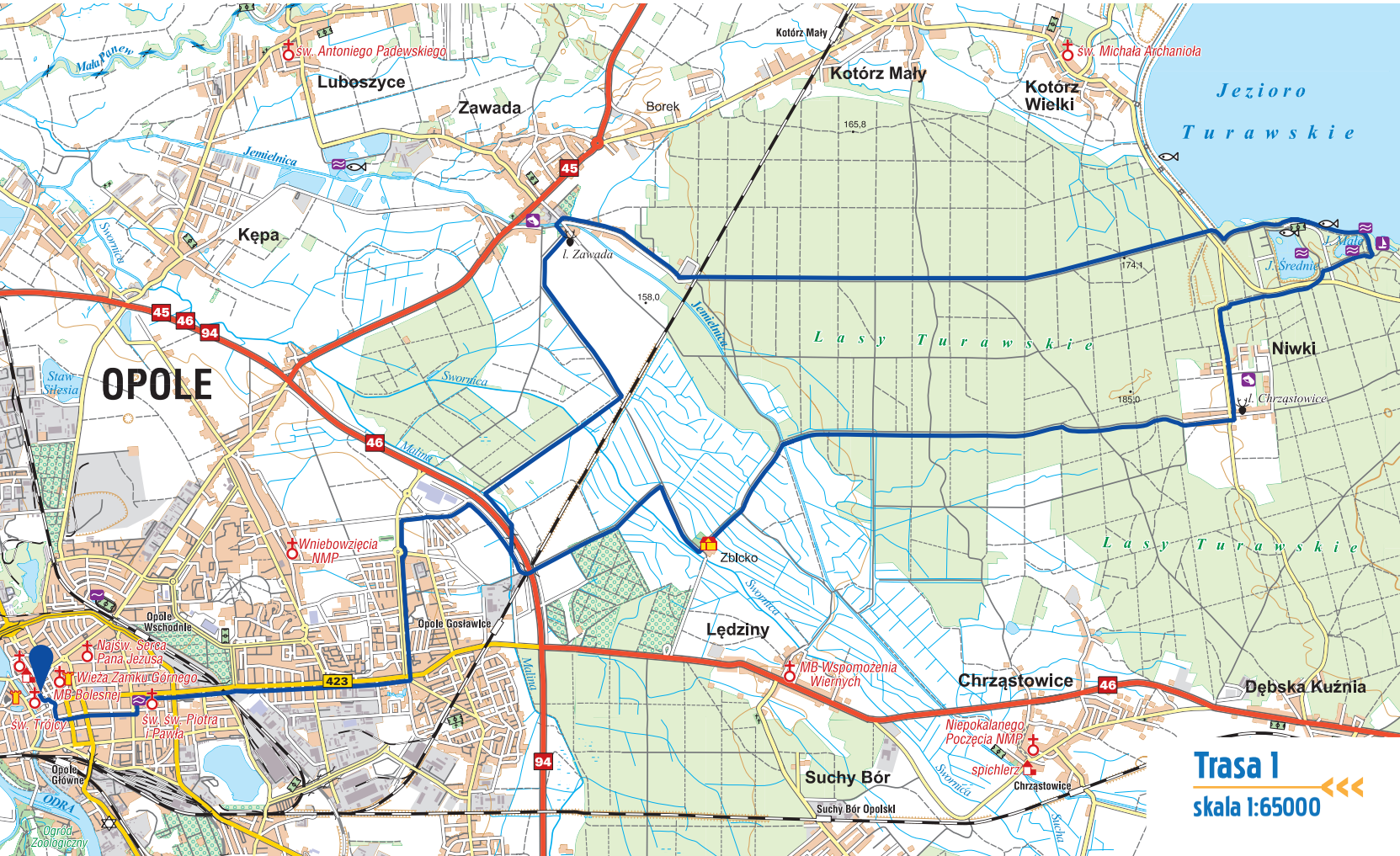
PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Opole – Jezioro Średnie
Długość odcinka – 18,0 km

Rozpoczynamy w sercu **Opola**, na **Rynku**. Wyruszamy z narożnika przy **kościele i klasztorze Franciszkanów** w kierunku południowym. Przejeżdżamy przez **pl. Wolności** i za **pomnikiem Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego** wjeżdżamy na **deptak przy ul. Krakowskiej**. Skręcamy w lewo, w **ul. Kościuszki** i jedziemy do jej końca drogą dla rowerów. Na skrzyżowaniu z **ul. Katowicką**, przed widocznym z daleka **kościołem św. Piotra i Pawła**, skręcamy w lewo. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i wjeżdżamy na **ul. Ozimską**. Kawałek dalej, za **płynalnią**, wjeżdżamy na **drogę dla rowerów**. Jedziemy cały czas prosto przez ok. 3 km, po drodze mijając wiadukt kolejowy, centrum handlowe i dzielnicę domków jednorodzinnych. Za restauracją Mc Donald's mijamy z prawej strony stację paliw i na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w **al. Witosa**, którą będziemy się poruszać drogą dla rowerów po lewej stronie ulicy. Za ok. 1 km przejeżdżamy przez rondo i 300 m dalej skręcamy w prawo. Mijamy **Centrum Handlowe Turawa Park** drogą po jego prawej stronie i docieramy do **drogi technicznej wzdłuż obwodnicy Opola**. Jedziemy nią

do końca. Przejeżdżamy **pod wiaduktem** na drugą stronę obwodnicy, przecinamy **tory kolejowe** i od razu za nimi skręcamy w lewo, w szeroką drogę gruntową biegnącą tyłami **ogródków działkowych**. Od tej pory poruszamy się po terenie **dawnego Stawu Kalicha**. Kiedy miniemy ogródki działkowe, przejeżdżamy przez łąkę, mostek i na rozwidleniu za nim skręcamy w prawo, jadąc zacienioną aleją. Dojeżdżamy do zabudowań **przysiółka Zbicko** i skręcamy w lewo. Jedziemy trochę wyboistą, polną drogą cały czas prosto, aż wjedziemy do **Lasów Stobrawsko-Turawskich** przy leśnym **mostku na Chrząstawie**. Za mostem jedziemy długą prostą przez las, który jest obszarem chronionego krajobrazu. Droga jest twarda i równa. Po pewnym czasie z prawej strony dołącza do nas **żółty szlak rowerowy** i towarzyszy nam do **Niwek**. Tu wjeżdżamy na asfalt i docieramy do skrzyżowania przy bardzo popularnym wśród rowerzystów barze piwnym. Skręcamy w lewo i jedziemy asfaltową drogą aż do lasu. Tu droga skręca najpierw w prawo, a potem od razu w lewo. Na tym drugim zakręcie jedziemy prosto drogą leśną. 500 m dalej dojeżdżamy do asfaltowej szosy, którą dojeżdżamy do **Jeziora Turawskiego Średniego**.

Trasa 1
skala 1:65000
OPOLE
Kępa
Luboszyce
Zawada
Borek
Kotórz Mały
Kotórz Wielki
Niwki
Zbicko
Lędziny
Chrząstowice
Dębska Kuźnia
Suchy Bór
Suchy Bór Opolski
Opole Wschodnie
Opole Gosławice
Opole Główne
Jezioro Turawskie
Lasy Turawskie
Lasy Turawskie
Jemielnica
Jemielnica
Swornica
Swornica
Swornica
Swornica
Swornica
Mała Panew
Mała Panew
Odra
św. Antoniego Padewskiego
św. Michała Archanioła
Wniebowzięcia NMP
Najśw. Serca Pana Jezusa
Wieża Zamku Górnego
MB Bolesnej
św. Trójcy
św. św. Piotra i Pawła
MB Wspomożenia Wiernych
Niepokalanego Poczęcia NMP
spichlerz
Chrząstowice
Ogród Zoologiczny
Stawy Śląskie
45
46
94
423
46
94
46
165,8
158,0
174,1
185,0
l. Zawada
J. Małe
J. Średnie
ul. Chrząstowice

18,0 km • Jezioro Średnie – Opole
Długość odcinka – 21,5 km

Jedziemy wschodnim brzegiem **Jeziora Średniego**. W jego połowie skręcamy w prawo, w drogę leśną pomiędzy domkami letniskowymi i dojeżdżamy do **Jeziora Turawskiego Małego**. Objeżdżamy je dookoła i jedziemy dalej na zachód, wzdłuż południowego brzegu **Jeziora Turawskiego Dużego**. Po chwili jedziemy wąskim pasem ziemi **pomiędzy dwoma jeziorami - Dużym i Średnim** i wjeżdżamy w las. Tuż za zagajnikiem droga skręca w prawo i wjeżdża na **wał jeziora**. Jedziemy w dół do asfaltowej szosy. Skręcamy w prawo i od razu zjeżdżamy w lewo, na szeroką i prostą drogę leśną. Jedziemy dalej przez **Lasy Stobrawsko-Turawskie** wygodną drogą, przy której w lecie można zbierać jagody. Pięć kilometrów dalej przecinamy **tory kolejowe** i wjeżdżamy do **Zawady**. Jedziemy **ul. Wodociągową**, aż zbliżymy się do **rzeki Chrząstawy** płynącej za drzewami po lewej stronie drogi. Skręcamy ostro w lewo, na most, jedziemy za nim w lewo i od razu skręcamy w prawo, w **ul. Orzechową**, którą wyjeżdżamy na okoliczne łąki i pastwiska. Od tej pory jedziemy wygodną, asfaltową drogą dla rowerów, która 1,5 km dalej skręca ostro w prawo. Przejeżdżamy **mostek na Swornicy** i jedziemy skrajem lasu aż do drogi technicznej przy **obwodnicy Opola**. Skręcamy w lewo i jedziemy tak długo, aż zobaczymy przejazd pod obwodnicą, którym przejeżdżamy na drugą stronę i zawracamy w kierunku **Centrum Handlowego Turawa Park**. Do centrum miasta jedziemy tą samą drogą, którą pokonaliśmy na początku wycieczki. Z centrum handlowego jedziemy **al. Witosa** do jej końca. Skręcamy w lewo i jedziemy drogą dla rowerów po lewej (południowej) stronie ulicy. Na skrzyżowaniu za **pływalnią** skręcamy w lewo, w **ul. Katowicką**, a na następnym skrzyżowaniu w prawo, w **ul. Kościuszki**. Jedziemy do jej końca drogą dla rowerów, na **deptaku przy ul. Krakowskiej** skręcamy w prawo i przez **pl. Wolności** wracamy do **Rynku**, gdzie kończymy wycieczkę.

Jeziora Turawskie, Jezioro Duże

łatwa

trasa 2

Wokół Jeziora Turawskiego

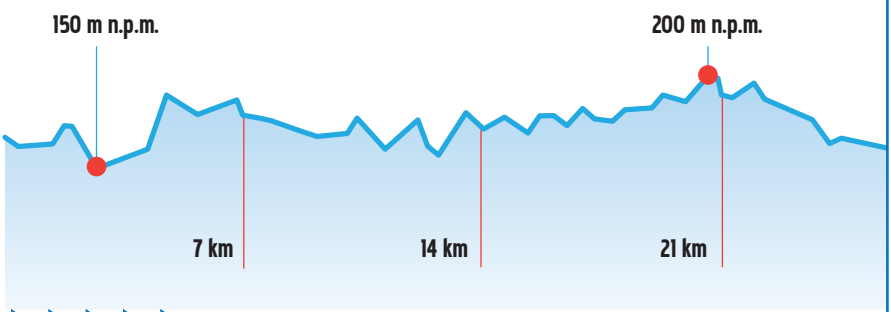
Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, rekreacyjna
Długość trasy:	26,5 km
Czas przejazdu:	2 – 3 h
Drogi asfalt/bruk:	3,2 km
Drogi gruntowe:	23,3 km
Dojazd samochodem:	P parking Turawa, naprzeciw szkoły
Dojazd pociągiem:	Kotórz Mały (trasa Opole – Kluczbork) i dalej drogą do Turawy (ok. 3 km)

Kolejny opolski klasyk. Łatwa, lekko terenowa trasa wokół największego z Jezior Turawskich, którą bez większych problemów przejadą również użytkownicy rowerów rekreacyjnych. Przejedziemy w pobliżu niezwykłych rozlewisk przy ujściu Małej Panwi do jeziora, gdzie pośród zarośli i zalanych wodą drzew często swój przystanek mają ptaki wędrowne. Oprócz gniazdujących tu mew, kaczek, perkozów i łysek często można tu spotkać kormorany, żurawie, łabędzie i gęsi, których stada liczą czasem kilkaset sztuk. Na trasie wycieczki odwiedzimy także malownicze lasy wokół jeziora oraz przejedziemy obok turystycznej promenady pełnej knajpek i hoteli. Amatorzy bardziej dzikich ścieżek mogą zapuścić się w trudniej dostępne rejony, jak ujście Libawy czy alternatywna trasa Jedlice – Dylaki. Nad Jezioro Turawskie możemy dotrzeć rowerem trasą nr 13 lub 14.

profil wysokościowy

546 m → 546 m

Jeziora Turawskie, Jezioro Duże

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Turawa – Jezioro Średnie
Długość odcinka – 5,0 km

Rozpoczynamy w **Turawie**, na parkingu przy szkole, gdzie mieści się wygodny **punkt park & ride**, w którym możemy zostawić samochód. Na trasę wycieczki możemy też dojechać **rowerem z Opola, trasą nr 1**, rozpoczynając pętlę wokół jeziora przy południowo-zachodnim brzegu **Jeziora Dużego**, kierując się lasem w stronę **Jeziora Średniego**.

Ruszając z **Turawy**, jedziemy **ul. Opolską** do centrum miejscowości, gdzie skręcamy w lewo, w **ul. Ogrodową**, którą biegną aż **trzy szlaki rowerowe – czerwony, niebieski i zielony**. Po chwili wyjeżdżamy na łąki, a droga po kilku zakrętach dochodzi do zachodniego wału **Jeziora Turawskiego Dużego**. Tu skręcamy w prawo, trzymając się **zielonego szlaku**, który towarzyszyć nam będzie aż do **Jedlic**. Dalej możemy się poruszać wygodną drogą biegnącą u podnóża wału lub szutrową ścieżką na jego koronie. Ta druga opcja wymaga jednak wprowadzenia roweru po dość stromym pochyleniu. Na wale będziemy też mijać wielu spacerowiczów, ale panorama jeziora wynagradza z nawiązką drobne niedogodności. Tuż za **Jeziorem Dużym** szlak skręca w lewo i biegnie lasem do **Jeziora Średniego**.

5,0 km • Jezioro Średnie – Jezioro Turawskie, siedliska ptaków
Długość odcinka – 5,5 km

Jezioro Średnie mijamy drogą biegnącą wąskim przesmykiem oddzielającym dwa turawskie akweny. Po chwili docieramy do kameralnego **Jeziora Małego** i tuż za nim skręcamy łagodnie w prawo, w wąską leśną ścieżkę. Na rozwidleniu skręcamy w lewo i od tej pory poruszamy się **zielonym szlakiem rowerowym**. Po krótkiej chwili docieramy do asfaltowej drogi biegnącej wzdłuż **zakładu karnego**, gdzie skręcamy w prawo. Niecałe 300 m dalej skręcamy w lewo i podjeżdżamy lekko pod górę, mijając **Ośrodek Wypoczynkowy Jowisz**, przy którym skręcamy w prawo. Jedziemy szeroką drogą szutrową, która za niecały kilometr wyjeżdża z lasu. Przed nami pierwsze zabudowania **Szczedrzyka**, przed którymi **opuszczamy zielony szlak**, skręcając w lewo, w ścieżkę biegnącą **południowym wałem Jeziora Dużego**. 2 km dalej dojeżdżamy do **rozlewisk z siedliskami ptaków**. Pomiędzy zaroślami i zatopionymi drzewami można spotkać liczne łabędzie, kaczki, kormorany czy gęsi. Szczególny ruch panuje tu wiosną i jesienią, kiedy nad jeziorami przelatują ptaki wędrowne. Czasem na wiosnę można tu również zobaczyć tarło karpi i innych ryb. Miejsce wygląda inaczej o każdej porze roku. Wiosną i latem jest bujne i zielone. Zimą, gdy z jezior spuszczona jest część wody, suche konary drzew tworzą krajobraz iście księżycowy. Można wówczas spacerować pomiędzy nimi po odsłoniętym dnie jeziora.

10,5 km • Jezioro Turawskie, siedliska ptaków – Jezioro Turawskie, promenada | Długość odcinka – 11,0 km

Przy rozlewisku, tuż przed widocznym na wale budynkiem zjeżdżamy na drogę szutrową odchodzącą od jeziora na południe. Kilkaset metrów dalej dojeżdżamy do asfaltowej szosy. Skręcamy w lewo, wracając na **zielony szlak rowerowy**, któremu towarzyszy szlak niebieski i wjeżdżamy do **Jedlic**. W centrum wioski mijamy **hutę szkła** i przejeżdżamy za nią przez **most na Małej Panwi**. Zaraz za nim skręcamy w lewo, wjeżdżając na **czerwony szlak rowerowy**. Dalej możemy pojechać na dwa sposoby – albo do końca wycieczki szlakiem czerwonym albo **trasą alternatywną**, biegnącą równolegle do szlaku (opis poniżej). 800 m za wioską szlak wjeżdża do lasu i prowadzi do **Dylaków**, mijając kilka leśnych polan doskonałych na odpoczynek. Do Dylaków wjeżdżamy **ul. Jakuba** i od razu skręcamy w lewo, w **ul. Szymona**. Na skraju lasu skręcamy w prawo i dojeżdżamy do poprzecznej **ul. Szkolnej**. Tu skręcamy w lewo i od razu w prawo. Jedziemy zadrzewionym duktem leśnym, który przebiega przez **mostek na Libawie**. 200 m za mostkiem możemy skręcić w lewo i kilometr dalej dojechać do

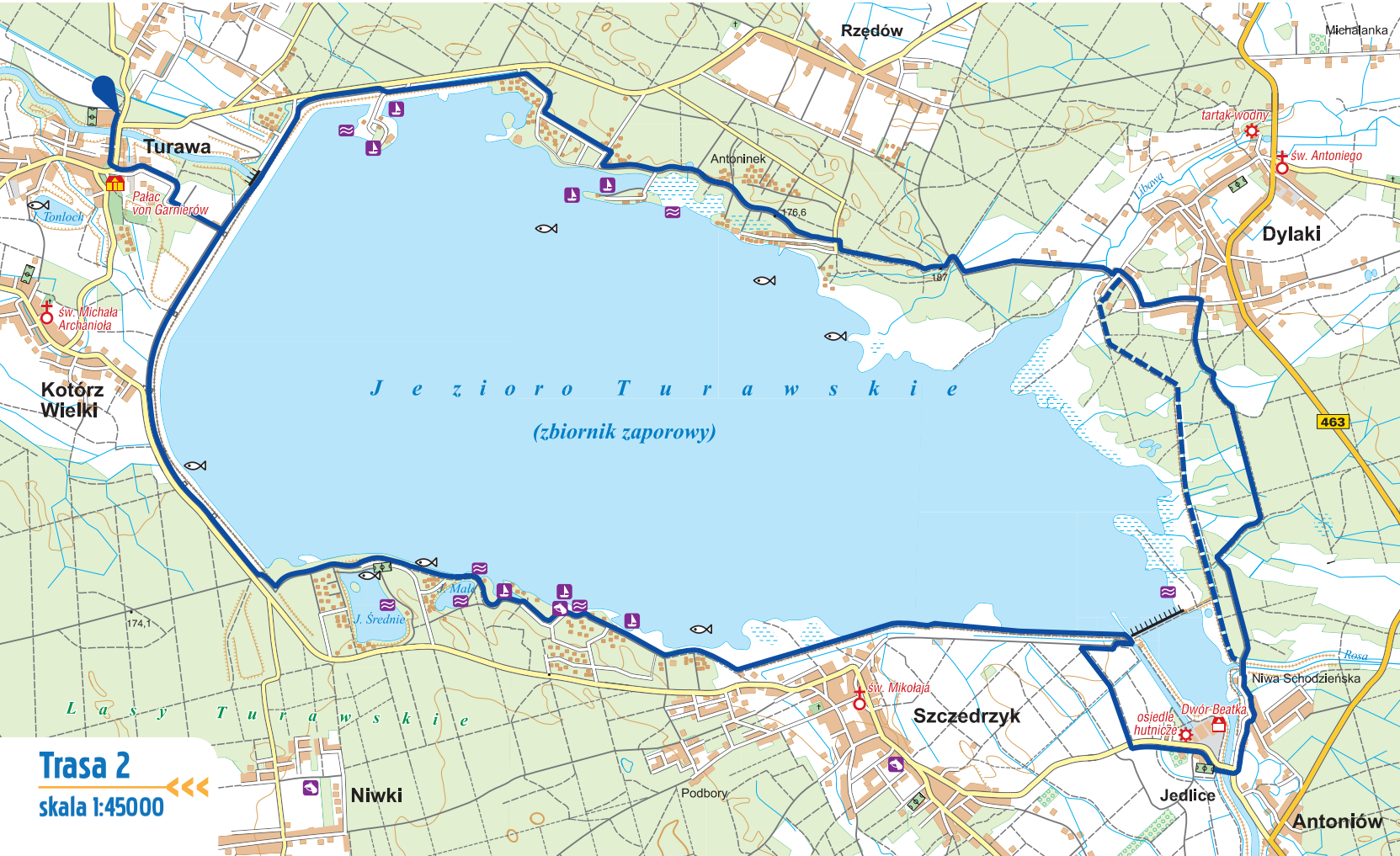
zatoki przy ujściu Libawy do jeziora. To kolejne miejsce doskonałe do obserwacji ptactwa, nie tylko wodnego. Swoje gniazda w pobliskim lesie mają też różne ptaki drapieżne. Można tu nawet spotkać bieliki. Za **mostkiem na Libawie** czerwony szlak biegnie skrajem lasu. Gdy po prawej stronie skończą się łąki, a droga na skraju lasu zakręci w prawo, zaraz za zakrętem skręcamy ostro w lewo. Droga szerokim łukiem zbliża się do niewidocznego za drzewami brzegu jeziora. Kilometr dalej, gdy droga po raz drugi skręca w prawo, dojeżdżamy do ukrytych w lesie domków letniskowych i ok. 200 m dalej wjeżdżamy na asfaltową drogę biegnącą pomiędzy ośrodkami wypoczynkowymi i restauracyjkami. Trzymając się cały czas **czerwonego szlaku**, wjeżdżamy trochę głębiej w las i 1,5 km dalej dojeżdżamy do **promenady spacerowej**.

21,5 km • Jezioro Turawskie, promenada – Turawa
Długość odcinka – 5,0 km

W okolicach **promenady spacerowej** znajduje się największe zagęszczenie infrastruktury turystycznej nad Jeziorami Turawskimi. Promenada jest dość wąska i w weekendy bywa zatłoczona. Omijamy ją, skręcając na jej początku w prawo i od razu w lewo, w **ul. Biwakową**. Dojeżdżamy nią do końca i skręcamy w prawo, w **ul. Harcerską**. 500 m dalej, tuż przed ruchliwą szosą samochodową skręcamy w lewo, wjeżdżając na ścieżkę, która dalej prowadzi wałem jeziora. Gdy wyjedziemy z zagajnika i pojawi się widok na jezioro, po lewej stronie mijamy malowniczy półwysep, na którym mieści się **przystań żeglarska**. Za nią wał jeziora zakręca w lewo i dochodzi do **zapory na Małej Panwi**. Niedaleko za nią skręcamy w prawo, w **ul. Ogrodową**, którą dojeżdżamy do **centrum Turawy**. Tu skręcamy w prawo, w **ul. Opolską** i przez **most na Małej Panwi** docieramy na **parking przed szkołą**, gdzie kończymy wycieczkę.

Jeziora Turawskie, ścieżka wałem Jeziora Dużego

Trasa 2

skala 1:45000

Jeziora Turawskie, Jezioro Małe

TRASA ALTERNATYWNA JEDLICE – DYLAKI

W **Jedlicach**, gdy skończą się zabudowania i zaczyna się las, zamiast jechać czerwonym szlakiem rowerowym, możemy skręcić w lewo, na **wał** i pojechać trasą alternatywną. Pierwszy odcinek prowadzi dość wąską ścieżką, która może być lekko niewygodna dla osób mniej obytych z jazdą na rowerze. Wał po chwili zakręca w prawo i potem biegnie długą prostą przez las. Po lewej stronie, za drzewami znajdują się **malownicze wydmy z widokiem na jezioro**. Po chwili wyjeżdżamy z lasu, mijamy łąki po obu stronach drogi i znów wjeżdżamy do lasu. 600 m dalej droga skręca łagodnie w lewo, by po kolejnych 500 m skręcić łagodnie w prawo. 300 m dalej dojeżdżamy do poprzecznej drogi gruntowej, gdzie skręcamy w prawo i dojeżdżamy do **Dylaków**. Od razu za lasem skręcamy w lewo i wracamy na **czerwony szlak rowerowy** oraz trasę główną wycieczki.

średnio trudna

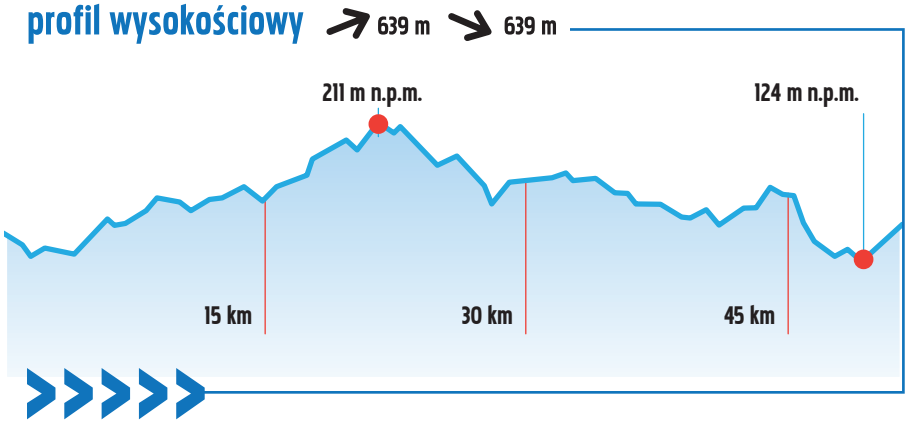
trasa 3 Z Opola do Kamienia Śląskiego

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna, rekreacyjno-turystyczna
Długość trasy:	50,6 km (48,1 / 56,6 km)
Czas przejazdu:	4,0 – 5,0 h
Drogi asfalt/bruk:	29,5 km
Drogi gruntowe:	21,1 km
Dojazd samochodem:	P parking Opole, przy moście spacerowym na Odrze P parking Kamień Śląski, ul. Parkowa (przy Pałacu Odrowążów)
Dojazd pociągiem:	Opole Główne, Kamień Śląski i Tarnów Opolski (trasa Opole – Strzelce Opolskie – Gliwice)

Krajoznawcza trasa doskonała na dłuższą, lecz niezbyt męczącą wycieczkę rodzinną. Oprócz odcinków prowadzących mniej uczęszczanymi drogami samochodowymi w sporej części biegnie dobrej jakości duktami leśnymi, przejezdnymi także dla rowerów rekreacyjnych. Wycieczka spodoba się zarówno miłośnikom natury, jak i tym, którzy lubią odwiedzać zabytki i ciekawe miejsca. W Kamieniu Śląskim oprócz wizyty w sanktuarium św. Jacka (pałac Odrowążów) czy obserwacji susłów na pobliskiej łące możemy również zagrać w golfa albo przyjrzeć się rajdom na tutejszym torze wyścigowym. Warto też odwiedzić popularną restaurację ze śląską kuchnią tuż przy pałacu. Wycieczkę możemy wydłużyć o dojazd do kopalni odkrywkowej Górażdże lub nieznacznie ją skrócić, jadąc terenowym odcinkiem przy kopalni Tarnów Opolski.

profil wysokościowy

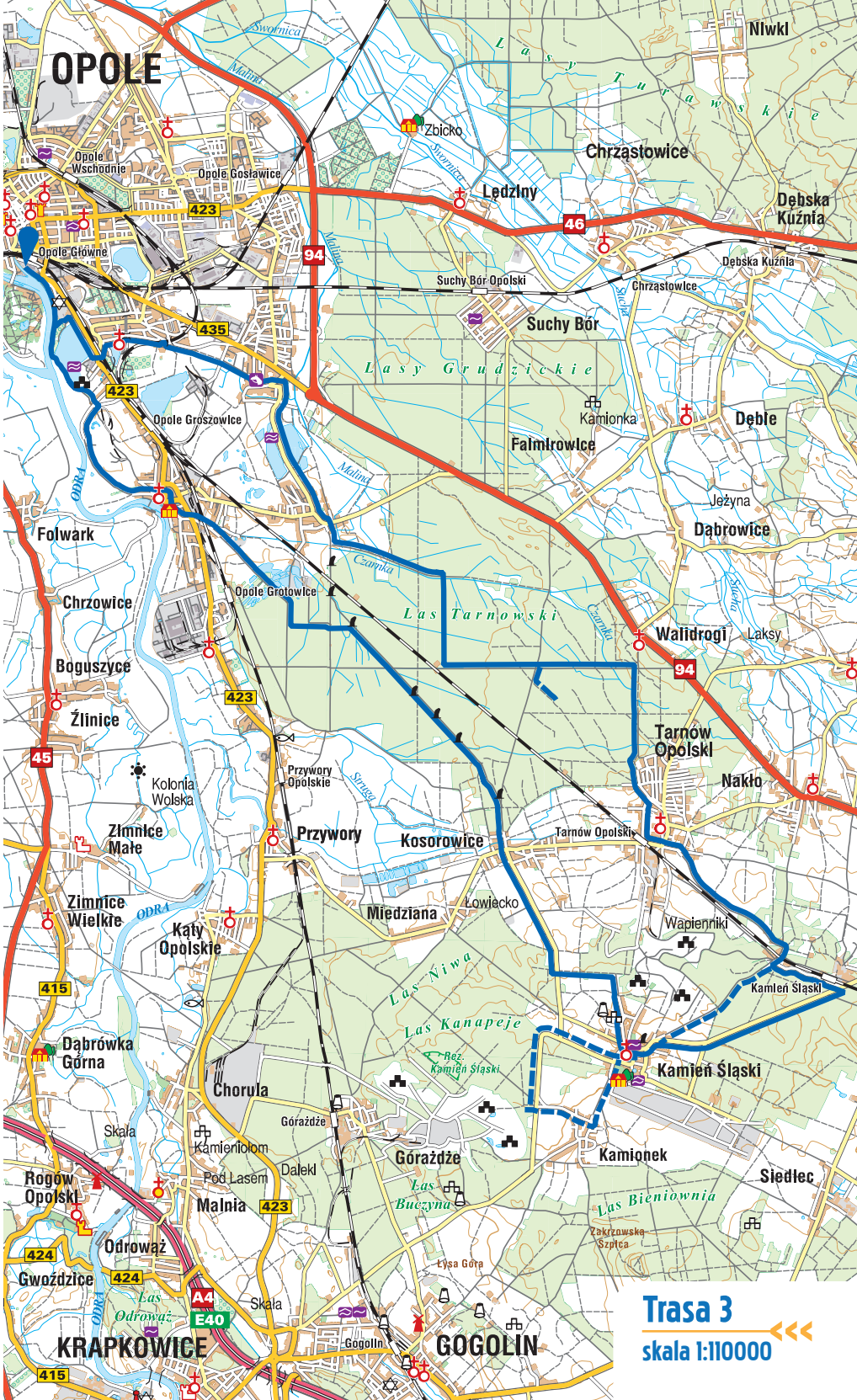

Kamionka Bolko w Opolu

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Opole – Las Tarnowski, pomnik leśniczego
Długość odcinka – 11,0 km

Rozpoczynamy przy **moście spacerowym na Odrze**. Kierujemy się w stronę ceglanych budynków dawnej stoczni, przejeżdżamy przez **jaz na Młynówce** i drogą rowerowo-spacerową wzdłuż Odry dojeżdżamy do **kamionki Bolko**. Jedziemy jej południowym brzegiem i gdy droga spacerowa skręca w lewo, my jedziemy prosto wąską ścieżką obok niewielkiego stawku. Dojeżdżamy do nasypu drogowego i wjeżdżamy na górę. Skręcamy w prawo i betonową **drogą wzdłuż Odry** jedziemy przez pola do **Opola-Groszowic**, mijając wysypisko śmieci. Wjeżdżamy w **ul. Jana Augustyna**, która dochodzi do **kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej**. Tu skręcamy w prawo, w **ul. ks. Buhla**. Jedziemy dalej prosto i nie wjeżdżając na główną drogę, oddalamy się od niej przylegającą **ul. ks. Rudzkiego**. Na rozwidleniu jedziemy w lewo obok **hotelu Villa Park**. Za parkiem przecinamy ostrożnie ruchliwą **ul. Oświęcimską**, wjeżdżamy w **ul. Dunikowskiego** i prosto przez tory jedziemy do **stawów w Groszowicach**. Ten odcinek jest dość nieprzyjemny z powodu dziur w drodze i wywrotek wywożących piach z tutejszych wyrobisk. Na szczęście to tylko kilometr. Wjeżdżamy do **Lasu Tarnowskiego** pomiędzy dwoma stawami i ok. 2 km dalej skręcamy w lewo, w szeroką leśną drogę.

Trasa 3

skala 1:110000

Dojeżdżamy do skrzyżowania ze słynnym **szlakiem pielgrzymkowym św. Jakuba** do Santiago de Compostella w Hiszpanii. Skręcamy w prawo i kilometr dalej mijamy duże skrzyżowanie dróg leśnych. Stoją przy nim ławki ze stołami, w sam raz na odpoczynek lub leśny piknik. Naprzeciw widać **pomnik leśniczego Hugona von Ehrensteina**.

11,0 km • Las Tarnowski, pomnik leśniczego – Kamień Śląski
Długość odcinka – 8,9 km

Następny odcinek leśny zwany jest **Rajską Drogą**. Przy szlaku ustawiono ambony ułatwiające obserwację zwierząt. Od tej pory do samego **Kamienia Śląskiego** jedziemy niebieskim **szlakiem rowerowym**. 2 km dalej wyjeżdżamy z lasu i docieramy do **Kosorowic**, gdzie wjeżdżamy na asfaltową szosę i przecinamy główną drogę wioski, jadąc prosto. Po ok. 2 km skręcamy w lewo, w polną drogę, jadąc wciąż **niebieskim szlakiem**. Czeka nas krótki odcinek terenowy. Przed zabudowaniami **Kamienia Śląskiego** dojeżdżamy do zagajnika, za którym znajduje się **kopalnia odkrywkowa** należąca do Zakładów Wapienniczych w Tarnowie Opolskim. Jego nieużywany fragment to ulubione miejsce dla miłośników motocrossu. Przy zagajniku skręcamy w prawo i wjeżdżamy do Kamienia **ul. Ligonia**. Na głównej **ul. Mickiewicza** skręcamy w lewo i od razu w prawo, mijając **kościół św. Jacka**. Jedziemy przez główny **pl. Myśliwca** i docieramy do położonego w malowniczym parku pałacu. Terenowy odcinek pomiędzy szosą samochodową a **Kamieniem Śląskim** można ominąć i alternatywnie dotrzeć do celu asfaltową drogą.

19,9 km • Kamień Śląski – Las Tarnowski, Księży Dół
Długość odcinka – 13,6 km

Z **Kamienia Śląskiego** wyjeżdżamy **ul. św. Jacka** w kierunku Izbicka. Wjeżdżamy do lasu i 2,5 km dalej, przed przejazdem kolejowym skręcamy w lewo, na brukowaną drogę prowadzącą do **stacji kolejowej Otmice**. Kawałek dalej bruk się kończy i zaczyna droga szutrowa. Wjeżdżamy do zagajnika przy torach, mijamy dawne **opuszczone zabudowania** i skręcamy w prawo, w stronę **przejazdu kolejowego**. Cały ten odcinek możemy też pokonać **alternatywnym skrótem** biegnącym przy **kopalni Tarnów Opolski**. Na końcu zabudowań **Kamienia Śląskiego** skręcamy łagodnie w lewo, w **ul. Wapienną** i jadąc cały czas prosto, 2,5 km dalej docieramy do tego samego **przejazdu kolejowego** (trasa krótsza o 2,5 km). **Za torami** dojeżdżamy do ładnie położonych w lesie, zadbanych

budynków. To dawna **rezydencja Pawła Ogórka**, przedwojennego właściciela zakładów wapienniczych w Tarnowie Opolskim. Skręcamy w lewo i **zielonym szlakiem rowerowym** biegnącym wzdłuż linii kolejowej dojeżdżamy do **Tarnowa Opolskiego**. Skręcamy łagodnie w lewo, w **ul. Powstańców Śląskich**, która wpada w **ul. Dworcową**. Jedziemy do torów i tuż przed nimi skręcamy w prawo, w **ul. Kopernika**, którą biegnie **zielony szlak rowerowy**. Za przejazdem kolejowym, na skwerze za budynkiem **urzędu gminy** znajduje się niedawno zbudowana **tężnia solankowa**, przy której warto się zatrzymać. Jedziemy do końca **ul. Kopernika** i skręcamy w lewo, w **ul. Koraszewskiego**. Na najbliższym skrzyżowaniu jedziemy prosto skrajem **Lasu Tarnowskiego**, do którego wjeżdżamy za **boiskiem piłkarskim**. Z **zielonego szlaku** zjeżdżamy, skręcając w lewo na drugim dużym skrzyżowaniu leśnym (**przy słupku nr 236**). Niecałe 2 km dalej, przed skrzyżowaniem leśnych dróg z polaną, po lewej stronie znajduje się owiany legendami **Księży Dół**. Miejsce ukryte jest w lesie ok. 800 m od trasy głównej naszej wycieczki i aby do niego dotrzeć, należy skręcić z trasy głównej w lewo, w **dojazd pożarowy nr 4/2** (na 4. skrzyżowaniu, licząc od zjazdu z zielonego szlaku) i wypatrywać na drzewach po lewej stronie znaków prowadzących do **Księżego Dołu**.

Tarnów Opolski, kopalnia odkrywkowa wapienia

>>> 33,5 km • Las Tarnowski, Księży Dół – Opole
Długość odcinka – 17,1 km

Jadąc trasą główną od zjazdu do **Księżego Dołu**, poruszamy się cały czas prosto, aż do **torów kolejowych**. Skręcamy przed nimi w prawo, potem skręcamy w drugą drogę leśną w lewo i po pewnym czasie wyjeżdżamy z lasu. Na skrzyżowaniu polnych dróg skręcamy w prawo i docieramy do **Opola-Maliny**. Dojeżdżamy do głównej drogi, skręcamy w lewo i na następnym zakręcie zjeżdżamy w prawo, w **ul. Olimpijską**. Kawałek za zabudowaniami mijamy **stawy w Malinie**, gdzie w lecie możemy się zatrzymać na orzeźwiającą kąpiel. Za stawami wjeżdżamy do dzielnicy **Grudzice**. Jedziemy **ul. Podlesie**, która zakręca w lewo i dalej na skrzyżowaniu prosto **ul. Groszowicką**. Skręcamy w następną drogę w prawo (**ul. Młodej Polski**) i od razu w lewo, w **ul. Wyspiańskiego**. Jedziemy przez pola do dzielnicy **Nowa Wieś Królewska**. Wjeżdżamy do niej **ul. Królowej**

Jadwigi. Na jej końcu skręcamy w prawo, przejeżdżając przez **most nad torami kolejowymi**. Za mostem skręcamy w lewo, w **ul. Kazimierza Wielkiego** i znów w lewo, w **ul. Zieloną**. Po chwili mijamy **pl. Kościelny** z pięknym neogotyckim **kościołem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy** i **ul. Szczeszyńskiego** docieramy do **al. Przyjaźni**. Tuż za kościołem znajduje się ciekawa **ścieżka przyrodniczo-edukacyjna**, którą warto zobaczyć. Na **al. Przyjaźni** skręcamy w lewo, przejeżdżamy przez **przejazd kolejowy**, przecinamy ostrożnie ruchliwą **ul. Marka z Jemielnicy** i skręcamy w prawo, na ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż drogi. Jedziemy do pierwszych zabudowań, przed którymi skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do **północnego brzegu kamionki Bolko** i terenową ścieżką docieramy do **alei rowerowo-spacerowej nad Odrą**, gdzie skręcamy w prawo. Jadąc **wzdłuż Odry**, docieramy do ujścia **kanału Młynówka**. Tu skręcamy w lewo, przejeżdżamy przez **jaz na Młynówce** i za stocznią docieramy do końca wycieczki przy **moście spacerowym na Odrze**.

Z KAMIENIA ŚLĄSKIEGO DO KOPALNI GÓRAŻDŻE
Długość trasy 6 km

Możemy wydłużyć wycieczkę, jadąc z **Kamienia Śląskiego** do niedalekiej **kopalni odkrywkowej Górażdże** z ciekawą **ścieżką przyrodniczo-dydaktyczną**. Można ją zwiedzać w zorganizowanych grupach po uzgodnieniu z kierownikiem kopalni.

Pałac Odrowążów, sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim

Z **pałacu Odrowążów** jedziemy **ul. Parkową** wzdłuż muru otaczającego park i tak jak mur skręcamy w lewo. Gdy wyjedziemy na otwartą przestrzeń po prawej stronie widzimy **łąkę susłów** z położoną w oddali wiatą obserwacyjną, a po lewej stronie lotnisko. Dojeżdżamy szeroką polną drogą do **Kamionka**. Skręcamy **w prawo** i asfaltową szosą dojeżdżamy **do skrzyżowania na skraju lasu**. Na wprost jest leśny **wjazd do kopalni**. Wracamy z niej tą samą drogą, którą wjeżdżaliśmy. Tuż za lasem skręcamy w lewo, na asfaltową szosę. Po chwili droga zakręca ostro w prawo. Na skrzyżowaniu za zakrętem skręcamy w lewo i kilometr dalej wracamy do **Kamienia Śląskiego** oraz na trasę główną wycieczki.

średnio trudna

trasa 4

Z Opola do Niemodlina przez Bory Niemodlińskie

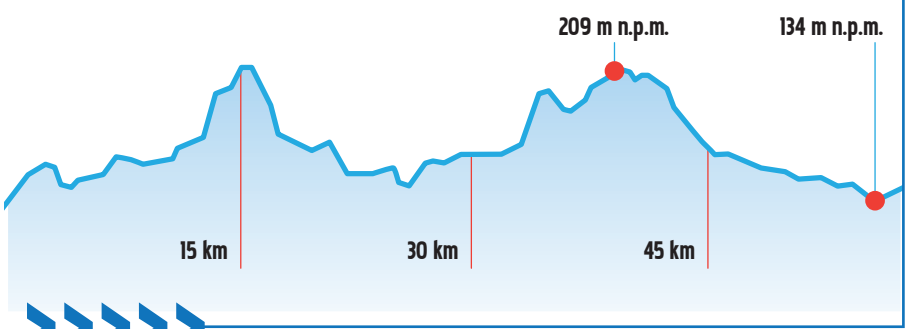
Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna, turystyczna
Długość trasy:	56,4 km (59,9 km)
Czas przejazdu:	4 – 5 h
Drogi asfalt/bruk:	29,0 km
Drogi gruntowe:	27,4 km
Dojazd samochodem:	P parking Opole, wyspa Bolko (bezpłatny) P parking Niemodlin, Rynek, ul. Lwowska (przy ogródkach działkowych)
Dojazd pociągiem:	Opole Gł., Chróścina Opolska, Dąbrowa Niemodlińska (trasa Opole – Wrocław) Szydłów (trasa Opole Gł. – Nysa)

Na trasie tej wycieczki piękne odcinki leśne przeplatają się z fragmentami prowadzącymi malowniczymi terenami wiejskimi. W odwiedzanych miejscowościach nie brakuje zabytków. Po drodze zobaczymy dwa zamki i kilka zabytkowych kościołów. Miłośnicy przyrody będą zachwyceni największym obszarem leśnym Opolszczyzny – Borami Niemodlińskimi. Szczególnie ciekawe są znajdujące się na ich obszarze Stawy Niemodlińskie, nad którymi możemy spotkać wiele gatunków ptaków wodnych i drapieżnych. Poruszać się będziemy rzadko uczęszczanymi szosami samochodowymi na przemian z dobrze utrzymanymi drogami leśnymi, na których bez problemu można się poruszać również rowerami rekreacyjnymi. Wycieczkę możemy wydłużyć o 3,5 km o pętlę przez park leśny z Ogrodem Dendrologicznym w Lipnie.

profil wysokościowy

628 m → 628 m

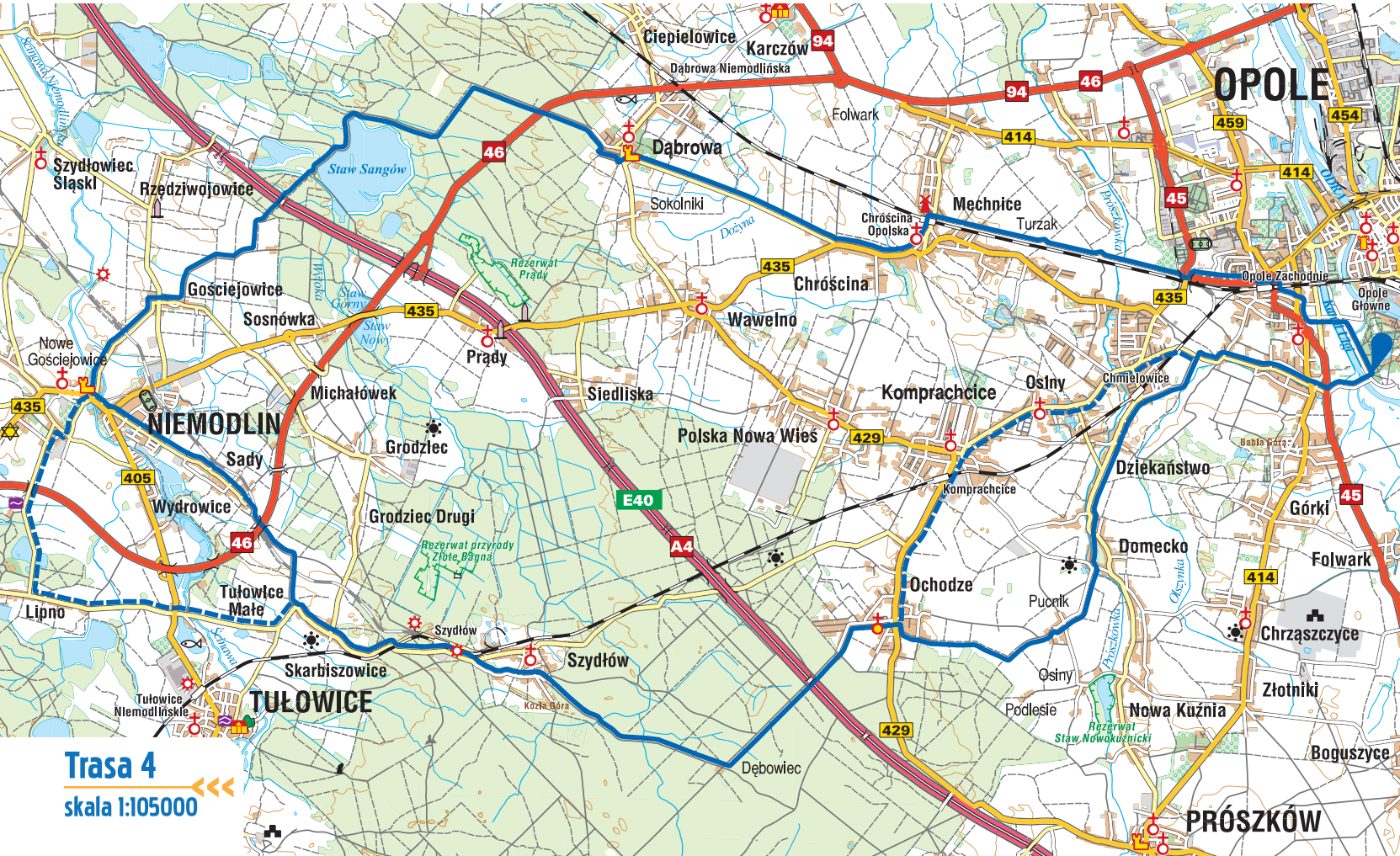

Wyspa Bolko, Park 800-lecia Opola w Opolu

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Opole – Dąbrowa
Długość odcinka – 13,8 km

Wycieczkę rozpoczynamy na opolskiej **wyspie Bolko**, w **Parku 800-lecia Opola**. Przejeżdżamy przez **most im. Joachima Halupczoka**, ostrożnie przecinamy szosę samochodową i jedziemy pieszo-rowerową **ul. Bolkowską** do **ul. Prószkowskiej**. Tu przechodzimy na drugą stronę ulicy i skręcamy w prawo, jadąc ciągiem pieszo-rowerowym. Skręcamy w lewo, w **ul. Dworską** i na jej końcu skręcamy w prawo. Przejeżdżamy pod wiaduktem kolejowym **stacji Opole-Zachód** i skręcamy w lewo, przejeżdżając przez **centrum przesiadkowe**. Tuż za nim dojeżdżamy do **ul. Niemodlińskiej**, skręcamy w lewo i wjeżdżamy na drogę dla rowerów. Na pobliskim przejściu dla pieszych przejeżdżamy na drugą stronę ulicy. Poruszając się dalej drogą dla rowerów, mijamy **osiedle Dambonia** oraz **jednostkę wojskową**, za którą wyjeżdżamy z miasta i docieramy do obwodnicy i **węzła komunikacyjnego z wiaduktem**. Przejeżdżamy pod nim i od razu skręcamy w lewo, w drogę techniczną prowadzącą w kierunku torów. Jedziemy teraz wygodną asfaltową szosą z niewielkim ruchem samochodowym. Dojeżdżamy nią do widocznej z daleka **stacji kolejowej w Chróścinie Opolskiej**. Przejeżdżamy przez tory i od tej pory jedziemy **czerwonym szlakiem rowerowym**. Podjeżdżając pod niewielkie

Trasa 4

skala 1:105000

nachylenie, jedziemy na zakręcie prosto, w wąską **ul. Kościelną**, którą dojeżdżamy do **kościoła św. Apostołów Piotra i Pawła** z **zabytkową, średniowieczną dzwonnicą**. Za placem przy kościele skręcamy w prawo na główną drogę i jedziemy nią przez całą wioskę. Po drodze z lewej strony mijamy charakterystyczny budynek **dawnego dworu**, za którym znajduje się piękny **park dworski**. Na końcu Chróściny skręcamy łagodnie w prawo, w kierunku **Dąbrowy Niemodlińskiej**, jadąc wciąż **czerwonym szlakiem rowerowym**. Przed samą **Dąbrową** czeka nas dość długi podjazd, za którym dotrzemy do centrum wioski. Tu warto zatrzymać się na krótki postój, aby zobaczyć piękny **zamek wraz z parkiem**. Oprócz zamku warto też zwrócić uwagę na stojący obok zabytkowy **kościół św. Wawrzyńca** i **dawne zabudowania wiejskie** rozmieszczone w kilku punktach centrum wioski.

13,8 km • Dąbrowa – Niemodlin | Długość odcinka – 12,7 km

Z głównego placu **Dąbrowy** wyjeżdżamy **ul. Leśną**, którą biegnie **żółty szlak rowerowy** prowadzący nad **Stawy Niemodlińskie**. Na rozwidleniu dróg przy **wieży obserwacyjnej** jedziemy w lewo i po chwili przecinamy ostrożnie bardzo ruchliwą **DK 46**. Wjeżdżamy do **Borów Niemodlińskich** i nieco ponad kilometr dalej skręcamy w lewo, zgodnie z **żółtym szlakiem** (uwaga, łatwo przeoczyć znaki). Mijamy jedno skrzyżowanie dróg leśnych i na następnym, przy wiacie turystycznej skręcamy w prawo. Jedziemy prosto 1,2 km, skręcamy w lewo i docieramy nad **największy ze Stawów Niemodlińskich – Sangów**. Jedziemy wzdłuż brzegu, mijamy głaz pamiątkowy koła łowieckiego i na rozwidleniu 500 m dalej skręcamy w prawo. Jedziemy dalej **czerwonym szlakiem rowerowym**. Po ok. 800 m przejeżdżamy nad **autostradą A4** i docieramy do **Gościejowic Małych**. Na asfaltowej szosie skręcamy w prawo, dojeżdżając do **Gościejowic**. Skręcamy w prawo i jedziemy prosto, przejeżdżając na końcu przez skrzyżowanie, za którym skręcamy w lewo. Kilometr dalej docieramy mało uczęszczaną, asfaltową szosą do Niemodlina. Tu warto zatrzymać się na dłuższą chwilę i zobaczyć tutejsze atrakcje: **zamek książęcy, stare mury obronne, Rynek i kościół Wniebowzięcia NPM**.

Zamek Książęcy w Niemodlinie

26,5 km • Niemodlin – Ochodze | Długość odcinka – 16,5 km

Z **Niemodlina** wyjeżdżamy **drogą krajową nr 46** w kierunku Opola. Po krótkim odcinku ruchliwą drogą na zakręcie skręcamy w drugą w prawo **ul. Reymonta** i długą prostą docieramy do przysiółka **Sady**. Zaraz za Sadami przejeżdżamy pod **obwodnicą Niemodlina**, za którą skręcamy w prawo na najbliższym rozwidleniu. Przecinamy tory i po chwili docieramy do pobliskich **Skarbiszowic**. Tu wjeżdżamy na asfaltową szosę, która za wioską kieruje się do lasu. Na rozwidleniu dróg przy przejeździe kolejowym skręcamy w prawo. Za **torami** i kolejnym fragmentem lasu wjeżdżamy do **Szydłowa**. Na samym początku wioski skręcamy na rozwidleniu w prawo, w **ul. Opolską**, która później przechodzi w **ul. Sportową**. Jedziemy cały czas skrajem wioski. Na jej końcu przecinamy **ul. Kościelną** i na następnym rozwidleniu jedziemy łagodnie w prawo, wjeżdżając do lasu. Poruszamy się cały czas prosto, by 3,5 km dalej dotrzeć do **dawnej leśniczówki Eleonorensgrün**. Skręcamy przy niej w lewo i jedziemy szeroką, utwardzoną drogą leśną do znajdujących się 4 km dalej **Ochodzy**, w których kończy się ostatni odcinek leśny na naszej trasie.

43,0 km • Ochodze – Opole | Długość odcinka – 13,4 km

W **Ochodzach** skręcamy z **ul. Osiedle** w prawo, w **ul. Myśliwską**. Mijamy drewniany **kościół św. Marcina** i docieramy do drogi głównej (**DW 429**). Skręcamy w prawo i zaraz za szkołą w lewo. Po chwili wjeżdżamy na drogę gruntową biegnącą skrajem lasu. Jedziemy nią do końca i skręcamy w lewo. Po chwili przejeżdżamy przez **Pucnik**, by zaraz za nim wjechać do **Domecka**. Na początku wioski skręcamy w prawo i zaraz potem ostro w lewo, wjeżdżając na główną **ul. Opolską**. Od tej pory jedziemy cały czas tą drogą, za **Domeckiem** mijając **Dziekaństwo** i docierając do **Opola-Chmielowic.** Odcinek Ochodze – Chmielowice możemy też pokonać asfaltową drogą przez Komprachcice, jednak bywa ona dość ruchliwa.

W **Chmielowicach**, na początku zabudowań droga główna skręca w lewo, a my jedziemy prosto, w **ul. Sienną.** Tuż za zabudowaniami wjeżdżamy na krótki odcinek drogi gruntowej i skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do **fermy kurzej**, gdzie skręcamy w prawo i wracamy na asfalt. Mijamy mostek, zakręt w lewo i zaraz za nim skręcamy w prawo, w **ul. Kwoczka,** wjeżdżając do opolskiej dzielnicy **Wójtowa Wieś**. Czeka nas teraz długa prosta, na końcu której przecinamy dwa ruchliwe skrzyżowania, za którymi wjeżdżamy na drogę dojazdową na opolską **wyspę Bolko**, a zaraz potem na **most na Kanale Ulgi**. Za mostem skręcamy w lewo i kilkaset metrów dalej docieramy do końca naszej wycieczki w **Parku 800-lecia Opola**.

Stawy Niemodlińskie

POWRÓT Z NIEMODLINA PRZEZ LIPNO
Całkowita długość trasy większa o 6,0 km

Z okolic **zamku w Niemodlinie** jedziemy **ul. Lwowską** biegnącą przy **Stawie Zamkowym**. Na jej końcu skręcamy w prawo, w **ul. Korfantego** i 350 m dalej w lewo, w **ul. Daszyńskiego**. Przejeżdżamy nad obwodnicą Niemodlina i niedaleko za nią mijamy letni **basen w Lipnie**. Za nim jedziemy piękną i pustawą asfaltową szosą pomiędzy **malowniczymi stawami**. Zaraz za nimi dojeżdżamy do **ogrodu dendrologicznego**, do którego prowadzi droga w prawo. Do arboretum możemy też wjechać, skręcając w prawo tuż za basenem i przejeżdżając przez **zabytkową bramę parkową** oraz fragment lasu.
Kawałek za odchodzącą w prawo główną drogą dojazdową do arboretum dojeżdżamy do skrzyżowania i skręcamy w lewo, jadąc główną drogą przez **Lipno**.
Po 2,5 km dojeżdżamy do **Tułowic Małych**, przecinamy prosto skrzyżowanie z główną drogą i mijamy z prawej strony **staw**. Za następnym stawem, na rozwidleniu skręcamy w lewo i wjeżdżamy do **Skarbiszowic**, wracając na trasę główną naszej wycieczki.

ALTERNATYWNA TRASA OCHODZE – OPOLE-CHMIELOWICE

Odcinek ten możemy pokonać asfaltową i dość ruchliwą drogą przez **Komprachcice**. Po wjeździe do centrum Ochodzy skręcamy na głównej ulicy w lewo i **docieramy wojewódzką nr 429** do **Komprachcic**. Na głównym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i jedziemy cały czas **główną drogą w stronę Opola**, mijając po drodze **Osiny**. Gdy dojedziemy do **Opola-Chmielowic**, na zakręcie głównej drogi **przy szkole** jedziemy prosto w **ul. Lipcową**. Na jej końcu przecinamy **tory kolejowe** i przy **fermie kurzej** wracamy na główną trasę wycieczki.

średnio trudna

trasa 5

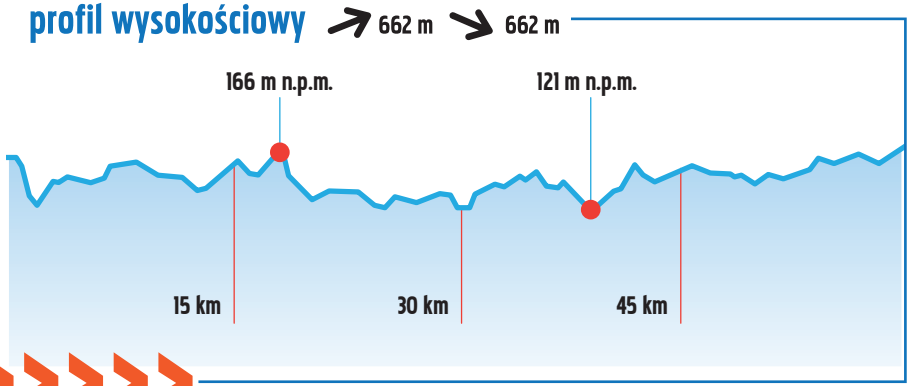
Z Opola do ujścia Nysy Kłodzkiej do Odry

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: średnio trudna, terenowa
Długość trasy: 64,0 km (36,2 km)
Czas przejazdu: 4,5 – 5,5 h (2,5 – 3 h)
Drogi asfalt/bruk: 33,7 km
Drogi gruntowe: 30,3 km
Dojazd samochodem: P parking Opole, pl. Kopernika (podziemny, płatny)
Dojazd pociągiem: Opole Główne, Popielów (trasa Opole Wschodnie – Jelcz-Laskowice – Wrocław)

Piękna widokowo, słoneczna trasa wzdłuż Odry. Otwarte przestrzenie, ukwiecone łąki i błękitna rzeka wijąca się zakolami zachwycą każdego miłośnika natury. Druga część trasy biegnie przez gęsto zalesione Grądy Odrzańskie. Ostatni odcinek z Mikolina do Ujścia Nysy Kłodzkiej to najbardziej dziki fragment wycieczki. W lecie jego końcówka bywa mocno zarośnięta. Trasę polubią zarówno lubiący jazdę terenową, jak i miłośnicy dłuższych wycieczek rekreacyjnych.
Wycieczkę można skrócić, przekraczając most na śluzie w Chróścicach i wracając bezpośrednio do Opola przez Dobrzeń Wielki i Czarnowąsy. Można ją też wydłużyć o dojazd do pałacu w Naroku oraz pętlę Popielów – Stare Siołkowice – Chróścice. Wersja krótsza to doskonała propozycja na niezbyt męczącą wycieczkę rekreacyjną biegnącą w większości po asfaltowej nawierzchni, drogami rzadko uczęszczanymi przez samochody.

profil wysokościowy

Wzgórze Uniwersyteckie w Opolu

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Opole – Żelazna | Długość odcinka – 10,4 km

Rozpoczynamy w centrum Opola, na **pl. Kopernika**. Osoby przyjezdne mogą zostawić samochód na dużym podziemnym parkingu. Tuż obok znajduje się jedna z najpiękniejszych atrakcji Opola – ciekawie zagospodarowane i pełne zieleni **Wzgórze Uniwersyteckie**.

Jedziemy deptakiem wzdłuż **Centrum Handlowego Solaris** i tuż za nim skręcamy w lewo, w **ul. Osmańczyka**. Po chwili docieramy do **Rynku**, przejeżdżamy przez jego północną pierzeję i dalej jedziemy prosto **ul. Młyńską**. Skręcamy w prawo, w **ul. Szpitalną**, jedziemy nią do końca i skręcamy w lewo. Z prawej strony mijamy **opolską katedrę** oraz **fragment murów obronnych z Basztą Artyleryjską**. Przejeżdżamy przez mostek rowerowy na **kanale Młynówka** i kawałek dalej przez **most Piastowski** na Odrze. Dojeżdżamy do pobliskiego **pl. Piłsudskiego** i skręcamy w prawo, w **ul. Wrocławską**. Od tej pory jedziemy drogą dla rowerów. Na kolejnym skrzyżowaniu jedziemy prosto, mijamy **stary cmentarz** po lewej stronie i po chwili przejeżdżamy przez **most na Kanale Ulgi**. Jedziemy dalej ciągiem pieszo-rowerowym do najbliższego skrzyżowania. Tu skręcamy w prawo, w **ul. Partyzancką** i jadąc dalej ciągiem pieszo-rowerowym, docieramy do **ronda przy obwodnicy miasta**. Przekraczamy je i dalej kierujemy się prosto,

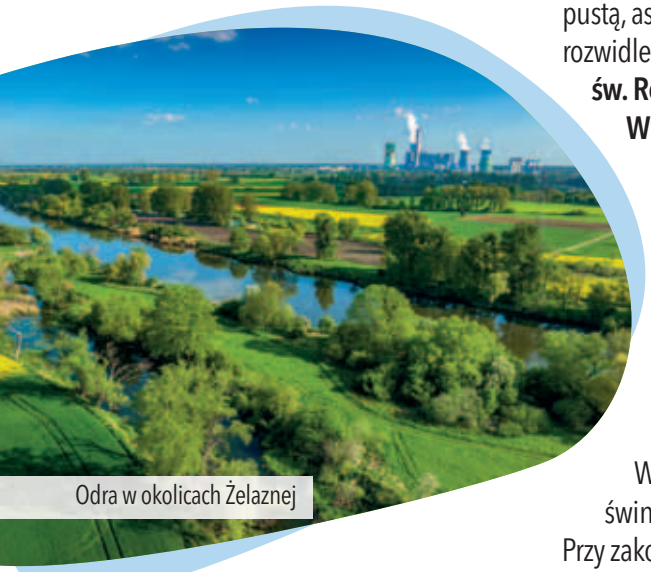
Trasa 5

skala 1:135000

wąską drogą pomiędzy hotelem. Prowadzi tędy **czerwony i czarny szlak rowerowy**. Po chwili kończy się asfalt i zaczyna droga szutrowa. Na najbliższym skrzyżowaniu czerwony szlak odbija w lewo, w kierunku **Sławic**, a my jedziemy prosto **szlakiem czarnym**, poruszając się po **polderze Żelazna**. Na kolejnym rozwidleniu jedziemy w prawo i docieramy do **starorzecza Odry**. Droga zakręca wzdłuż niego po łuku w lewo i zmierza do **Żelaznej**.
Odcinek od **mostu na Kanale Ulgi** do **Żelaznej** możemy też pokonać **alternatywną trasą terenową** biegnącą **wałami Kanału Ulgi i Odry**. Zaraz za **mostem na Kanale Ulgi** skręcamy w prawo, na wał. Mijamy zacumowaną **barkę harcerską** i jedziemy do końca wału. Dalej poruszamy się wąską ścieżką przez nadodrzańskie łąki aż do **mostu na obwodnicy Opola**. Przejeżdżamy pod nim i jedziemy dalej **wzdłuż Odry** w kierunku **śluzy w Opolu-Wróblinie**. Tuż za nią dojeżdżamy do **starorzecza Odry** i za mostkiem skręcamy w prawo, wjeżdżając na **czarny szlak rowerowy** i trasę główną wycieczki w stronę Żelaznej.

10,4 km • Żelazna – Śluza w Chruścicach | Długość odcinka – 7,0 km

W **Żelaznej** wjeżdżamy na główną **ul. Opolską** i jedziemy nią przez całą wioskę. Na końcu, przy domu z czerwonej cegły skręcamy łagodnie w prawo, w szeroką polną drogę. Tu wracamy na **czerwony szlak rowerowy**, który prowadzi do **śluzy w Chróścicach**. Początkowo jedziemy wyboistą drogą pośród pól. Dojeżdżamy do cmentarza na skraju **Niewodnik** i tuż za nim skręcamy ostro w prawo. Jedziemy pustą, asfaltową szosą, dojeżdżając do rozwidlenia dróg. W prawo biegnie **szlak św. Rocha** do **śluzy w Dobrzeniu Wielkim**. My jedziemy w lewo i docieramy do **wału nad Odrą**, gdzie kończy się asfalt. Dalej jedziemy szeroką, polną drogą między wijącą się pięknie **Odrą**, a iście sielankowymi (zwłaszcza wiosną) łąkami i pastwiskami. Nie zdziwcie się, jeśli przy pobliskich gospodarstwach drogę zagrodzi Wam kogut, przebiegnie kilka świnek lub powoli przetoczy się krowa. Przy zakolu Odry wjeżdżamy na krótko na trawiasty wał i dojeżdżamy do asfaltowej

Odra w okolicach Żelaznej

Pałac w Naroku

szosy prowadzącej do dawnej przeprawy promowej. Jedziemy prosto i dojeżdżamy do **śluzy w Chróścicach**. Pobliska łąka nad rzeką to idealne miejsce na odpoczynek i krótki piknik. Tutaj możemy **skrócić naszą wycieczkę**, przechodząc mostem nad śluzą i **wracając do Opola przez Dobrzeń Wielki i Czarnowąsy** (całkowita długość trasy – 36,2 km). Możemy też ją **nieznacznie wydłużyć**, jadąc **do Naroka**, gdzie warto zobaczyć ciekawy **pałac** (4 km w obie strony). W tym celu przy śluzie skręcamy w lewo, przejeżdżamy przez **mały mostek na kanale melioracyjnym** i wjeżdżamy do zagajnika. Jadąc dalej cały czas prosto **czerwonym szlakiem rowerowym** dojeżdżamy do **Naroka**. Na trasę główną wracamy tą samą drogą.

>>> 17,4 km • Śluza w Chruścicach – Mikolin, ujście Nysy Kłodzkiej do Odry | Długość odcinka – 12,1 km

Jadąc trasą główną ze **śluzy w Chróścicach**, przejeżdżamy przez **mostek na kanale melioracyjnym** i w zagajniku za nim skręcamy w prawo, wjeżdżając na **niebieski szlak rowerowy**. Po chwili las się kończy i skręcamy w lewo, na wał przeciwpowodziowy. Za łąką mijamy **kilka opuszczonych domów**, przy których skręcamy lekko w prawo i wjeżdżamy do lasu. Od tej pory poruszamy się przez pierwszą część **Grądów Odrzańskich**. Jedziemy szeroką **drogą gruntową przy samym brzegu Odry**. Po drodze mijamy kilka zacienionych zatoczek wędkarskich nad rzeką, gdzie możemy odpocząć. Na rozstaju dróg przed wioską, gdzie **szlak niebieski krzyżuje się z czerwonym**, skręcamy w prawo przez wał ochronny i dalej jedziemy **wzdłuż rzeki**. Wjeżdżamy do **Golczowic ul. Leśną** i docieramy do głównej **ul. Opolskiej**, gdzie skręcamy w prawo. Przejeżdżamy przez całą wioskę i 2 km za nią docieramy do **Mikolina**.

29,5 km • Mikolin, ujście Nysy Kłodzkiej do Odry – Dobrzeń Wielki | Długość odcinka – 21,2 km

W **Mikolinie** przecinamy prosto **drogę wojewódzką nr 458** i kierujemy się **żółtym szlakiem rowerowym** do **ujścia Nysy Kłodzkiej** oddalonego o ok. 5 km. Ten odcinek jest wyboisty, przydadzą się więc rowery górskie. W lecie ostatni fragment bywa dość mocno zarośnięty. Przy ujściu znajduje się ciekawy, łamany **jaz w Rybnej** – gratka dla pasjonatów dawnej architektury przemysłowej. Do **Mikolina** wracamy tą samą drogą i skręcamy w lewo, na **drogę wojewódzką nr 458**. Pomijając odcinek z Mikolina do ujścia Nysy Kłodzkiej, skrócimy naszą wycieczkę o ok. 10 km. W **Mikolinie** kierujemy się w stronę **mostu na Odrze.** Po prawej stronie mijamy **pomnik Żołnierzy Radzieckich**. Zaraz za mostem skręcamy w prawo, na **zielony szlak rowerowy** (częściowo pokrywa się z żółtym), wjeżdżając do lasów łęgowych i dalszej części **Grądów Odrzańskich**. Leśną drogą dojeżdżamy do **Gęsiego Stawu**. Z Gęsiego Stawu jedziemy na północ w kierunku **przysiółka Wielopole**. Tu na skrzyżowaniu skręcamy w prawo i jedziemy drogą polną na wschód. Mijamy jedno skrzyżowanie i na kolejnym skręcamy w lewo, by za chwilę skręcić w prawo. Jedziemy teraz asfaltową drogą do **zagajnika przy wale Odry**, gdzie droga skręca w lewo. Na **rozwidleniu z krzyżem** jedziemy w prawo **wzdłuż wału przeciwpowodziowego** do przysiółka **Babi Las**. Możemy również przejechać ten odcinek **alternatywną trasą przez Popielów, Stare Siołkowice i Chróścice** (opis poniżej)**.**

W **Babim Lesie** skręcamy w lewo i oddalamy się od rzeki. Kilometr dalej skręcamy w prawo i drogą szutrową dojeżdżamy do asfaltowej szosy prowadzącej do **śluzy w Chróścicach**. Skręcamy w lewo, 700 m dalej skręcamy w prawo, na następnym rozwidleniu znów w prawo i dojeżdżamy do **przysiółka Ostrówek**. Na końcu przysiółka szosa biegnąca wzdłuż wałów skręca w lewo i mija **łowisko Ostrówek**, gdzie oprócz łowienia ryb możemy je zamówić w restauracji albo po prostu wypocząć nad stawkiem. Za łowiskiem mijamy oczyszczalnię ścieków, na dwóch rozwidleniach za nią skręcamy w prawo i docieramy do **Dobrzenia Wielkiego**.

50,7 km • Dobrzeń Wielki – Opole | Długość odcinka – 13,3 km

W **Dobrzeniu Wielkim** wjeżdżamy na asfaltową **promenadę spacerową**, z której roztacza się piękny **widok na Odrę**. Jedziemy nią i po chwili mijamy **dawną stocznię**, w której kiedyś remontowano barki rzeczne. Do dziś na jej placu można zobaczyć ich fragmenty. Ciekawe są też zachowane pochylnie, którymi na linach opuszczano barki do rzeki. Dalej przejeżdżamy przez **Dobrzeń**

Mały, jadąc cały czas asfaltową drogą wzdłuż **muru przeciwpowodziowego**. Na końcu wioski, za boiskiem, przejeżdżamy w prawo na drugą stronę muru i jedziemy do **Opola-Borków**, widząc po lewej stronie **Elektrownię Opole**. Na początku Borków, gdy zbliżymy się do drogi samochodowej, odbijamy w prawo, w **ul. Wałową** i znów w prawo, na **asfaltową ścieżkę biegnącą wałem**. Z wału zjeżdżamy przy kapliczce na **ul. Ochronną**. Jedziemy cały czas szosą wzdłuż muru, za którym rozciągają się **starorzecza Odry**. Na końcu wioski jedziemy w lewo, mijamy **fermy kurze** i skręcamy w prawo, jadąc dalej wzdłuż **obwodnicy Czarnowąsów**. Zakręcamy o 180° pod **mostem na Małej Panwi**, jedziemy w prawo pod torami kolejowymi i wjeżdżamy do **Opola-Czarnowąsów**. Na skrzyżowaniu ze światłami skręcamy w prawo i jedziemy główną **ul. Jagiełły**. Mijamy **kościół Bożego Ciała** oraz **klasztor Sióstr Świętej Jadwigi** w centrum dzielnicy i wyjeżdżamy w kierunku centrum Opola, **przez wiadukt nad linią kolejową**. Tuż za nim mijamy **drewniany kościół św. Anny**, przejeżdżamy na drugą stronę ulicy i do samego centrum miasta jedziemy cały czas prosto drogą dla rowerów. Najpierw wzdłuż **ul. Sobieskiego**, a za tunelem pod **obwodnicą Opola**, wzdłuż **ul. Budowlanych**, którą docieramy do **ronda przy ul. Nysy Łużyckiej**. Przejeżdżamy pod wiaduktem i skręcamy w prawo, w asfaltowy ciąg pieszo-rowerowy biegnący w stronę Odry. Po chwili zakręcamy w lewo i jedziemy **promenadą spacerową nad Odrą**. Mijamy **katedrę i mury obronne**, skręcamy w lewo i od razu w prawo, w **ul. Szpitalną**. W jej połowie skręcamy w lewo, w **ul. Młyńską**, mijamy **Rynek**, jedziemy prosto pod górkę **ul. Osmańczyka** i na jej końcu skręcamy w prawo, docierając na metę wycieczki, przy **pl. Kopernika**.

OBJAZD PRZEZ POPIELÓW I CHRÓŚCICE
Całkowita długość trasy większa o 5 km

Z **Gęsiego Stawu** jedziemy **żółtym szlakiem rowerowym** w kierunku przysiółka **Wielopole**. W lesie mijamy malownicze stawy i mokradła. W pewnym momencie w lewo odchodzi ścieżka do **pomnika przyrody – dębu Klara**. Na końcu leśnego duktu docieramy do drogi asfaltowej, skręcamy w lewo i dojeżdżamy do **Popielowa**. Tam skręcamy w prawo, na **drogę wojewódzką 457** i jedziemy drogą dla rowerów przez **Stare Siołkowice** i **Chróścice**. Na końcu **Chróścic**, gdy główna droga skręca w lewo, my skręcamy w prawo, w **ul. Odrzańską**. Jedziemy ok. 800 m i skręcamy w lewo, wracając na trasę główną i po chwili dojeżdżając do **Ostrówka**.

Średnio trudna

trasa 6

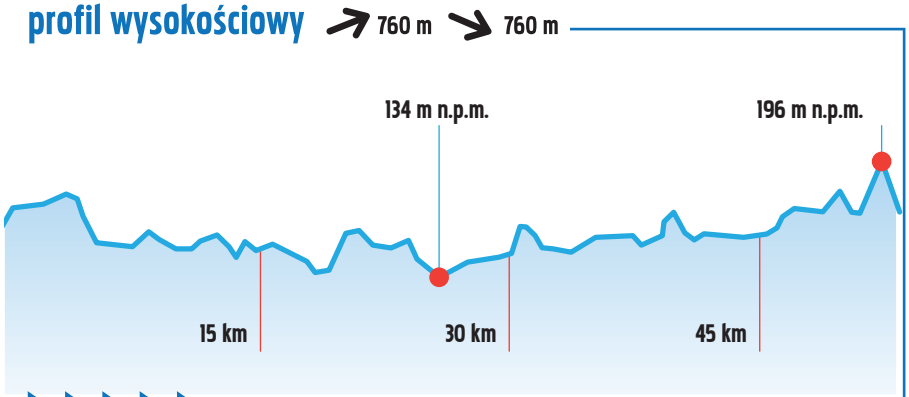
Wokół Stobrawskiego Parku Krajobrazowego

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna, terenowa
Długość trasy:	53,1 km
Czas przejazdu:	4,0 – 5,0 h
Drogi asfalt/bruk:	21,7 km
Drogi gruntowe:	31,4 km
Dojazd samochodem:	P parking leśny Dąbrówka Łubniańska, Stobrawski Park Krajobrazowy z Opola drogą powiatową nr 1703 z Jełowej (DK 45 Kluczbork – Opole) drogą wojewódzką 461
Dojazd pociągiem:	Jełowa (trasa Opole Główne – Kluczbork) i dalej drogą wojewódzką 461 (4,6 km), Popielów (trasa Opole Główne / Opole Wschodnie – Jelcz-Laskowice)

Całodniowa wycieczka dla miłośników przyrody, a zwłaszcza lasów. W przeważającej większości biegnie przez Stobrawski Park Krajobrazowy – jeden z najwartościowszych przyrodniczo obszarów chronionych w woj. opolskim. Oprócz bujnych lasów na trasie czekają nas liczne wydmy (w tym najwyższa w parku wydma w Kosowcach), ogród botaniczny w Zagwiździu oraz liczne stawy. Oprócz piękna natury niewątpliwym walorem trasy jest kilka miejsc ciekawych historycznie, jak zabytkowy park w Pokoju, pozostałości średniowiecznego grodziska w Murowie czy dawna huta w Zagwiździu. Trasę uzupełnia kilka wariantów dodatkowych, pozwalających dotrzeć do ciekawych miejsc leżących nieopodal (Mańczok, wydma Kosowce, alternatywna trasa przez grodzisko w Murowie).

profil wysokościowy

Staw w Stobrawskim Parku Krajobrazowym

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Dąbrówka Łubniańska – Kup
Długość odcinka – 10,7 km

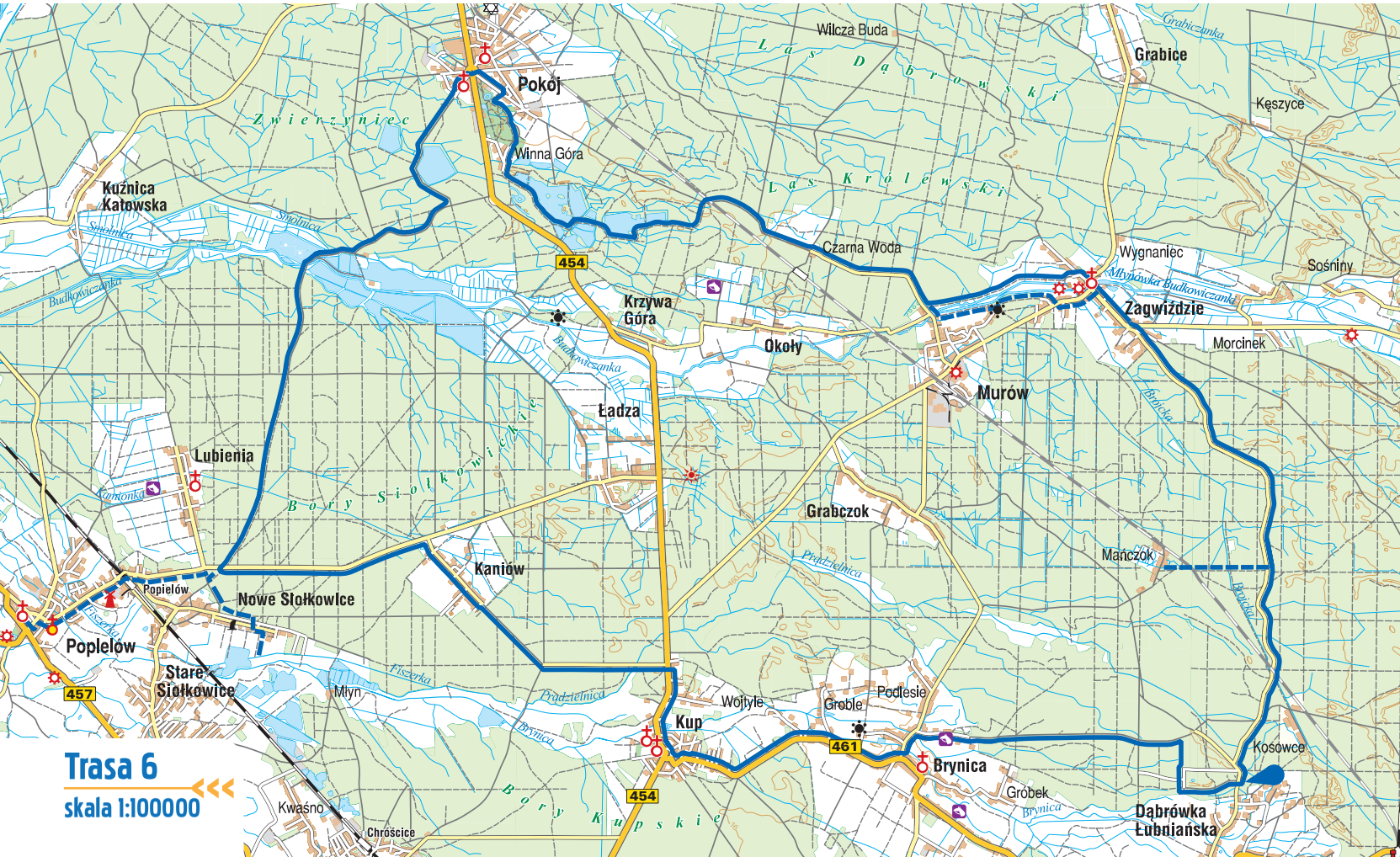
Rozpoczynamy na skraju **Stobrawskiego Parku Krajobrazowego** tuż za miejscowością **Dąbrówka Łubniańska**. Znajduje się tu spory **parking leśny**, na którym możemy pozostawić samochód. Kierujemy się **czerwonym szlakiem rowerowym (Stobrawska Wstęga)** na zachód zgodnie z **drogowskazem w kierunku Studzionki**. 500 m dalej, po prawej, mijamy **wydmę polodowcową**. Po kolejnych 200 m mijamy **kapliczkę Studzionka** i ukryte w lesie **źródło z niewielkim oczkiem wodnym**. Skręcamy w następną drogę leśną w prawo, jedziemy ok. 800 m i zgodnie z **czerwonym szlakiem rowerowym** skręcamy w lewo. Jedziemy cały czas prosto, aż 3 km dalej wyjedziemy z lasu do **Brynicy**. Tu dojeżdżamy do głównej drogi i skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo i jedziemy dalej **ciągiem pieszo-rowerowym** wzdłuż mało ruchliwej **drogi wojewódzkiej nr 461**. Po chwili jedziemy skrajem lasu, na końcu którego kończy się droga dla rowerów i wjeżdżamy do **Kup**. Jedziemy **ul. Brynicką** do końca, skręcamy w prawo, w **ul. Szpitalną** i docieramy do **centralnego placu**.

10,7 km • Kup – Pokój | Długość odcinka – 19,6 km

Z **centralnego placu w Kup** jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż głównej drogi w kierunku **Namysłowa**. Po chwili mijamy **dwa zabytkowe kościoły** i siedzibę **Nadleśnictwa Kup**. Na końcu miejscowości skręcamy w lewo. Jedziemy 2 km **prostą, asfaltową drogą** do dużego leśnego skrzyżowania. Tu skręcamy łagodnie w drugą w prawo drogę leśną i kilometr dalej wjeżdżamy do **Kaniowa**. Przejeżdżamy przez całą wioskę i na skrzyżowaniu za nią skręcamy w lewo. Jedziemy ok. 3 km na **skraj lasu przed Nowymi Siołkowicami** i skręcamy ostro w prawo, w siódmą (licząc od Kaniowa) poprzeczną drogę leśną.
Stąd możemy przedłużyć naszą wycieczkę o dojazd do **Popielowa** (7,4 km w obie strony, opis poniżej). Dojazd ten mogą też wykorzystać osoby zaczynające naszą wycieczkę w **Popielowie**. Możemy stąd również dotrzeć do **kąpieliska w Nowych Siołkowicach** (4,4 km w obie strony, opis poniżej).
Po tym, jak na **skraju lasu przed Nowymi Siołkowicami** skręciliśmy ostro w prawo, jedziemy prosto ok. 5 km, przecinając po drodze kolejne sześć poprzecznych dróg leśnych i docieramy do **kompleksu stawów rybnych w Krzywej Górze**. Na kolejnych dwóch rozwidleniach na grobli między stawami skręcamy w prawo i jedziemy ich północną stroną. Na kolejnym rozwidleniu skręcamy w lewo i jedziemy ok. 1,5 km, by na drugim skrzyżowaniu polnych dróg skręcić w lewo. Kilkaset metrów dalej mijamy z prawej strony **Staw Zofii**. Jedziemy wokół stawu drogą przy samym jego brzegu, mijając po drodze **groby zakonnic**, by potem długą prostą dotrzeć do **Pokoju**. Tu mijamy zabytkowy **kościół Podwyższenia Krzyża Świętego** i docieramy do ronda w centrum miejscowości.

30,3 km • Pokój – Murów | Długość odcinka – 10,7 km

Z ronda w **Pokoju** wyjeżdżamy na południowy wschód **ul. Wolności**. Jedziemy ok. 500 m i skręcamy w lewo, w głąb **zabytkowego parku**. W parku mijamy ruiny **salonu wodnego** otoczone fosą i skręcamy w lewo, w stronę **posągu śpiącego lwa**, i na rozwidleniu przed nim skręcamy w lewo. Na kolejnym rozwidleniu znów jedziemy w lewo i szerokim łukiem okrążamy park. Docieramy do **altany na wzgórzu** i skręcamy przy niej łagodnie w prawo, wjeżdżając na drogę asfaltową prowadzącą przez **Winną Górę**. Tu jedziemy cały czas prosto, aż droga asfaltowa zmieni się w szutrową. Na kolejnych dwóch rozwidleniach w lesie jedziemy prosto. Droga zakręca lekko w lewo i po krótkim podjeździe docieramy nad brzeg rozległego **Stawu Wilhelminy**. Poruszamy się wzdłuż brzegu do pierwszego rozwidlenia, na którym skręcamy w lewo. Na kolejnym skrzyżowaniu znów skręcamy w lewo i docieramy do

Trasa 6
skala 1:100000
Pokój
Winna Góra
Kuźnica Kałowska
Wilcza Buda
Las Dąbrowski
Grabice
Kęszyce
Grubiczanka
Zwierzyniec
Las Królewski
Smolnica
Budkowiczanka
454
Czarna Woda
Wygnaniec
Młynówka Budkowiczanki
Sośniny
Krzywa Góra
Okoły
Żagwiździe
Morcinek
Murów
Bryńska
Ładza
Lubienia
Bory Siołkowickie
Kamionka
Grabczok
Manczok
Kaniów
Popielów
Nowe Siołkowice
Fiszerka
Prądzielnica
Poplelów
457
Stare Siołkowice
Młyn
Wojtyle
Groble
Podlesie
Kup
461
Brynica
Kosowce
Kwaśno
Bory Kupskie
454
Grobek
Dąbrówka Łubniańska
Chróścice

Zabytkowy park w Pokoju

pamiątkowego głazu ustawionego na skrzyżowaniu grobli pomiędzy czterema stawami. Tu skręcamy w prawo i jedziemy pomiędzy **Stawami Anny i Olgi**. Po chwili docieramy nad brzeg **stawu August**, skręcamy w prawo i zaraz potem w lewo, jadąc cały czas wzdłuż brzegu stawu. Po chwili mijamy kolejny, mniejszy **staw Rogoźnik**, za którym czeka nas niewielki podjazd.

Około 400 m dalej dojeżdżamy do drogi poprzecznej i skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do rozwidlenia przy **linii kolejowej**, skręcamy w prawo i przejeżdżamy na drugą stronę torów, by zaraz za nimi skręcić w prawo. Jedziemy teraz **czerwonym szlakiem rowerowym**, który towarzyszyć nam będzie do **Zagwiździa**. Po chwili kończy się droga szutrowa i zaczyna asfalt. Mijamy przysiółek **Czarna Woda** i nieuczęszczaną drogą asfaltową wyjeżdżamy z lasu na skraj **Murowa**.

41,0 km • Murów – Dąbrówka Łubniańska
Długość odcinka – 12,1 km

Gdy wyjedziemy z **Borów Stobrawskich** na skraj **Murowa**, od razu za lasem skręcamy w lewo, na **czerwony szlak rowerowy** biegnący **północnym brzegiem Budkowiczanki**. Jedziemy wzdłuż rzeki do **Zagwiździa**. Ten odcinek możemy też pokonać **alternatywną trasą** biegnącą **południowym brzegiem rzeki** (opis poniżej). W **Zagwiździu** na początku wioski mijamy **zabytkową hutę**, której warto przyjrzeć się z bliska. Tuż przy niej nasza trasa zakręca w lewo, a potem w prawo i wjeżdża do wioski. Skręcamy w prawo, w **ul. Górki** i po chwili z prawej strony mijamy wjazd

do kameralnego **ogrodu botanicznego** ukrytego za budynkiem parafii. Po chwili wjeżdżamy na główną ulicę **Zagwiździa**. Mijamy **kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa**, **zabytkową śluzę** i **staw** po lewej stronie i skręcamy w lewo, w **ul. Lipową**, którą biegnie **zielony szlak rowerowy** do **Dąbrówki Łubniańskiej**. Na kolejnym skrzyżowaniu skręcamy łagodnie w prawo i po chwili wjeżdżamy do **Borów Stobrawskich**. Do końca trasy jedziemy cały czas **zielonym szlakiem**, który biegnie trochę zużytą asfaltową drogą ze znikomym ruchem samochodowym.

4,5 km dalej możemy zboczyć w prawo i długą prostą dotrzeć do leśnej osady **Mańczok** (3,5 km w dwie strony). 2 km dalej z kolei warto zboczyć z trasy w lewo, do leśnej osady **Kosowce** i **jednej z największych wydm w okolicy** ulokowanej niedaleko za osadą (opis dojazdu poniżej). Po przejechaniu 8 km licząc od wjazdu do lasu, dojeżdżamy na **parking leśny w Dąbrówce Łubniańskiej**, na którym zaczynaliśmy i na którym kończymy wycieczkę.

DOJAZD NA KĄPIELISKO W NOWYCH SIOŁKOWICACH
Długość odcinka – 4,4 km w obie strony

W upalny, letni dzień warto podczas naszej wycieczki zrobić sobie przerwę na kąpiel w **stawie w Nowych Siołkowicach**. Na **skraju lasu przed Nowymi Siołkowicami** zamiast skręcić ostro w prawo, skręcamy łagodnie w lewo. Na kolejnym skrzyżowaniu leśnym znów skręcamy w lewo i za lasem wyjeżdżamy do **Nowych Siołkowic**. Skręcamy w lewo na asfaltową drogę. 600 m dalej skręcamy w prawo i jedziemy do końca. Potem skręcamy w lewo, kawałek dalej w prawo i dojeżdżamy na teren **kąpieliska w Nowych Siołkowicach**. Na trasę główną wycieczki wracamy tą samą drogą.

ŁĄCZNIK Z POPIELOWEM | Całkowita długość trasy większa o 7,4 km

Łącznik ten można wykorzystać do wydłużenia wycieczki. Przyda się również osobom rozpoczynającym wycieczkę w Popielowie. Na **skraju lasu przed Nowymi Siołkowicami** zamiast skręcić ostro w prawo, jedziemy dalej prosto. Wyjeżdżamy z lasu na **obrzeżach Nowych Siołkowic**. Kilometr dalej przejeżdżamy **wiaduktem nad linią kolejową**, wjeżdżając do **Popielowa**. Jedziemy **ul. Dworcową**, która przy końcu zakręca w prawo, przecina **ul. Klasztorną** i dociera do skrzyżowania z **ul. Wolności**. Na głównym skrzyżowaniu Popielowa skręcamy w prawo i docieramy do zabytkowego **kościoła NMP Królowej Aniołów**. Na trasę główną wycieczki wracamy tą samą drogą, którą przyjechaliśmy.

Najpierw jedziemy **ul. Wolności**, by na pierwszym skrzyżowaniu skręcić w prawo, w **ul. Dworcową**. Dojeżdżamy nią do **wiaduktu nad linią kolejową**, za którym jedziemy prosto. Kilometr dalej wjeżdżamy w głąb **lasu za Nowymi Siołkowicami**. Skręcamy w drugą w lewo drogę leśną i wracamy na trasę główną wycieczki w kierunku Pokoju.

ALTERNATYWNA TRASA MURÓW – ZAGWIŹDZIE

Wyjeżdżając z **Borów Stobrawskich** do **Murowa**, przejeżdżamy przez **most na Budkowiczance** i zaraz za nim skręcamy w lewo. Jedziemy wzdłuż rzeki i 900 m dalej docieramy do pozostałości **dawnego grodziska średniowiecznego**. Objeżdżamy je wokół i dalej poruszamy się **leśną drogą wzdłuż rzeki**. Po chwili wyjeżdżamy z lasu i docieramy do **Zagwiździa**. Skręcamy w lewo, na główną drogę i po chwili dojeżdżamy do skrzyżowania w centrum wioski, gdzie skręcamy w prawo i wracamy na trasę główną wycieczki. Zanim na nią wrócimy, warto jest odwiedzić centrum miejscowości i mijając **kościół**, pojechać prosto **ul. Górki**, by dotrzeć do kameralnego **ogrodu botanicznego** i dalej do **zabytkowej huty** na skraju miejscowości.

DOJAZD DO WYDMY KOSOWCE
Długość odcinka – 4,5 km w obie strony

Jadąc z **Zagwiździa do Dąbrówki Łubniańskiej**, 2 km **za drogą do Mańczoka** (oznaczona drogowskazem) odchodzi w lewo asfaltowa droga do leśnej osady **Kosowce**. Gdy dotrzemy na skraj osady, jedziemy dalej prosto, wjeżdżamy w głąb lasu i przecinamy **tory kolejowe**. Kilometr dalej, na trzecim leśnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo i mijamy **staw leśny**. Zaraz za stawem znajduje się zjazd w prawo na teren **wydmy Kosowce**. Wstęp na teren wydmy jest zabroniony. Można ją obejrzeć ze wzgórza po jej północnej stronie. Do trasy głównej wycieczki wracamy tą samą drogą.

Wydma w Kosowcach

średnio trudna

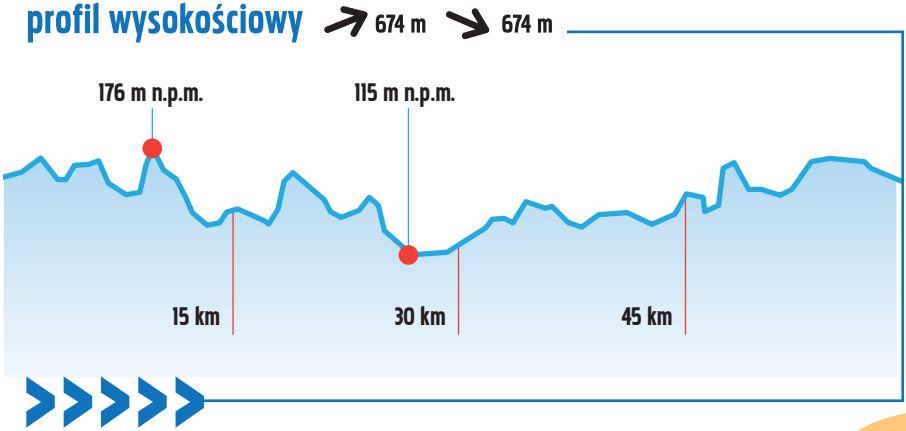
trasa 7 Z Namysłowa do Lubszy przez Stobrawski Park Krajobrazowy

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna, terenowa
Długość trasy:	60,0 km (41,3 km)
Czas przejazdu:	4,0 – 5,0 h (2,5 – 3,5 h)
Drogi asfalt/bruk:	26,8 km
Drogi gruntowe:	33,2 km
Dojazd samochodem:	P parking Namysłów, ul. Sikorskiego P parking Lubsza, ul. Szkolna
Dojazd pociągiem:	Namysłów (trasa Kluczbork – Oleśnica)
Dojazd rowerem:	z Brzegu drogą dla rowerów wzdłuż DK 39 (7 km w jedną stronę)

Ciekawa całodniowa trasa, która szczególnie spodoba się miłośnikom lasów i natury. W większości przebiega wygodnymi duktami leśnymi prowadzącymi przez zachodnią część Stobrawskiego Parku Krajobrazowego. Na trasie nie zabraknie rezerwatów przyrody oraz siedlisk dzikich zwierząt. W mijanych wioskach warto zwrócić uwagę na zabytkowe kościółki. Tuż przy trasie stoi opuszczony pałac w Minkowskich otoczony dawnym parkiem. W lecie warto się zatrzymać na kąpielisku Sielska Woda niedaleko Lubszy. Trasę można skrócić, jadąc asfaltową szosą Rogalice – Borucice. Można ją również rozpocząć w Lubszy, co stanowi dobrą opcję dla mieszkańców Brzegu i okolic. Z centrum miasta dojedziemy tam wygodną drogą dla rowerów wzdłuż drogi krajowej nr 39 przez Pisarzowice i Michałowice.

profil wysokościowy

Zamek w Namysłowie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Namysłów – Lubsza
Długość odcinka – 26,6 km

Rozpoczynamy nieopodal centrum **Namysłowa**, na **parkingu przy ul. Sikorskiego** obok **murów miejskich**. Ruszamy wzdłuż **drogi wojewódzkiej nr 451** na wschód i skręcamy w prawo, w **ul. Armii Krajowej**. Dojeżdżamy do **Rynku** i skręcamy w prawo. Za Rynkiem jedziemy **ul. Chrobrego**, mijamy **zabytkowe budynki browaru** i przejeżdżamy przez **tory kolejowe**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo. Na rondzie jedziemy prosto **ul. Skłodowskiej-Curie**. Na jej końcu po prawej stronie mijamy **park południowy**. Przy **głazie pamiątkowym z ławeczką** znajduje się wjazd w głąb parku (zielony szlak), w którym wytyczono **ścieżkę edukacyjną Tropem Nietoperza Gacka i Czapli Klary**. Obok wjazdu stoi dawny **bunkier**. My jedziemy cały czas prosto aż do siedziby **Nadleśnictwa Namysłów**. Tuż przed nią skręcamy w prawo i wjeżdżamy do lasu. Drogą na wprost biegnie **ścieżka edukacyjna Skarby Namysłowskich Lasów**, a my skręcamy od razu łagodnie w lewo i po chwili wyjeżdżamy z lasu. Poruszamy się **zielonym szlakiem turystycznym**. Jedziemy niecałe 2 km polną, lekko wyboistą, ale piękną widokowo drogą do **Smarchowic Wielkich**. Tu skręcamy łagodnie w prawo i jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym po prawej stronie **DK 39** do skrzyżowania, na którym ciąg się kończy. Skręcamy na nim łagodnie w drugą w prawo drogę szutrową (**ul. Młynkowa**). Na rozwidleniu dróg przed zagajnikiem jedziemy prosto, wzdłuż lasu, który mamy po prawej stronie. Dojeżdżamy do szerszej, szutrowej drogi i za zakrętem jedziemy prosto. Mijamy **staw**, przy którym droga zakręca w prawo. Dalej mijamy zagajnik po lewej stronie i przy **gospodarstwie rolnym** skręcamy w lewo. Jedziemy przez pola i łąki

Trasa 7

skala 1:135000

przeplatane niewielkimi skupiskami drzew. Na następnym skrzyżowaniu główna droga zakręca w lewo, a my jedziemy prosto, mijając po lewej stronie **polanę z zabudowaniami**, za którymi wjeżdżamy do lasu. Dalej poruszamy się przez pierwszy odcinek leśny na naszej trasie. Jedziemy 200 m lekko zarośniętą ścieżką i na skrzyżowaniu skręcamy w prawo, w **dojazd pożarowy nr 15**. Jedziemy szeroką, lecz momentami piaszczystą drogą. Na drugim mijanym skrzyżowaniu dojeżdżamy do **kapliczki z pomalowanym na żółto krzyżem** i jedziemy dalej prosto. 500 m dalej na rozwidleniu jedziemy łagodnie w lewo, wjeżdżając na **dojazd pożarowy nr 16**. Jedziemy ok. 1 km i skręcamy w prawo na trzecim skrzyżowaniu. Na skraju lasu droga zakręca o 90° w lewo. Kilometr dalej dojeżdżamy do asfaltowej drogi gminnej, skręcamy w prawo i dojeżdżamy do **Minkowskich**, po prawej stronie mijając opuszczony **pałac z przyległym parkiem**. Przy pałacu skręcamy w lewo, a na kolejnym rozwidleniu znów w lewo.

Pałac w Minkowskich

Droga zakręca w prawo i po chwili opuszcza wioskę. Jedziemy skrajem lasu, **dojazdem pożarowym nr 23**. Po chwili wjeżdżamy w głąb lasu drogą utwardzoną tłuczniem i po szerokim łuku w lewo dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo, w **dojazd pożarowy nr 22**. Biegnie nim **zielony szlak turystyczny**. Wzdłuż drogi co 150 m rozstawione są **ambony do obserwacji zwierzyny leśnej**. 500 m dalej droga zakręca w lewo i przejeżdża przez **mostek na cieku wodnym**. Kilkaset metrów za nim wyjeżdżamy na skraj lasu. Droga zakręca najpierw w lewo, a później w prawo, okrążając **duże gospodarstwo rolne**. Dojeżdżamy do asfaltowej szosy, na której skręcamy w prawo. To **droga Rogalice – Borucice**, którą możemy skrócić naszą trasę i z Borucic wrócić do Namysłowa (całkowita długość trasy – 41,3 km). Na skraju **Borucic** tuż za gospodarstwem rolnym szosa skręca w lewo, przekracza **tory kolejowe** i skręca w prawo. My za torami jedziemy prosto szutrową drogą, wjeżdżając na drugi odcinek naszej trasy, który ciągnie się aż do **Lubszy**. Na początku czeka nas długi, prosty i lekko pagórkowaty fragment. Jedziemy nim ok. 2 km do **skrzyżowania z amboną obserwacyjną**. Tuż za nią, po prawej stronie zaczyna się **rezerwat przyrody Borucice**. Skręcamy w lewo i jedziemy szeroką i wygodną drogą, wokół której rośnie wysoki, sosnowy las pełen jagód. Poruszamy się cały czas prosto główną drogą leśną. Po ok. 4 km dojeżdżamy do **Lubszy**, mijając na skraju lasu uroczą **leśniczówkę**.

26,6 km • Lubsza – Namysłów
Długość odcinka – 33,4 km

Staw w Stobrawskim Parku Krajobrazowym

W Lubszy dojeżdżamy do **DK 39**, skręcamy w prawo i jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym, aż zobaczymy **drogowskaz do Dobrzynia**. Zgodnie z nim skręcamy w prawo, w **ul. Kamienną** i jedziemy cały czas drogą główną. Mijamy **kościół z cmentarzem**, niewielki **stawek** i kilometr dalej opuszczamy Lubszę. Po chwili dojeżdżamy do **Sielskiej Wody**. To połowa naszej trasy. W lecie warto tu zrobić przystanek nad malowniczo zagospodarowanym **kąpieliskiem**. Z **Sielskiej Wody** jedziemy dalej w kierunku **Dobrzynia** i tuż przed tablicą z jego nazwą skręcamy w prawo, w szeroką drogę leśną. Przed nami kolejny odcinek leśny (6,5 km), na którym ustawiono kilka **ambon do obserwacji zwierząt**. Tuż pod jego koniec droga zakręca w lewo na skrzyżowaniu z widocznym w niewielkim oddaleniu **słupkiem nr 150**. Po chwili wyjeżdżamy z lasu do **Borucic** przy bajkowo ozdobionym **skwerze krasnoludków**. Skręcamy w lewo i jedziemy asfaltową drogą przez całą wioskę. Na **wiadukcie kolejowym** skręcamy w prawo, w drogę leśną biegnącą wzdłuż torów (**droga pożarowa nr 1**). Za zakrętem w lewo wjeżdżamy w głąb lasu i na następnym rozwidleniu jedziemy w lewo. Droga biegnie przez bujny las mieszany. Za lasem wjeżdżamy do **Brzozowca** i krótki odcinek jedziemy asfaltową szosą. Kiedy ścieżka skręca w lewo, my jedziemy w prawo drogą gruntową. Na pierwszym skrzyżowaniu jedziemy prosto, pokonujemy dwa zakręty w lewo i w prawo i wyboistą polną drogą dojeżdżamy do skraju **Ligoty Książęcej**. Skręcamy w lewo i jedziemy przez całą wioskę, aż do drogi do **Barzyny**, gdzie skręcamy w prawo. 300 m dalej na wprost stoi **zabytkowy kościół Wniebowzięcia NMP**. Z **Ligoty Książęcej** do końca trasy poruszamy się już tylko asfaltowymi, rzadko uczęszczanymi drogami. Jedziemy ok. 3 km pustawą szosą pośród pól i łąk malowniczo przeplatających się z kępami drzew, aż dotrzemy do **Barzyny**. Zaraz za nią mijamy krótki odcinek leśny i dojeżdżamy do **Smarchowic Śląskich**. Tu na skrzyżowaniu z **zabytkowym drewnianym kościółkiem św. Krzyża** skręcamy w prawo. Za wioską czeka nas krótki odcinek pośród pól oraz 4 km odcinek leśny, za którym wracamy z powrotem do **Namysłowa**. Na pierwszym rondzie jedziemy łagodnie w lewo i zaraz potem skręcamy w prawo, przejeżdżając przez **tory kolejowe**. **Ul. Chrobrego**, a później **3 Maja** docieramy do **Rynku**. Skręcamy w lewo i wyjeżdżamy z Rynku **ul. Armii Krajowej**. Za **murami miejskimi** skręcamy w lewo, na **drogę wojewódzką nr 451** i po chwili docieramy do **parkingu przy ul. Sikorskiego**, na którym kończymy wycieczkę.

łatwa

trasa 8

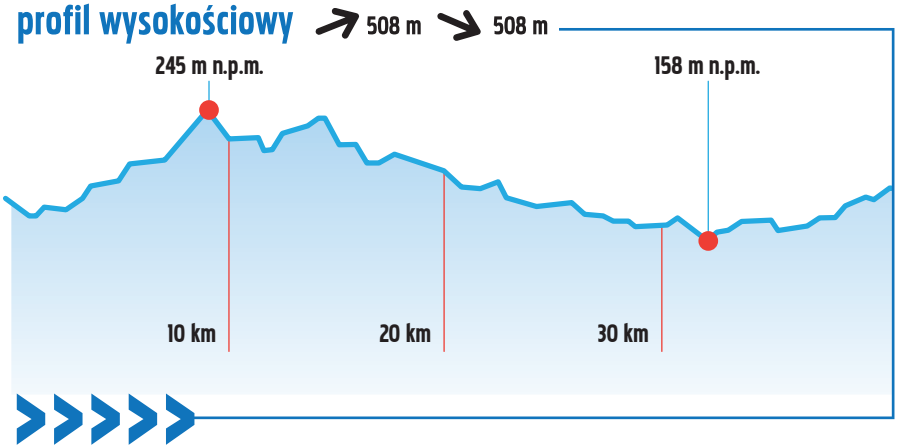
Wokół Kluczborka szlakiem zabytkowych kościołów

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	41,1 km
Czas przejazdu:	2,5 – 3,5 h
Drogi asfalt/bruk:	35,9 km
Drogi gruntowe:	5,2 km
Dojazd samochodem:	P parking Kluczbork, ul. Skłodowskiej-Curie
Dojazd pociągiem:	Kluczbork (trasa Opole Główne – Kluczbork)

Łatwa i niezbyt długa wycieczka, prowadząca głównie asfaltowymi drogami gminnymi o niewielkim ruchu samochodowym. Trasa jest gratką dla miłośników zabytków, a zwłaszcza architektury sakralnej. W prawie każdej mijanej miejscowości natkniemy się na zabytkowy kościół. Niektóre z nich to budowle drewniane. Trafimy też na kilka dawnych dworów i pałaców. Wycieczka spodoba się też każdemu, kto z roweru korzysta rekreacyjnie i nie lubi zbyt dużego wysiłku.

profil wysokościowy

Zbiornik Kluczbork

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Kluczbork – Bąków
Długość odcinka – 7,7 km

Rozpoczynamy na **parkingu przy ul. Skłodowskiej-Curie**, nieopodal **kościoła Matki Bożej Wspomożenia Wiernych**. Jedziemy przez **Park Miejski** drogą zaczynającą się po południowej stronie parkingu. Przecinamy prosto trzy aleje parkowe i jedziemy wzdłuż wąskiej **rzeczki Stobrawy**, obok **stadionu**. Nieco ponad kilometr dalej docieramy aleją do wału **zbiornika Kluczbork**. Przejeżdżamy **mostek na Stobrawie**, wjeżdżamy na wał i skręcamy w lewo. Jedziemy aleją spacerowo-rowerową do **plaży** i skręcamy w lewo, w **ul. Letniskową**. Na jej końcu skręcamy w prawo i główną ulicą **Ligoty Górnej** dojeżdżamy do **drogi krajowej nr 11**. Ostrożnie przecinamy ją, wjeżdżając na **wąską, betonową drogę**. To pozostałość po dawnym **obozie jenieckim Stalag Luft VII**, który pod koniec II wojny światowej znajdował się po prawej stronie drogi. Na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, na drogę gruntową biegnącą skrajem lasu. Po chwili wjeżdżamy na **czerwony i zielony szlak rowerowy**, które docierają do naszej trasy z prawej strony. 700 m dalej droga zakręca w lewo. Na następnym rozwidleniu dróg skręcamy w prawo i **zielonym i czerwonym**

szlakiem dojeżdżamy do **Bąkowa**. Tu warto obejrzeć **drewniany kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny** oraz **dawny pałac**, które znajdują się przy **ul. Braci Bassy**. Po dojeździe do Bąkowa przecinamy główną drogę prosto i na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo.

7,7 km • pałac – Maciejów | Długość odcinka – 10,6 km

W **Bąkowie** dojeżdżamy **ul. Kasztanową (czerwony i zielony szlak rowerowy)** do głównej drogi i opuszczamy szlaki rowerowe, skręcając w lewo. Cztery kilometry dalej dojeżdżamy do **Biadacza**. Przecinamy prosto połączone **drogi krajowe nr 42 i 45** oraz następną **ul. Kozłowicką** i wracamy na **czerwony szlak rowerowy**, który poprowadzi nas aż **do Łowkowic**. 2 km dalej docieramy do **Kobylej Góry**, gdzie na skrzyżowaniu skręcamy w lewo. Kilometr za wioską dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo i wjeżdżamy do **Maciejowa**. Tu warto zatrzymać się na chwilę, by zobaczyć **dawny pałac**, **drewniany kościół ewangelicko-augsburski** oraz dawny **dworek Jana Dzierżonia z pasieką zarodową**.

18,3 km • Maciejów – Bogacica | Długość odcinka – 15,4 km

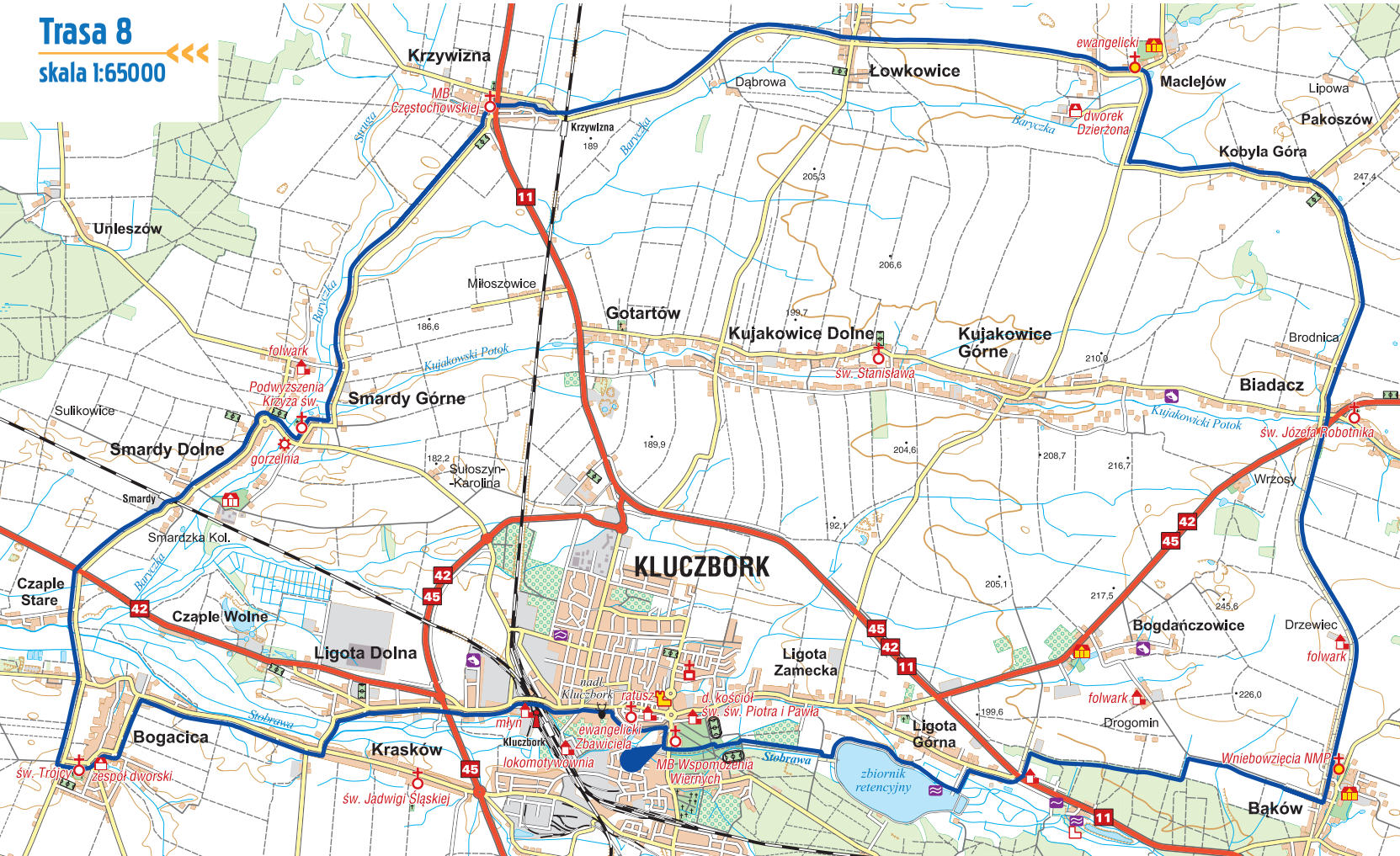
W **Maciejowie** główna droga zakręca w lewo. 2 km dalej docieramy do **Łowkowic**, w których stoi **zabytkowy kościół Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny**. W tym celu trzeba skręcić w prawo i dojechać do centrum wioski. Trasa główna wycieczki omija je, biegnąc prosto asfaltową szosą do **Krzywizny** (2,5 km dalej). Od tej pory poruszamy się **żółtym szlakiem rowerowym**, który towarzyszyć nam będzie aż do **Bogacicy**. W **Krzywiźnie** przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i na rozwidleniu za nimi jedziemy prosto **ul. Witosa**. Na następnym rozwidleniu jedziemy w prawo i docieramy do **kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej** stojącego przy ruchliwej **drodze krajowej nr 11**. Przechodzimy

Pałac w Maciejowie

Trasa 8

skala 1:65000

ostrożnie na drugą stronę ulicy i jedziemy w lewo **ul. Kluczborską** równoległą do zatłoczonej trasy przelotowej. Na skrzyżowaniu na końcu szerokiego zakrętu skręcamy zgodnie z **żółtym szlakiem** w drugą drogę w prawo. Boczną i prawie pustą szosą jedziemy 3 km do **Smardów Górnych**. Tu poruszamy się cały czas prosto **ul. Górną** biegnącą skrajem wsi. Na kolejnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, w **ul. Kościelną**, która przy **kościele Podwyższenia Krzyża Świętego** zakręca w lewo. Na skrzyżowaniu za kościołem skręcamy w prawo, w **ul. Sadową**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo i wjeżdżamy do **Smardów Dolnych**. Tu mijamy po lewej stronie drogi stojący nieco w oddali **XIX-wieczny pałac z niewielkim parkiem**. Po chwili przecinamy **linię kolejową**, a 3,5 km dalej przejeżdżamy ostrożnie prosto przez **drogę krajową nr 42**. Poruszamy się mało uczęszczaną szosą przez **Czaple Wolne** i docieramy do **Bogacicy**. Jedziemy prosto drogą obok wioski i na jej końcu skręcamy w lewo, w **ul. Wolności**, opuszczając żółty szlak rowerowy. Mijamy **cmentarz** i docieramy do **kościoła Trójcy Świętej**.

33,7 km • Bogacica – Kluczbork | Długość odcinka – 7,4 km

W **Bogacicy** za **kościołem** skręcamy w lewo, w **ul. Wiejską**. Po prawej stronie mijamy ładnie zagospodarowany **staw ze stojącym nad nim hotelem**. Zaraz za nim skręcamy w prawo i od razu w lewo, w **ul. Zamkową**. Jedziemy do końca, skręcamy w prawo i jedziemy wzdłuż **Stobrawy**.

Hotel Nad Stawem w Bogacicy

Skręcamy w lewo, na pierwszy **most na rzece** i wjeżdżamy do **Ligoty Dolnej**. Za wioską przecinamy **obwodnicę Kluczborka** i krótkim łącznikiem docieramy do miasta. Jedziemy prosto **ul. Wołczyńską** i kawałek dalej przejeżdżamy **wiaduktem nad torami** nieopodal **stacji kolejowej**. Za torami dojeżdżamy do dużego skrzyżowania, na którym jedziemy prosto i wjeżdżamy do **centrum Kluczborka**. Skręcamy w prawo, w **ul. Pułaskiego** i docieramy do **niewielkiego stawku**. Tu wjeżdżamy prosto na **drogę pieszo-rowerową**, którą docieramy do **ul. Skłodowskiej Curie**, nieopodal **Bramy Krakowskiej**. Przechodzimy na drugą stronę ulicy, skręcamy w prawo i po chwili docieramy do **parkingu** przy **kościele Matki Bożej Wspomożenia Wiernych**, na którym kończymy wycieczkę.

łatwa

trasa 9

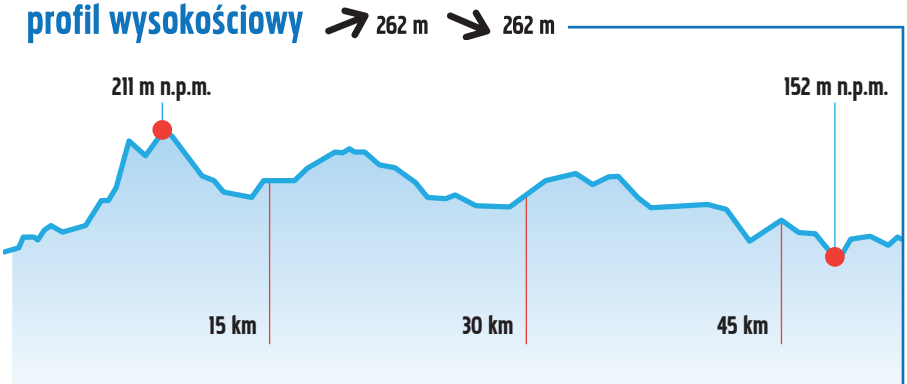
Z Wołczyna do Byczyny szlakiem drewnianych kościołów

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	53,1 km (41,3 km)
Czas przejazdu:	3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk:	50,3 km
Drogi gruntowe:	2,8 km
Dojazd samochodem:	P parking Wołczyn, ul. Byczyńska – przy cmentarzu
	P parking Byczyna, ul. Wałowa
Dojazd pociągiem:	Wołczyn (trasa Kluczbork – Oleśnica)
	Byczyna (trasa Kluczbork – Ostrów Wielkopolski)

Rarytas dla miłośników zabytków. W prawie każdej wiosce na trasie mijamy stary, drewniany kościół. Podczas tej wycieczki odwiedzimy ich aż 9. Prócz tego z pewnością warto przyjrzeć się zabytkowym murowanym kościołom w Wołczynie i Byczynie. To ostatnie miasto zachowało się w niezmienionym układzie urbanistycznym od czasów średniowiecza. Szczególne wrażenie robią otaczające starówkę mury obronne. Inne historyczne atrakcje na trasie to 4 dawne pałace, niezwykły grobowiec piramida generała Karola Adolfa Augusta von Eben w Rożnowie oraz zbudowana współcześnie replika średniowiecznego grodu rycerskiego nad malowniczym zalewem w Biskupicach-Brzózkach. Prawie cała trasa biegnie asfaltowymi, rzadko uczęszczanymi drogami. Możemy ją skrócić na ostatnim odcinku, wracając drogą z Krzywiczyn bezpośrednio do Wołczyna.

profil wysokościowy

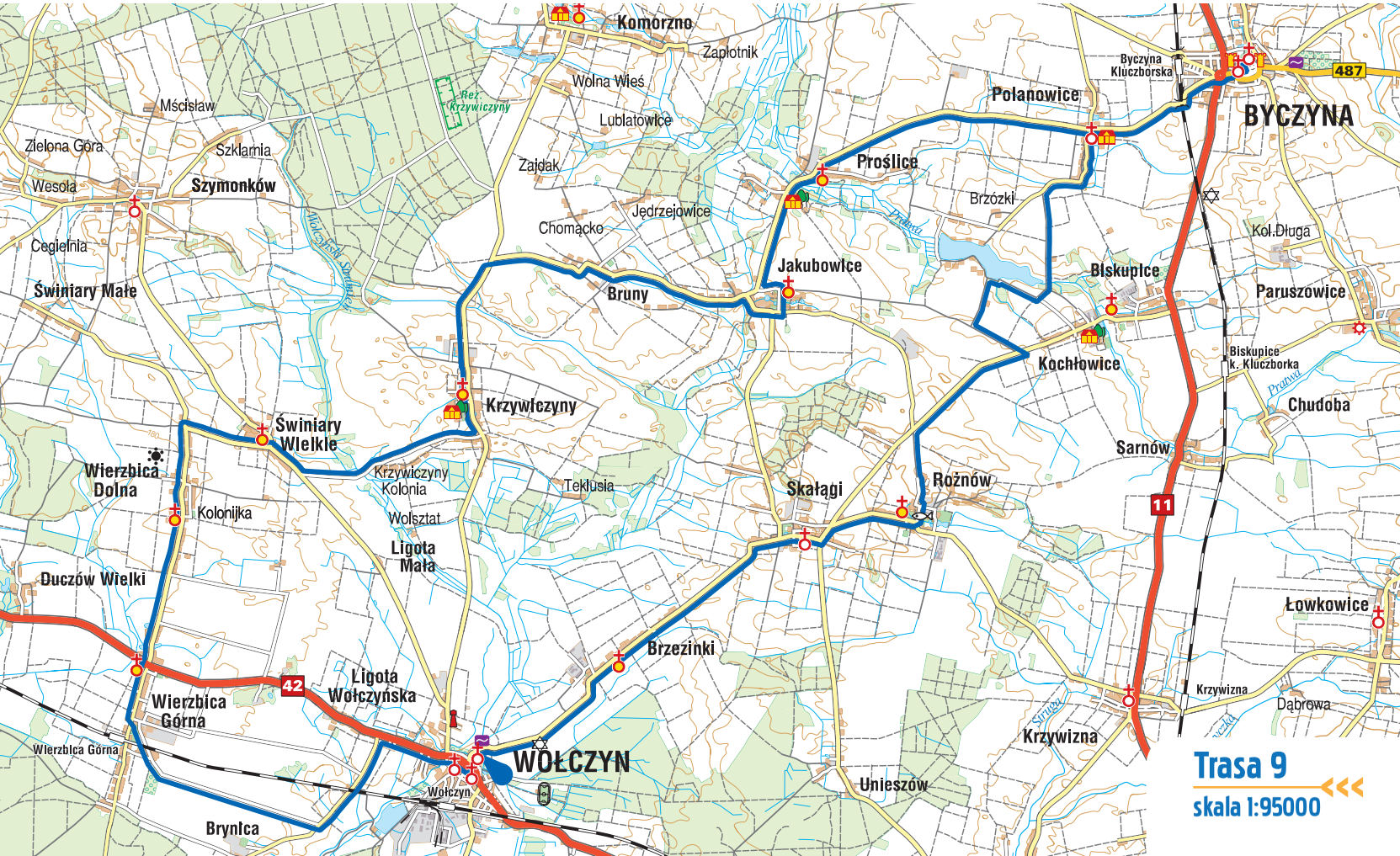
Grobowiec piramida generała Karola Adolfa Augusta von Eben w Rożnowie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Wołczyn – Byczyna
Długość odcinka – 19,6 km

Rozpoczynamy niedaleko wołczyńskiego Rynku, na **parkingu obok cmentarza przy ul. Byczyńskiej**. Po chwili opuszczamy miasto i jedziemy ciągiem rowerowym przy **drodze powiatowej do Byczyny**. 500 m dalej mijamy **stary cmentarz żydowski** z kilkunastoma zachowanymi grobami. Za cmentarzem kończy się ciąg rowerowy i dalej jedziemy drogą samochodową o umiarkowanym ruchu. Po niecałych 3 km wjeżdżamy do **Brzezinek** i mijamy **pierwszy z drewnianych kościołów** na trasie. W wiosce zachowało się też sporo **dawnych domów wiejskich o pięknie zdobionych fasadach**. 1,5 km za **Brzezinkami** przejeżdżamy przez **Skałągi**. Tu najpierw mijamy pięknie urządzony **park ze stawkiem**, w którym stoją pozostałości **dawnego pałacu** (obecnie szkoła). Kawałek dalej mijamy gotycki **kościół św. Michała**. Na skrzyżowaniu z **drewnianą rzeźbą Chrystusa** skręcamy w lewo i za chwilę w prawo, w kierunku **Rożnowa**. W **Rożnowie** mijamy po lewej stronie drewniany **kościół św. Apostołów Piotra i Pawła** i stojącą przy nim niezwykłą budowlę – **grobowiec piramidę**. Za kościołem docieramy do stawku, za którym skręcamy w lewo. Jedziemy do końca, skręcamy w lewo i od razu w prawo. Jeśli najpierw zamiast w lewo skręcimy w prawo, dojedziemy do **ruin dawnego pałacu w Rożnowie**.

Z **Rożnowa** wracamy zadrzewioną aleją na główną **drogę Wołczyn – Byczyna** i skręcamy na niej łagodnie w prawo. 2 km dalej skręcamy w lewo, na drogę rowerową prowadzącą do **Biskupic-Brzózek**. Po kolejnych 800 m droga skręca w prawo i dociera do zabudowań.

Trasa 9

skala 1:95000

Jedziemy nią do końca, skręcamy w prawo i po chwili mijamy z prawej strony drewniany **gród rycerski**, a po lewej **zalew Biskupice-Brzózki**, nad którym stoją **repliki maszyn oblężniczych**. Jedziemy asfaltową drogą i 500 m za grodem skręcamy w lewo, na drogę rowerową. Po chwili przejeżdżamy przez groblę nad brzegiem zalewu. Przy drodze ustawione są ławki, na których można odpocząć. Dalej czeka nas krótki podjazd zadrzewioną aleją między polami. Za podjazdem z lewej strony dochodzi do nas **niebieski rowerowy Szlak Przez Pięć Rezerwatów**.

Skręcamy łagodnie w prawo i jedziemy do **Polanowic**. Tu dojeżdżamy do głównej drogi i skręcamy w lewo. Tuż za **kościołem**, na skrzyżowaniu przy **dawnym pałacu** skręcamy w prawo, zgodnie z **niebieskim szlakiem**. Kilometr za **Polanowicami** przejeżdżamy przez **wiadukt nad torami**, za którym droga skręca w lewo, a potem łagodnie w prawo. Docieramy do **ul. Dworcowej** i jedziemy nią w kierunku centrum **Byczyny**. Przejeżdżamy prosto przez rondo i **ul. Basztową** dojeżdżamy do **byczyńskiej starówki**. Tu warto zrobić postój na zwiedzanie miasta.

>>> 19,6 km • Byczyna – Krzywiczyny | Długość odcinka – 16,8 km

Z **Byczyny** wracamy do **Polanowic** tą samą drogą, którą przyjechaliśmy (**niebieski szlak rowerowy**). W **Polanowicach** jedziemy cały czas prosto. 4 km dalej docieramy do **Proślic,** gdzie mijamy **zabytkowy drewniany kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa**. Za kościołem dojeżdżamy do skrzyżowania i skręcamy w lewo. Po chwili mijamy **dawny pałac z niewielkim parkiem**. Za **Proślicami** docieramy do **Jakubowic**. Główna droga na początku wioski skręca w prawo, a my skręcamy w lewo, by zobaczyć **drewniany kościół Matki Boskiej Królowej Polski**. Przy cmentarzu skręcamy w prawo, mijamy kościół i dojeżdżamy do asfaltowej drogi. Skręcamy w prawo, na następnym skrzyżowaniu jedziemy prosto i 500 m dalej dojeżdżamy do głównej drogi. Skręcamy w lewo,

Gród rycerski w Biskupicach

mijamy całe **Jakubowice** i po chwili przejeżdżamy przez **Bruny**. Za Brunami dojeżdżamy do skrzyżowania z **drogą Wołczyn – Kępno**, na którym skręcamy w lewo i jedziemy dalej **czarnym szlakiem**. Po chwili przejeżdżamy przez **Krzywiczyny**, gdzie stoi **drewniany kościół św. Trójcy**. W **Krzywiczynach** możemy skrócić naszą wycieczkę, jadąc cały czas prosto drogą główną i wracając bezpośrednio do Wołczyna (całkowita długość trasy – 41,3 km).

Dwór w Krzywiczynach

36,4 km • Krzywiczyny – Wołczyn | Długość odcinka – 16,7 km

Jadąc przez centrum **Krzywiczyn**, po prawej stronie mijamy **dawny dwór**, a po lewej **stawek z molem** i ławkami i 300 m za nim skręcamy w lewo, w **ul. Szymonkowską**. Za wioską mijamy **Krzywiczyny-Kolonię** i dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy łagodnie w prawo i wjeżdżamy do **Świniar Wielkich**. Tu dojeżdżamy do pierwszego skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo. Jadąc w lewo, kilkaset metrów dalej dotrzemy do **drewnianego kościoła św. Trójcy** i położonego za nim **dawnego dworu**. Za **Świniarami Wielkimi** docieramy do kolejnego skrzyżowania, na którym skręcamy w lewo, wjeżdżając potem do **Wierzbicy Dolnej**. Po chwili mijamy **drewniany kościół Podwyższenia Krzyża Świętego**. Jadąc cały czas prosto, docieramy do **Wierzbicy Górnej** i skrzyżowania z ruchliwą **drogą krajową nr 42**. Przecinamy ją prosto i mijamy najpiękniejszy na trasie **drewniany kościół św. Jacka**. 800 m dalej docieramy do parku po lewej stronie drogi, skręcamy przed nim w lewo i za chwilę w prawo. Polna droga mija duże gospodarstwo rolne i zakręca za nim szerokim łukiem w lewo. Za łukiem jedziemy długą prostą do końca i skręcamy w lewo, wjeżdżając na asfaltową drogę. Kawałek dalej przecinamy **tory kolejowe** i wjeżdżamy do **Ligoty Wołczyńskiej**. Dojeżdżamy do **DK 42**, skręcamy w prawo i jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym do **Wołczyna**. Tu docieramy do **Rynku**, gdzie skręcamy w **ul. Wołczyńską** i kończymy naszą wycieczkę na **parkingu przy cmentarzu**.

łatwa

trasa 10

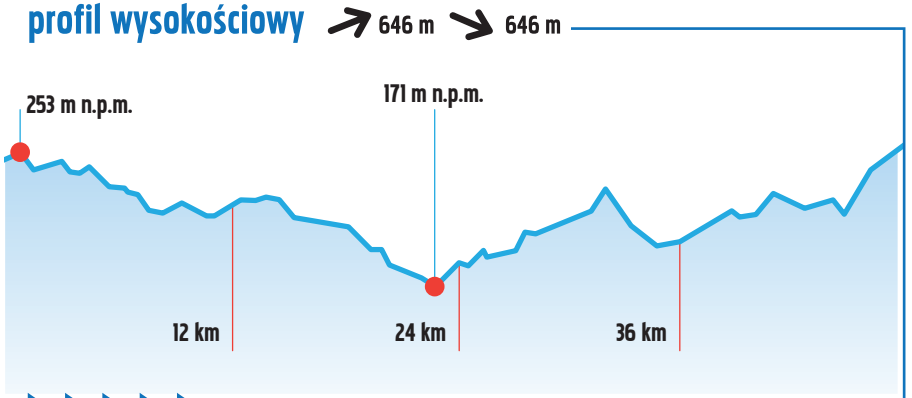
Z Olesna do Kluczborka

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa / średnio trudna, turystyczna
Długość trasy:	48,2 km (15,2 km / 40,1 km)
Czas przejazdu:	3,5 – 4,5 h (1,5 h / 3,0 – 4,0 h)
Drogi asfalt/bruk:	27,7 km
Drogi gruntowe:	20,5 km
Dojazd samochodem:	P parking Olesno, ul. Drzymały
	P parking Kluczbork, Rynek
Dojazd pociągiem:	Olesno, Kluczbork (trasa Bytom – Lubliniec – Kluczbork)

Trasa ta łączy w sobie walory przyrodnicze z krajoznawczymi. Pierwsza jej połowa biegnie pięknymi lasami oleskimi z ciekawymi przyrodniczo obszarami, z których najciekawszy to Siedem Źródeł koło Olesna. W drodze powrotnej z kolei odwiedzamy zaciszne wioski położone z dala od terenów zurbanizowanych. Na trasie spotkamy kilka ciekawych drewnianych kościołów, opuszczone dwory i pałace, a także sporo dawnych wiejskich zabudowań. Na wycieczkę tę warto się wybrać szczególnie latem. Po drodze odwiedzamy dwa ośrodki wypoczynkowe z kąpieliskami doskonałymi na letni relaks nad wodą – w Starym Oleśnie i Bąkowie. W ich okolicy przebiegają dwa alternatywne warianty trasy, dzięki którym możemy skrócić wycieczkę, jadąc zarówno z Olesna jak i z Kluczborka.

profil wysokościowy

Wrak samolotu w Starym Oleśnie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Olesno – Stare Olesno, Ośrodek Wypoczynkowy Anpol
Długość odcinka – 7,1 km

Rozpoczynamy w **centrum Olesna**, na parkingu przy **ul. Drzymały** naprzeciw okazałego **kościoła Bożego Ciała**. Jedziemy **deptakiem Olesno** do końca i przejeżdżamy **pod wiaduktem kolejowym**, skręcając za nim w lewo. Następny odcinek, ok. 600 m, musimy pokonać dość ruchliwą **drogą wojewódzką nr 487**. Na pierwszym skrzyżowaniu wjeżdżamy na wygodną **drogę dla rowerów (czarny szlak)**, biegnącą po prawej stronie szosy. Jedziemy pięknie porośniętą drzewami aleją ok. 1 km. Po lewej stronie mijamy **drewniany kościół św. Anny**, za którym skręcamy w lewo, wjeżdżając na **niebieski szlak rowerowy**, któremu towarzyszą **szlaki żółty i zielony**. Obok kościoła znajduje się wiata turystyczna z samoobsługową **stacją naprawy rowerów**. Oprócz drobnych napraw czy napompowania kół możemy tu skorzystać z wifi i ładowarek USB. Jedziemy **niebieskim szlakiem rowerowym** do torów kolejowych. Tu po prawej stronie znajduje wjazd do **uroczyska Siedem Źródeł**. Wjeżdżamy na jego teren, mijamy źródło jego prawym brzegiem i jedziemy prosto leśną ścieżką do końca. Dojeżdżamy do poprzecznej drogi leśnej i skręcamy w lewo, jadąc od tej pory wygodnym **żółtym szlakiem**

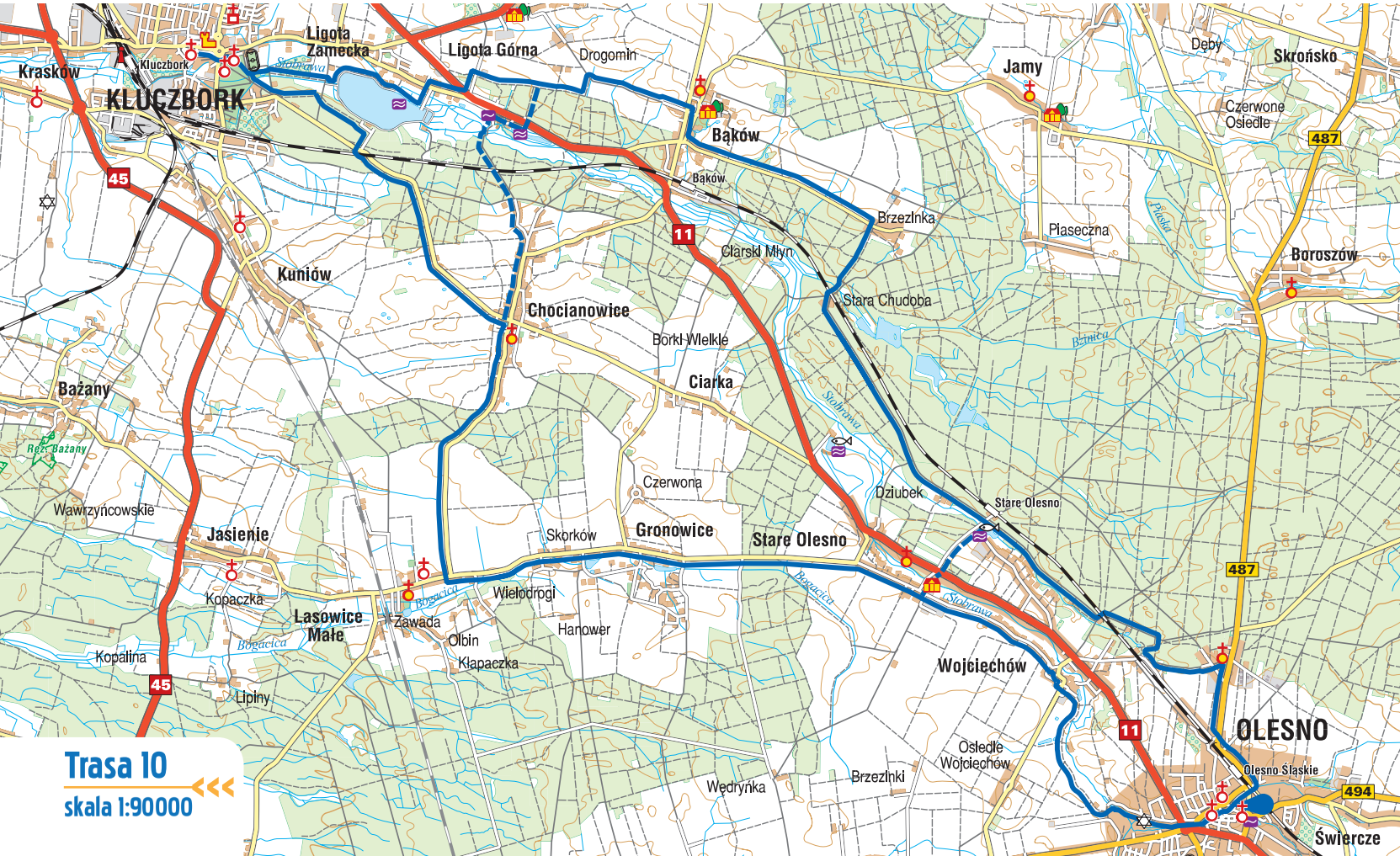
rowerowym, który towarzyszył nam będzie aż **do Bąkowa**. Niecały kilometr dalej dojeżdżamy ponownie do **linii kolejowej Olesno – Kluczbork.** W miejscu tym znajdują się **ławki, na których możemy odpocząć**. Przejeżdżamy pod **wiaduktem kolejowym** i zgodnie z **żółtym szlakiem** skręcamy za nim w prawo. Długą leśną drogą dojeżdżamy do **Ośrodka Wypoczynkowego „Anpol"** w **Starym Oleśnie**, przy którym nasza trasa krzyżuje się z **zielonym szlakiem rowerowym**. Skręcając w lewo, możemy **skrócić naszą wycieczkę** i po drugiej stronie drogi krajowej nr 11 dotrzeć na drogę powrotną do Olesna (całkowita długość trasy – 15,2 km). Zielony szlak w przeciwną stronę mogą też wykorzystać osoby zaczynające trasę w Kluczborku, skracając wycieczkę do 26,0 km. Opis skrótu poniżej.

7,1 km • Stare Olesno, Ośrodek Wypoczynkowy Anpol – Bąków, Stalag Luft VII | Długość odcinka – 11,2 km

Z **Ośrodka Wypoczynkowego Anpol** jedziemy prosto przez las **żółtym szlakiem rowerowym**, wzdłuż torów ukrytych za drzewami po prawej stronie drogi. Dalej przejeżdżamy pod **wiaduktem drogi ekspresowej S11**, by po kolejnych 2 km dotrzeć do ukrytych w lesie zabudowań **Starej Chudoby**. Tu **żółty szlak rowerowy** zakręca w prawo i przecina **tory kolejowe** przy opuszczonym **budynku dróżnika**. Niestety przejazd został ostatnio zlikwidowany, jesteśmy więc zmuszeni bardzo ostrożnie przeprowadzić rower przez tory na dalszą część szlaku. Kolejny odcinek to dość wymagający podjazd po zapiaszczonej drodze. Ze względu na nawierzchnię konieczne może być prowadzenie roweru przez ok. 500 m. Za kilometrowej długości podjazdem dojeżdżamy do poprzecznej drogi asfaltowej nieopodal **przysiółka Brzezinka**. Tu **żółty szlak** skręca w lewo, łącząc się ze **szlakiem**

Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bąkowie

Trasa 10
skala 1:90000
KLUCZBORK
Kluczbork
Krasków
Ligota Zamecka
Ligota Górna
Drogomin
Bąków
Jamy
Deby
Skrońsko
Czerwone Osiedle
Brzeźnica
Piaseczna
Boroszów
Kuniów
Chocianowice
Borki Wielkie
Ciarka
Stara Chudoba
Bażany
Rez. Bażany
Wawrzyńcowskie
Jasienie
Kopaczka
Lasowice Małe
Zawada
Olbin
Klapaczka
Hanower
Wielodrogi
Skorków
Gronowice
Stare Olesno
Dziubek
Czerwona
Kopalina
Lipiny
Wojciechów
Osiedle Wojciechów
Brzeźnik
Wędrynka
OLESNO
Olesno Śląskie
Świercze
45
11
487
494
Stobrawa
Bogacica
Bzinica
Biała

czerwonym, a my skręcamy razem z nim. Jedziemy 3 km pustą, asfaltową szosą biegnącą skrajem lasu i dojeżdżamy do **Bąkowa**. Tu najpierw skręcamy w lewo i od razu w prawo, **w kierunku Biadacza**. Jeśli na pierwszym skrzyżowaniu skręcimy w prawo, kilkaset metrów dalej dotrzemy do drewnianego **kościoła Wniebowzięcia NMP**, po drodze mijając zaniedbany **park z dawnym pałacem**. Jadąc **w kierunku Biadacza**, po prawej stronie mijamy blok wielorodzinny, przy którym skręcamy w **ul. Kasztanową**. Jedziemy teraz zadrzewioną aleją, którą biegnie **czerwony i zielony szlak rowerowy.** Po chwili kończy się asfalt i kilometr dalej docieramy do rozwidlenia dróg, na którym skręcamy w lewo. Następnie droga zakręca w prawo i dociera do skrzyżowania polnych dróg, na którym oznaczone szlaki skręcają w lewo, do campingu w Bąkowie. Tu możemy **skrócić wycieczkę** i przez **camping** dostać się do **Chocianowic**, gdzie dotrzemy na **drogę powrotną do Olesna** (całkowita długość trasy – 40,0 km). Drogę tę w przeciwną stronę mogą też wykorzystać osoby zaczynające trasę w **Kluczborku**, by skrócić trasę do 26,0 km. Opis skrótu poniżej.

18,3 km • Bąków, Stalag Luft VII – Kluczbork, Rynek
Długość odcinka – 5,7 km

Od skrzyżowania, na którym opuściliśmy **czerwony i zielony szlak rowerowy**, jedziemy prosto do **betonowej drogi** pozostałej po dawnym **obozie jenieckim Stalag Luft VII**. Dojeżdżamy do ruchliwej **drogi krajowej nr 11** i przecinając ją ostrożnie, wjeżdżamy do **Ligoty Górnej**. Jedziemy główną **ul. Gliwicką** i skręcamy w pierwszą w lewo **ul. Letniskową**. Po chwili dojeżdżamy do **plaży nad zbiornikiem Kluczbork**. Tu skręcamy w prawo i **promenadą rowerowo-spacerową** okrążamy zalew. Po jego drugiej stronie przejeżdżamy przez **ujście Stobrawy** i skręcamy za nim w prawo. Po chwili przejeżdżamy **most na rzece** i jedziemy drugim jej brzegiem, by wąską, zadrzewioną ścieżką dotrzeć do **Parku Miejskiego w Kluczborku**. Zanim do niego wjedziemy, mijamy po lewej stronie **boisko i stadion**. Zaraz za nim przecinamy asfaltową **ul. Sportową**, jadąc łagodnie w prawo **parkową aleją w kierunku okrągłego skweru**. Za skwerem docieramy do kolejnego, przy którym stoi **pomnik Ofiar I Wojny Światowej**, a za nim **fontanna**. Mijamy **malowniczy staw z liliami wodnymi** i wjeżdżamy na **ul. Parkową**, którą docieramy do ruchliwej **ul. Skłodowskiej-Curie** obok widocznej z daleka **Bramy Krakowskiej**. Przechodzimy **przejściem dla pieszych** i wjeżdżamy prosto w **ul. Krakowską**. Dojeżdżamy nią do **Rynku**, gdzie możemy zatrzymać się na dłuższy postój, by zwiedzić **Kluczbork**.

24,0 km • Kluczbork, Rynek – Stare Olesno
Długość odcinka – 17,4 km

Z kluczborskiego **Rynku** do **Parku Miejskiego** wracamy tą samą drogą, którą przyjechaliśmy. Wyjeżdżamy z niego **ul. Krakowską**, by po chwili przekroczyć **przejściem dla pieszych** ruchliwą **ul. Skłodowskiej-Curie**. **Ul. Parkową** wjeżdżamy do **Parku Miejskiego** i mijamy **skwer z fontanną i pomnikiem Ofiar I Wojny Światowej**. 200 m za nimi przejeżdżamy przez okrągły skwer i na następnym skrzyżowaniu jedziemy prosto zgodnie z **zielonym szlakiem rowerowym**. Przejeżdżamy **pomiędzy stadionem i halą sportową** i docieramy do **domu rekolekcyjnego Przystań dla Rodzin**. Jedziemy za nim prosto, wjeżdżając na wygodną **leśną drogę** gruntową. Na drugim leśnym skrzyżowaniu przecinamy prosto poprzeczną drogę, skręcając za skrzyżowaniem łagodnie w prawo. Jedziemy do końca i skręcamy w prawo, dojeżdżając do **asfaltowej drogi przy przejeździe kolejowym**. Przejeżdżamy przez tory i 3 km dalej dojeżdżamy do **Chocianowic**. Na głównym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i jedziemy do **Lasowic Małych**. Osoby zaczynające trasę w **Kluczborku** mogą tutaj **skrócić wycieczkę**, skręcając w lewo, by przez **camping w Bąkowie** dotrzeć do **drogi powrotnej do Kluczborka** (całkowita długość trasy – 19,4 km). Opis skrótu poniżej.

W **Lasowicach Małych** dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w lewo. Na skrzyżowaniu warto zboczyć z trasy o 600 m w prawo, by zobaczyć zabytkowy, **drewniany kościół Wniebowzięcia NMP**, za którym znajduje się dawny **park dworski**. Tuż za **Lasowicami Małymi** mijamy niewielki zagajnik i wjeżdżamy do **Gronowic**. Mijamy wioskę, jadąc cały czas prosto główną drogą. Po chwili docieramy do **zagajnika**, przy którym stoi **niewielka kapliczka**. Tu zaczyna się **niebieski szlak rowerowy**, którym dojeżdżamy do **Starego Olesna**. Na pierwszym rozwidleniu skręcamy w prawo i jedziemy **ul. Starowiejską** biegnącą skrajem miejscowości. Po lewej stronie przy głównej drodze widać w dolinie **drewniany kościół św. Marii Magdaleny**, stojący przy ruchliwej trasie samochodowej. Po chwili dojeżdżamy do skrzyżowania z **zielonym szlakiem rowerowym**, przy którym stoi **dawny dwór z otaczającym go niewielkim parkiem**. Osoby zaczynające trasę w **Kluczborku** mogą tutaj **skrócić wycieczkę**, skręcając w lewo, na **zielony szlak rowerowy**, który przecina ruchliwą drogę i po chwili dociera do zalewu **z Ośrodkiem Wypoczynkowym Anpol**. Tutaj skręcając w lewo, wracamy na trasę główną wycieczki w kierunku Kluczborka. Opis skrótu poniżej.

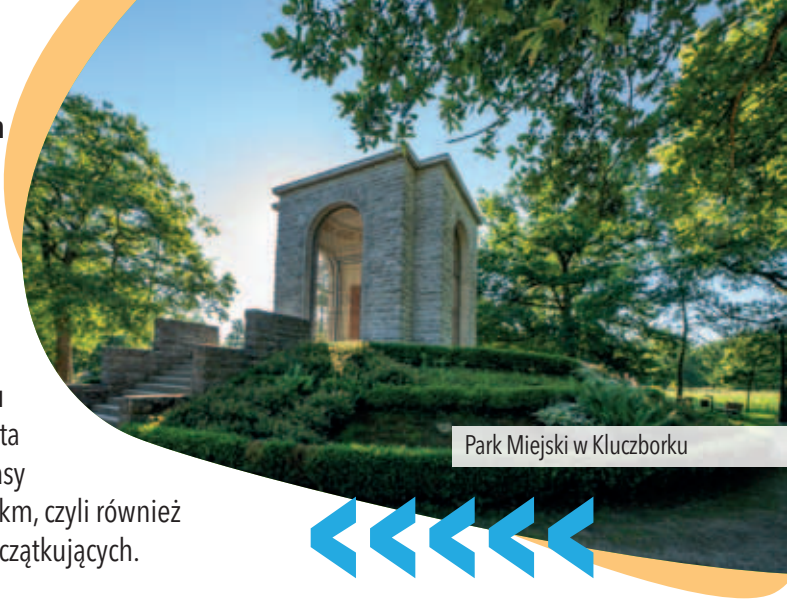
41,4 km • Stare Olesno – Olesno
Długość odcinka – 6,8 km

Od **skrzyżowania przy dworze** jedziemy dalej prosto **niebieskim szlakiem rowerowym**. Po chwili mijamy z prawej strony **dawne zabudowania folwarczne i przemysłowe**. Kilometr dalej wjeżdżamy do **Wojciechowa**, jadąc wzdłuż **doliny, którą płynie Stobrawa**. W centrum wioski **niebieski szlak** skręca w lewo, w kierunku mostku na rzeczce. My jedziemy dalej prosto przez następne skrzyżowanie, za którym droga skręca w prawo. Za zakrętem zjeżdżamy w lewo, w **ul. Fabryczną**. Na pobliskim rozwidleniu skręcamy w prawo i po chwili jedziemy brukowaną drogą pomiędzy **budynkami dawnego folwarku**. Za nimi zaczyna się droga szutrowa, która zakręca w prawo. Czeka nas teraz najładniejszy fragment całej trasy biegnący wzdłuż **zakola Stobrawy** zjawiskową doliną, która momentami przypomina wąwóz. Wygodna droga gruntowa prowadzi do **ukrytego w dolinie gospodarstwa rolnego**. Tuż przed nim skręcamy łagodnie w prawo, w dość zapiaszczoną drogę. Kolejny, niezbyt długi odcinek, znów momentami może wymagać prowadzenia roweru, jednak uroda tego miejsca warta jest niewygód. Na końcu doliny droga zakręca w lewo i dociera do **rubieży Olesna**. Na rozstaju dróg skręcamy w lewo i jedziemy przez **most przy starym młynie**. Za mostem droga zakręca w prawo i wspina się dość stromym podjazdem. Na końcu podjazdu mijamy z prawej strony **cmentarz żydowski z ceglaną kaplicą**. **Ul. Młyńską** docieramy do ruchliwej **ul. Kluczborskiej**. Przechodzimy przez nią **przejściem dla pieszych** i jedziemy dalej **ul. Małe Przedmieście** aż do **parkingu przy ul. Drzymały**, gdzie kończymy naszą wycieczkę.

SKRÓT PRZEZ STARE OLESNO
Długość skrótu – 1,5 km. Całkowita długość trasy: z Olesna – 15,2 km, z Kluczborka – 26,0 km

Tuż za **Ośrodkiem Wypoczynkowym Anpol** nasza trasa krzyżuje się z **zielonym szlakiem rowerowym**. Możemy tu skrócić naszą wycieczkę, jadąc zarówno z Olesna, jak i z Kluczborka. Jadąc z **Olesna**, skręcamy w lewo, przecinamy ruchliwą trasę samochodową i 400 m dalej dojeżdżamy do skrzyżowania przy **dawnym dworze**, gdzie skręcamy w lewo, na **ul. Starowiejską**, którą wracamy w kierunku **Olesna**. Całkowita długość tak skróconej trasy to zaledwie 15,2 km. To doskonała opcja dla początkujących lub starszych rowerzystów.
Jeśli zaczniemy wycieczkę w **Kluczborku**, to na **skrzyżowaniu przy dworze**

skręcamy w lewo i **zielonym szlakiem** docieramy 1,5 km dalej do **Ośrodka Wypoczynkowego Anpol**. Tu skręcamy w lewo na **żółty szlak rowerowy w kierunku Kluczborka**. Całkowita długość skróconej trasy z Kluczborka to 26,0 km, czyli również dobry dystans dla początkujących.

Park Miejski w Kluczborku

SKRÓT PRZEZ CAMPING W BĄKOWIE
Długość skrótu – 4,2 km. Całkowita długość trasy: z Olesna – 40,0 km, z Kluczborka – 19,4 km

2,5 km za **Bąkowem czerwony szlak rowerowy** na skraju lasu zakręca w lewo. Towarzyszy mu **szlak zielony**. Jadąc nimi prosto w kierunku **campingu w Bąkowie**, możemy skrócić naszą wycieczkę. 500 m od skrzyżowania docieramy do ruchliwej **drogi krajowej nr 11**. Skręcamy w lewo i jedziemy ok. 450 m główną drogą, mijając **wjazd na camping**. Zaraz za campingiem skręcamy w lewo, w leśną drogę, która przecina **Stobrawę**. Na rozwidleniu dróg za rzeką jedziemy łagodnie w lewo. Po chwili przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i 400 m dalej docieramy do **Chocianowic** boczną drogą. Po chwili wjeżdżamy na drogę główną i jedziemy do **centrum miejscowości**, gdzie na głównym skrzyżowaniu wracamy na trasę wycieczki i **drogę powrotną do Olesna**. Jeśli zaczniemy wycieczkę w **Kluczborku**, to na głównym skrzyżowaniu w **Chocianowicach** skręcamy w lewo. Jedziemy ok. 1 km i skręcamy łagodnie w lewo, w pierwszą boczną drogę. Po chwili opuszczamy wioskę i wjeżdżamy do lasu. Przecinamy tory kolejowe i na następnym leśnym skrzyżowaniu jedziemy łagodnie w prawo. Po chwili przejeżdżamy przez **Stobrawę** i docieramy do **DK 11**. Skręcamy w prawo, jedziemy ok. 450 m główną drogą. Za **campingiem** skręcamy w lewo, w leśną drogę, którą **biegnie czerwony i zielony szlak rowerowy**. Na skraju lasu docieramy do skrzyżowania, skręcamy w lewo i wracamy do **Kluczborka**.

Średnio trudna

trasa 11

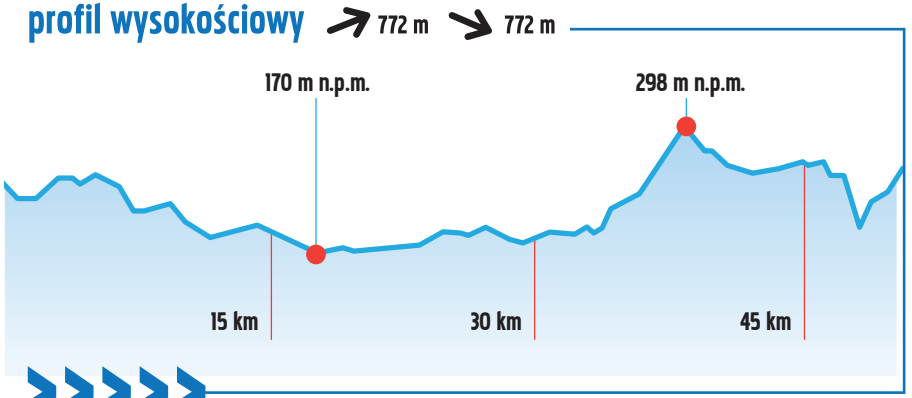
Z Olesna do Praszki dawną linią kolejową Paulinka

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: średnio trudna, turystyczna
Długość trasy: 49,8 km (54,0 km)
Czas przejazdu: 3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk: 39,5 km
Drogi gruntowe: 10,3 km
Dojazd samochodem: P parking Olesno, ul. Drzymały
P parking Praszka, pl. Grunwaldzki
Dojazd pociągiem: Olesno (trasa Bytom – Lubliniec – Olesno – Kluczbork)

Niezbyt trudna trasa, doskonała na rodzinną wycieczkę. Odkryjemy piękne krajobrazowo północne tereny woj. opolskiego, pełne łagodnych pagórków, pól i łąk. Nie zabraknie także odcinków leśnych. Po drodze czeka nas kilka ciekawych zabytków i obiektów sakralnych, z których szczególnie warto zobaczyć kalwarię w Praszce. Podczas wycieczki mijamy także kilka dawnych pałaców i dworów. Pierwsza połowa trasy prowadzi wygodną drogą dla rowerów zbudowaną na trasie dawnej linii kolejowej Paulinka, która powstała w 1896 r. i została rozebrana w 1995 r. Swoją nazwę wzięła od huty w Starych Więckowicach (dziś część Gorzowa Śląskiego). Część powrotna trasy biegnie przez zaciszne wioski, z dala od ruchu samochodowego, a na końcowym odcinku przez las.
Trasę można przejechać bez problemu również rowerami turystycznymi i rekreacyjnymi. Przyda się dobra kondycja, choć liczne podjazdy są raczej łagodne i wymagają umiarkowanego wysiłku. Trasę możemy wydłużyć o dodatkową pętlę przez Jamy, gdzie warto zobaczyć drewniany zabytkowy kościół i pałac.

profil wysokościowy

Pałac w Pawłowicach

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Olesno – Praszka
Długość odcinka – 23,2 km

Rozpoczynamy w **centrum Olesna**, na parkingu przy **ul. Drzymały**, naprzeciw okazałego **kościoła Bożego Ciała**. Jedziemy **deptakiem Olesno** do końca i przejeżdżamy pod **wiaduktem kolejowym**, skręcając za nim w lewo. Następny odcinek ok. 600 m musimy pokonać dość ruchliwą **drogą wojewódzką nr 487**. Na pierwszym skrzyżowaniu wjeżdżamy na wygodną **drogę dla rowerów Paulinka (czarny szlak)**, biegnącą po prawej stronie szosy. Droga ta zaprowadzi nas **przez Gorzów Śląski do samej Praszki**. Jedziemy pięknie porośniętą drzewami aleją ok. 1 km i po lewej stronie mijamy **drewniany kościół św. Anny**. Zaraz za nim znajduje się wiata turystyczna z samoobsługową **stacją naprawy rowerów**. Oprócz drobnych napraw czy napompowania kół możemy tu skorzystać z wifi i ładowarek USB. Jadąc dalej **wzdłuż DW 487**, przejeżdżamy wiaduktem nad **drogą ekspresową S11** i po chwili jedziemy długą prostą przez las do **Boroszowa**. W połowie tego odcinka możemy wydłużyć wycieczkę o pętlę przez **Jamy**, w których stoi zabytkowy, **drewniany kościół św. Mikołaja** oraz pięknie odrestaurowany **pałac**. Opis dojazdu poniżej.

Na początku **Boroszowa**, 500 m w prawo od naszej trasy stoi **drewniany kościół św. Marii Magdaleny**. Za prowadząca do niego drogą musimy przejechać na drugą stronę ulicy i na rozjeździe skręcić w lewo. Za **Boroszowem** zaczynają się pierwsze pagórki, za którymi docieramy do **Kozłowic**. Tu droga dla rowerów oddala się od szosy i biegnie skrajem wioski. W centrum **Kozłowic** stoi zabytkowy, **drewniany kościół Narodzenia św. Jana Chrzciciela** oraz niewielki **pałacyk**. 1,5 km dalej znów zbliżamy się do drogi wojewódzkiej i mijamy po lewej stronie **Pawłowice**. Tu możemy zboczyć z trasy, by zobaczyć stojący w wiosce **pałac**, w którym obecnie mieści się dom seniora. Niecałe 2 km dalej dojeżdżamy do **Gorzowa Śląskiego** i znów oddalamy się od **drogi wojewódzkiej nr 487**, by po chwili dotrzeć do niej z powrotem. Skręcamy w lewo i wjeżdżamy do centrum miasteczka, gdzie kończy się droga dla rowerów. Tu jedziemy krótki odcinek **DW 487**, która okrąża centrum. W jej połowie skręcamy w prawo, w **ul. Mickiewicza** i po chwili znów w prawo, w **ul. Moniuszki**, wjeżdżając tuż za **rzeczką Piaska** do **Szyszkowa**. Możemy też ominąć ruchliwą **DW 487**, przejechać prosto przez **Rynek** i dalej ciągiem pieszo-rowerowym, by tuż przed **szkołą** skręcić w **ul. Moniuszki**.

W **Szyszkowie** od razu skręcamy w lewo. Czeka nas teraz kilkusetmetrowej długości podjazd, za którym przejeżdżamy pod **obwodnicą Praszki** i wjeżdżamy do miasta. Dalej jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym po lewej stronie **ul. Fabrycznej**. Za **szkołą podstawową** droga zakręca łagodnie w prawo i docieramy do skrzyżowania, na którym jedziemy łagodnie w prawo, w **ul. Mickiewicza**. Na drugim skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w **ul. Słowackiego**, którą docieramy do **pl. Grunwaldzkiego** w samym sercu **Praszki**. Tu możemy odpocząć przed dalszą trasą.

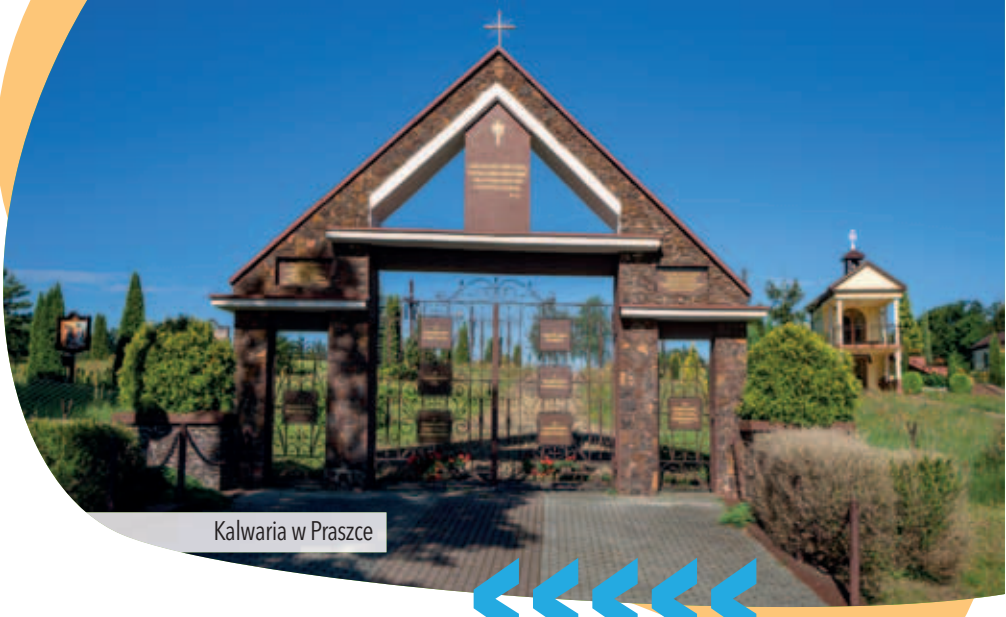

Kościół Trójcy Świętej w Gorzowie Śląskim

Trasa 11

skala 1:95000

Kalwaria w Praszce

23,2 km • Praszka – Olesno | Długość odcinka – 26,6 km

Z **pl. Grunwaldzkiego** w **Praszce** wyjeżdżamy **ul. Kościuszki**. Przecinamy prosto **połączone drogi krajowe nr 42 i 45**, a później **ul. Mickiewicza** i jedziemy dalej **ul. Kościuszki** przez osiedle. Za osiedlem jedziemy dalej prosto i po chwili mijamy niezwykłą **kalwarię w Praszce**. Za kalwarią jedziemy ok. 1 km przez pola i przejeżdżamy wiaduktem nad **obwodnicą Praszki**. Dalej jedziemy prosto aż na skraj lasu, gdzie asfaltowa droga skręca w lewo, do miejscowości **Rosochy**. My jedziemy prosto drogą szutrową, a na jej końcu skręcamy w prawo i zaraz potem w lewo. Jedziemy cały czas prosto ok. 3 km przez las, aż dotrzemy do **Wygiełdowa**, gdzie wjeżdżamy na główną, asfaltową drogę. Na końcu wioski skręcamy w lewo i jedziemy ładną widokowo i lekko pagórkowatą trasą **wzdłuż rzeki Prosny**. 1,5 km dalej dojeżdżamy do **wioski Prosna**. Tuż za nią, przed niewielkim zagajnikiem skręcamy ostro w prawo, w polną drogę. Przejeżdżamy **mostek na rzeczce**, za którym droga skręca w prawo, dojeżdżamy do zabudowań **dawnego młyna** i skręcamy przy nich ostro w lewo. Jedziemy 2 km przez pola i niewielkie zagajniki dość wyboistą i piaszczystą drogą. Na jej końcu czeka nas dość żmudny podjazd, za którym docieramy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo, potem w lewo i wjeżdżamy do **Kościelisk**. Dość trudny, terenowy odcinek z **Wygiełdowa** do **Kościelisk** możemy alternatywnie przejechać asfaltową drogą przez

Jastrzygowice. W tym celu na skrzyżowaniu za **Wygiełdowem** jedziemy prosto, a na kolejnym skrzyżowaniu pod koniec **Jastrzygowic** skręcamy w lewo i dojeżdżamy do **Kościelisk**.

W **Kościeliskach** jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym, wzdłuż głównej drogi. W centrum mijamy zabytkowy **kościół Narodzenia NMP**. Za **Kościeliskami** droga biegnie wzdłuż lasu, w którym znajdują się **źródła Prosny**.

Zaraz za nim dojeżdżamy do **Biskupic**. Na początku wioski mijamy zabytkowy **kościół Narodzenia NMP**, naprzeciw którego stoi budynek **dawnego dworu**. Na kolejnym skrzyżowaniu warto zboczyć z trasy w prawo, by zobaczyć kolejny, tym razem drewniany **kościół św. Jadwigi Śląskiej**. Za **Biskupicami** docieramy do **Biskupskich Dróg**, gdzie na skrzyżowaniu skręcamy w prawo, 400 m dalej w lewo, na drogę gruntową, która po chwili wjeżdża do lasu. Ostatni odcinek naszej trasy to 5-kilometrowa prosta i wygodna droga leśna. Dojeżdżamy nią do **drogi Olesno-Radłów** i skręcamy w prawo. Czeka nas ok. 2-kilometrowy odcinek drogą z ruchem samochodowym. Na jego końcu przejeżdżamy nad **drogą ekspresową S11** i docieramy do **skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 487**. Skręcamy w lewo i wjeżdżamy do **Olesna** przy **drewnianym kościele św. Anny**. Drogą dla rowerów dojeżdżamy do skrzyżowania z **ul. Biskupicką**. Dalej musimy przejechać ok. 600 m drogą dla samochodów do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo. Przejeżdżamy **pod wiaduktem kolejowym i deptakiem Olesno** docieramy na metę wycieczki – do **parkingu przy ul. Drzymały**.

OBJAZD PRZEZ JAMY Całkowita długość trasy większa o 4,2 km

2 km za **Boroszowem** wjeżdżamy do lasu, gdzie skręcamy w lewo, na **drogę do Jam**. Na początku wioski po prawej stronie mijamy **ładnie zagospodarowany staw**, za którym stoją **dawne zabudowania folwarczne**. Tuż obok nich znajduje się **pięknie odrestaurowany pałac**. Główna droga w **Jamach** najpierw skręca w prawo, a po chwili w lewo. Jadąc dalej prosto, możemy zboczyć lekko z trasy, by zobaczyć **drewniany kościół św. Mikołaja**. Aby wrócić na trasę główną wycieczki, na drugim zakręcie głównej drogi (w lewo) skręcamy w prawo, w boczną aleję, która po chwili skręca w lewo. Na rozwidleniu dróg, na początku **Kozłowic** skręcamy w prawo i jedziemy prosto do końca. Na kolejnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, w **ul. Kluczborską**. Przecinamy prosto skrzyżowanie z główną drogą wioski i 200 m dalej docieramy do **drogi rowerowej Paulinka**, gdzie skręcamy w lewo, wracając na trasę główną wycieczki.

Średnio trudna

trasa 12

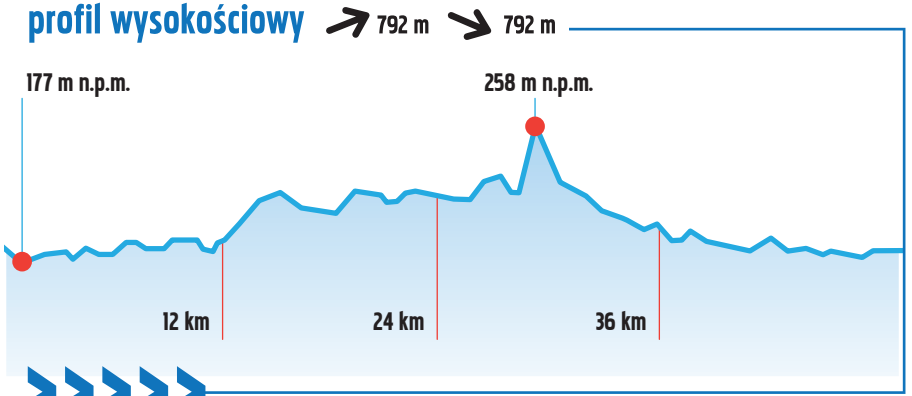
Z Ozimka do Zawadzkiego Doliną Małej Panwi

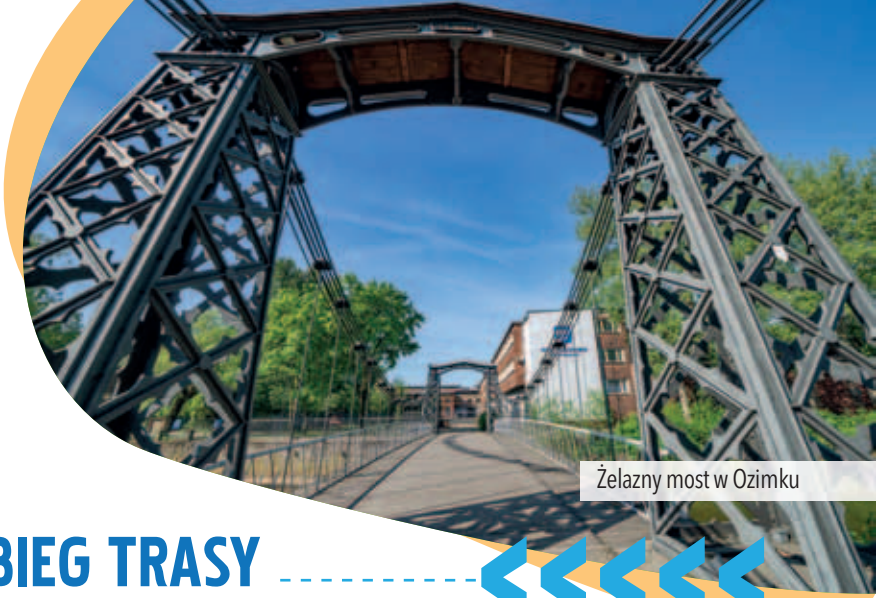
Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna / łatwa, turystyczna
Długość trasy:	49,5 km (29,7 km)
Czas przejazdu:	4 – 5 h (2 - 3 h)
Drogi asfalt/bruk:	34,8 km
Drogi gruntowe:	14,6 km
Dojazd samochodem:	P parking Ozimek, ul. Hutnicza, ul. Kolejowa (wyspa Rehdanza) P parking Kolonowskie, ul. Leśna (obok kościoła) P parking Zawadzkie, ul. Stawowa (park przy Stawie Hutniczym)
Dojazd pociągiem:	Ozimek, Kolonowskie (trasa Opole Główne – Lubliniec – Częstochowa) Zawadzkie (trasa Opole Główne – Tarnowskie Góry)

Dolina Małej Panwi to jeden z najciekawszych krajobrazowo i przyrodniczo obszarów Opolszczyzny. Trasa naszej wycieczki biegnie przez liczne zakola rzeczne z dzikimi plażami i pięknymi Lasami Stobrawsko-Turawskimi porastającymi pagórkowate brzegi rzeki. Poruszamy się wygodnymi i dobrze oznaczonymi szlakami rowerowymi oraz bocznymi drogami o umiarkowanym ruchu samochodowym. Na trasie oprócz kontaktu z naturą czeka nas również kilka ciekawych kościołów oraz kilka przykładów dawnego budownictwa drewnianego i przemysłowego. Wycieczkę można znacząco skrócić w Kolonowskiem, korzystając ze skrótu przez centrum miejscowości.

profil wysokościowy

Żelazny most w Ozimku

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Ozimek – Kolonowskie
Długość odcinka – 13,8 km

Prawie cały pierwszy odcinek trasy biegnie **czerwonym szlakiem rowerowym**. Wycieczkę rozpoczynamy w centrum **Ozimka,** nieopodal **zabytkowego mostu żelaznego**. Jedziemy na wschód **ul. Wyzwolenia** i na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo. Po chwili mijamy bramę **Huty Małapanew,** naprzeciw której znajduje się **park na wyspie Rehdanza**. Tuż za parkiem skręcamy w lewo i jedziemy ok. 1,8 km drogą dla samochodów do **Krasiejowa**. Mijamy pierwsze zabudowania i zaraz za niewielkim zagajnikiem skręcamy w lewo, w **ul. Myśliwską**. Przed sobą widzimy **most na Małej Panwi**, przed którym zgodnie z **czerwonym szlakiem** skręcamy w prawo, w wąską i niezwykle malowniczą ścieżkę biegnącą **wałem rzeki**. Dojeżdżamy nią do **kościoła św. Małgorzaty Męczennicy w Krasiejowie**, za którym skręcamy w lewo, wjeżdżając na **ul. Spóracką**. Jadąc dalej **czerwonym szlakiem rowerowym**, za kościołem skręcamy w prawo, w **ul. Pustki** i jedziemy rzadko uczęszczaną asfaltową szosą. 700 m dalej od głównej trasy naszej wycieczki w lewo odchodzi oznaczona droga do **Stanicy Morsów w Czarnym Dole**. 500 m dalej w zagajniku możemy zboczyć z trasy w prawo, by odwiedzić **Jura Park w Krasiejowie**, którego wejście znajduje się w odległości ok. 1 km. 1,5 km za **Krasiejowem** mijamy **przystań kajakową Granica**. Niecałe 3 km dalej docieramy do **centrum Staniszczy Małych**. Na skrzyżowaniu z **przydrożną kapliczką** skręcamy w prawo, przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i skręcamy łagodnie w lewo, w **ul. ks. Gajdy**. Jedziemy cały czas **czerwonym szlakiem**

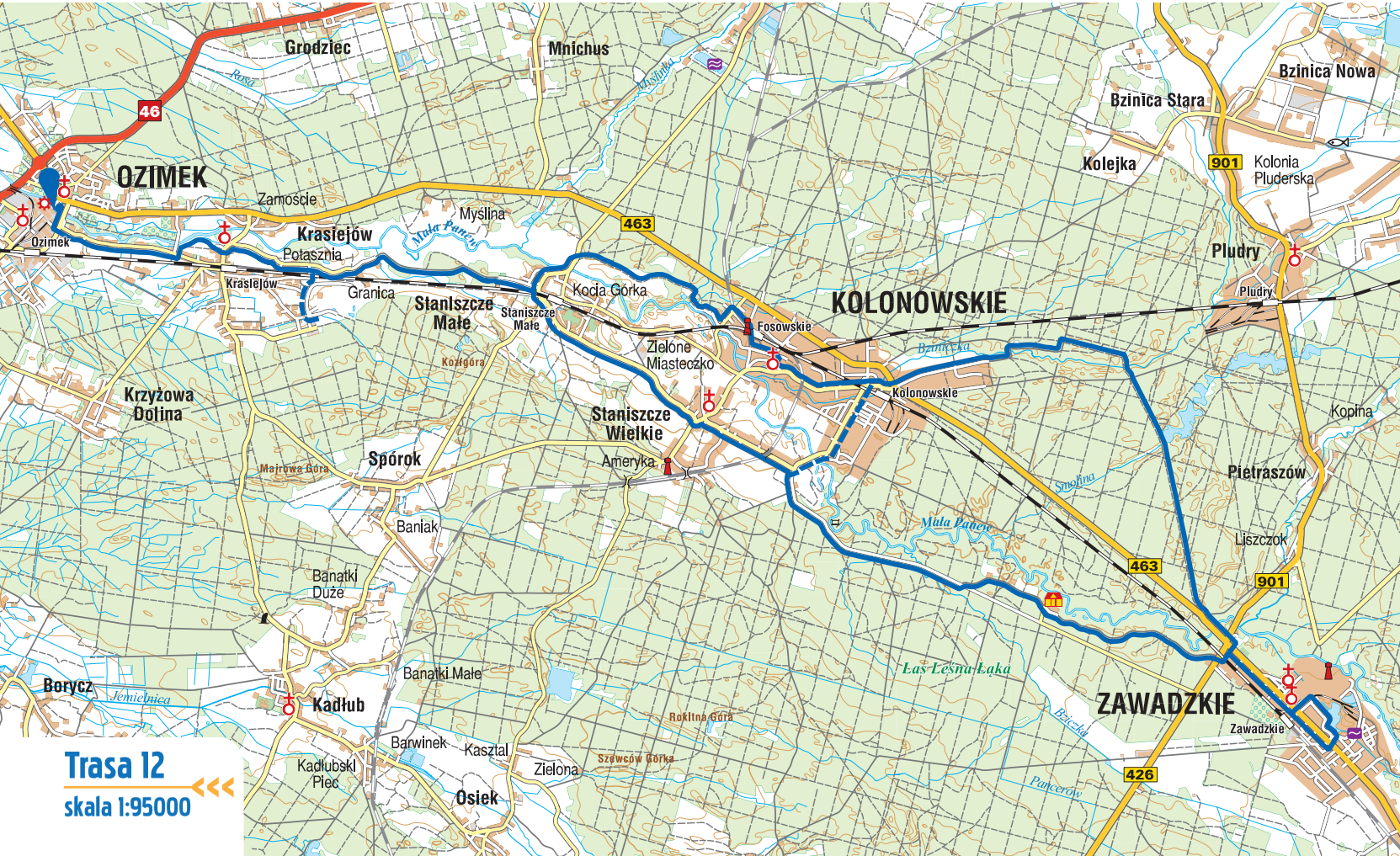
rowerowym i 3 km dalej dojeżdżamy do **Staniszczy Wielkich**. W centrum wioski, na prywatnym podwórku po lewej stronie drogi mijamy niezwykłe **składowisko staroci**. Teren jest udostępniony do zwiedzania. Oprócz przedmiotów codziennego użytku można tu obejrzeć stare szyldy i tablice reklamowe. Kawałek dalej dojeżdżamy do **pl. Targowego** i skręcamy w lewo, w **ul. Kościelną**. Zaraz potem skręcamy w prawo, w **ul. 1 Maja** i jedziemy nią do końca ok. 1,5 km. Na skrzyżowaniu, 400 m **za wiaduktem kolejowym** skręcamy w prawo i dojeżdżamy na **skraj lasu** położonego po południowej stronie **Kolonowskiego**. Skręcając na ostatnim skrzyżowaniu w lewo, możemy skrócić wycieczkę i przez **centrum Kolonowskiego** dotrzeć do **drogi powrotnej do Ozimka (ul. Czerwionki)**. Całkowita długość skróconej trasy – wynosi 29,7 km.

13,8 km • Kolonowskie – Zawadzkie | Długość odcinka – 9,7 km

Na rozwidleniu dróg, na **skraju lasu** położonego po południowej stronie **Kolonowskiego** skręcamy w lewo, na **niebieski szlak rowerowy** (droga pożarowa nr 8). Jedziemy przez las pustą, asfaltową szosą ok. 3 km i skręcamy łagodnie w lewo, w lekko zarośniętą i słabo widoczną ścieżkę leśną. 500 m dalej wjeżdżamy na **polanę w Dębiu**, na której stoi **zabytkowa drewniana chata z Letnią Leśną Izbą Edukacyjno-Turystyczną**. **Niebieski szlak** zmienia się tutaj z powrotem z wąskiej ścieżki w szeroką leśną drogę. Kilkaset metrów za polaną mijamy położone w lesie **gospodarstwa agroturystyczne**. Dalsza część trasy biegnie lekko pagórkowatym lasem, a nasza droga raz po raz zbliża się do meandrującej w dolinie Małej Panwi. Po kolejnych kilkuset metrach dojeżdżamy do pięknego **pałacyku myśliwskiego hrabiego Renarda w Zawadzkiem–Kątach**. Dwieście metrów w lewo od pałacyku znajduje się pięknie położony **punkt odpoczynku nad rzeką**. Wiata turystyczna stoi przy kameralnej polanie otaczającej **mostek rowerowy** na rzece. Dojazd do niej prowadzi **niebieskim szlakiem rowerowym** wzdłuż ogrodzenia pałacyku, po jego lewej stronie. Przy pałacyku skręcamy w prawo, wjeżdżając na **czerwony szlak rowerowy**. Po 2 km

Jura Park w Krasiejowie

Grodziec
Mnichus
Bzinica Nowa
Bzinica Stara
Kolejka
Kolonia Pludeńska
OZIMEK
Zamoście
Myślina
Ozimek
Krasiejów
Potasznia
Krasiejów
Granica
Stanisłcze Małe
Stanisłcze Małe
Kocia Górka
Fosowskie
KOLONOWSKIE
Pludry
Pludry
Zielone Miasteczko
Kolonowskie
Krzyżowa Dolina
Kozia Góra
Staniszcze Wielkie
Ameryka
Spórok
Majowa Góra
Kopina
Pietraszów
Baniak
Liszczok
Banatki Duże
Banatki Małe
Borycz
Jemielnica
Kadłub
Las Lesna Łąka
ZAWADZKIE
Zawadzkie
Barwinek
Kasztal
Kadłubski Piec
Zielona
Szewców Górka
Osiek
Pancerów
Trasa 12
skala 1:95000
46
463
901
426

mijamy widoczne w dolinie po lewej stronie **zakola Małej Panwi**. Tu w prawo odchodzi droga, którą biegnie **leśna ścieżka edukacyjna Nadleśnictwa Zawadzkie**. Zatacza ona około półtorakilometrową pętlę i wraca na czerwony szlak kilkaset metrów dalej. Nieopodal, przy **czerwonym szlaku rowerowym** stoi **wiata turystyczna** z pięknym widokiem na rzekę. Zaraz za nią odchodzi w lewo wąska dróżka prowadząca do przepięknej **dzikiej plaży**. W pobliżu warto zwrócić uwagę na stare **bunkry strzelnicze** ukryte pomiędzy drzewami. **Czerwony szlak rowerowy** za budynkami **Nadleśnictwa Zawadzkie** wyjeżdża z lasu wprost na ruchliwą **drogę wojewódzką nr 901**. Tu skręcamy w lewo i 100 metrów dalej w prawo. Jadąc przez stację paliw, wjeżdżajmy na **główną ulicę Zawadzkiego – ul. Opolską**. Jedziemy nią do centrum, mijając po drodze **kościół ewangelicko-augsburski**. Przy charakterystycznej **wieży ciśnień** kształtem przypominającej lejek skręcamy w lewo, w **ul. Stawową** i dojeżdżamy do **parku przy stawie Hutnik**, w którym możemy odpocząć przed drogą powrotną.

23,5 km • Zawadzkie – Kolonowskie | Długość odcinka – 11,1 km

Z **parku przy stawie Hutnik** wracamy do skrzyżowania z **ul. Opolską**, skręcamy w prawo i wyjeżdżamy **z Zawadzkiego** w stronę **Ozimka**. Za **rondem przy drodze wojewódzkiej nr 901** jedziemy ok. 500 m **drogą wojewódzką nr 463**, mijamy niewielki **plac z zabudowaniami i wiatą turystyczną** i niecałe 100 m za nimi skręcamy łagodnie w prawo. **Niebieski szlak rowerowy** prowadzi dalej **drogą pożarową nr 48**. 2,5 km dalej, za trzecim dużym leśnym skrzyżowaniem dojeżdżamy nad **Stawy Pluderskie**. Jedziemy cały czas prosto ok. 1,5 km i dojeżdżamy do skrzyżowania z szeroką drogą leśną. Jedziemy dalej prosto nad niewielki i pięknie położony **zbiornik retencyjny Regolowiec** z **polem biwakowym**. Zjeżdżamy z wału na teren pola, skręcamy w prawo i po chwili w lewo, jadąc dalej **wzdłuż rzeki Bziniczanki**. Czeka nas teraz krótki odcinek zapiaszczoną drogą. Na jej końcu skręcamy w lewo i 500 m dalej dojeżdżamy do **polany z leśniczówką** i smukłą jak zapałka **dostrzegalnią przeciwpożarową**. Następny odcinek biegnie przepiękną **aleją lipową wzdłuż zakoli Bziniczanki**. Skręcamy w lewo, przejeżdżamy przez **most na rzeczce** i po chwili wjeżdżamy do **Kolonowskiego ul. Haraszowskie**. Przecinamy **drogę wojewódzką nr 463** i wjeżdżamy do centrum miasta **ul. Księdza Czerwionki**. Mijamy niewielki **Staw Hutniczy** i dojeżdżamy do głównego skrzyżowania w miejscowości. Tu warto zboczyć z trasy w prawo, by zobaczyć **starą, drewnianą chatę**, w której mieści się **Izba Regionalna** oraz położony nieco dalej **kościół Niepokalanego Serca Maryi**.

34,6 km • Kolonowskie – Ozimek
Długość odcinka – 14,9 km

Kadź odlewnicza w parku w Ozimku

Odcinek ten prawie w całości biegnie **niebieskim szlakiem rowerowym**. Z głównego skrzyżowania w **Kolonowskiem** jedziemy **ul. ks. Czerwionki** przez przejazd kolejowy do **kościoła ewangelicko-augsburskiego**. Tu na rozwidleniu dróg jedziemy w prawo i za zakrętem skręcamy w drugą w lewo **ul. Polną**. Gdy dojedziemy do zagajnika, po pewnej chwili skręcamy w prawo i zaraz za drzewami docieramy do **stacji kolejowej Fosowskie**. Przejeżdżamy tunelem pod torami i kierujemy się w lewo, obok **zabytkowej wieży ciśnień**. Tuż za nią jedziemy **drogą wzdłuż torów** i mijamy **stare osiedle robotnicze**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w **ul. Arki Bożka**. Po chwili dojeżdżamy do **torów kolejowych** i skręcamy w prawo, w **ul. Rzeczną**. Wjeżdżamy do lasu **niebieskim szlakiem rowerowym** i 2,5 km dalej docieramy do **Staniszczy Małych**. Przejeżdżamy przez **most na Małej Panwi** i na **skrzyżowaniu z kapliczką** skręcamy w prawo, w **ul. Cmentarną**. Od tej pory wracamy tą samą drogą, którą jechaliśmy na początku wycieczki. W **Krasiejowie** skręcamy w lewo, w stronę centrum. Za **kościołem** skręcamy w prawo, w **ul. św. Floriana** i wjeżdżamy na **czerwony szlak rowerowy** biegnący **wałem nad Małą Panwią**. Na jego końcu skręcamy w lewo, na asfaltową drogę i po chwili w prawo, wjeżdżając na główną **drogę z Krasiejowa do Ozimka**. Przy **Hucie Małapanew** skręcamy w prawo, a na następnym skrzyżowaniu w lewo i docieramy do końca naszej wycieczki przy **zabytkowym moście żelaznym** w **Ozimku**.

Średnio trudna

trasa 13

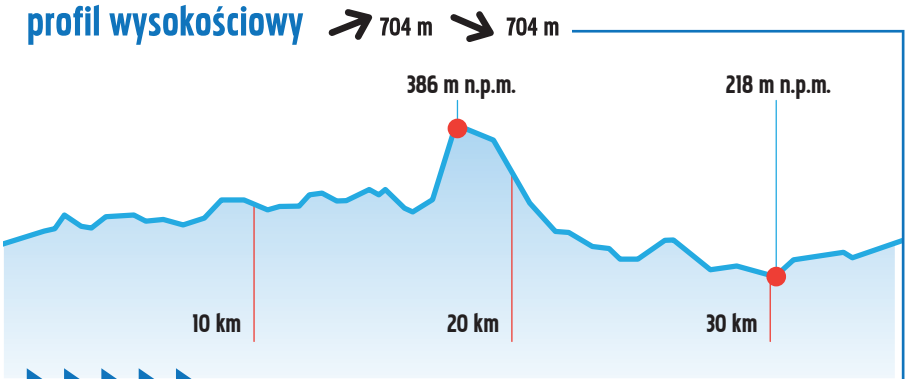
Ze Strzelec Opolskich na Górę Świętej Anny

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna / turystyczno-terenowa
Długość trasy:	33,7 km (37,7 km)
Czas przejazdu:	3,0 – 4,0 h
Drogi asfalt/bruk:	25,5 km
Drogi gruntowe:	8,2 km
Dojazd samochodem:	P parking Strzelce Opolskie, ul. Zamkowa
	P parking Góra Świętej Anny, ul. Strzelecka
Dojazd pociągiem:	Strzelce Opolskie (trasa Opole – Gliwice)

Podczas tej wycieczki odwiedzimy Park Krajobrazowy Góra Świętej Anny – jeden z najbardziej atrakcyjnych turystycznie obszarów woj. opolskiego. Na trasie oprócz walorów przyrodniczych okolicy poznamy również kilka ciekawych atrakcji, jak choćby ruiny Zamku Książąt Piastowskich w Strzelcach Opolskich, Park Miniatur w Olszowej czy dawny pałac w Szymiszowie. Nie licząc kilku odcinków, trasa w większości biegnie bocznymi drogami asfaltowymi. Miłośnicy bardziej terenowej jazdy mogą skorzystać z dołączonej alternatywnej trasy terenowej z Olszowej do Poręby.

profil wysokościowy

Panorama Strzelec Opolskich

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Strzelce Opolskie – Olszowa
Długość odcinka – 8,1 km

Na wycieczkę wyruszamy spod **ruin Zamku Książąt Piastowskich** w **Strzelcach Opolskich**. Kierujemy się na wschód przez **Park Renardów**, przechodząc przejściem dla pieszych drogę samochodową przecinającą park. Mijamy **staw parkowy** jego lewą stroną i na rozwidleniu za nim skręcamy w lewo, poruszając się dalej **parkową alejką wzdłuż osiedla**. Na końcu droga zakręca w prawo i biegnie na południe. Od tej pory jedziemy cały czas prosto **czerwonym szlakiem rowerowym**. Tuż za lasem dojeżdżamy do skrzyżowania z drogą asfaltową, na którym jedziemy prosto. Kilometr dalej mijamy tajemniczą **wieżę Ischl**. Po kolejnym kilometrze docieramy do poprzecznej drogi, na której **czerwony szlak** skręca w prawo i dociera do **Księżego Lasu**. Tu najpierw skręcamy w prawo, potem w lewo, a następnie jedziemy prosto. Po chwili kończy się asfalt i wyjeżdżamy z wioski. Za zagajnikiem docieramy do asfaltowej drogi dojazdowej do **strefy przemysłowej w Olszowej**. Skręcamy w prawo, a następnie w lewo. Jedziemy asfaltową szosą, która zakręca po szerokim łuku w lewo. Mijamy kolejne fabryki w strefie przemysłowej i na najbliższym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, jadąc po chwili **wiaduktem nad autostradą A4**. 500 m za nim dojeżdżamy do skrzyżowania z główną ulicą **Olszowej**. Po lewej stronie widzimy **drewniany kościół Matki Boskiej Śnieżnej**. Skręcamy w prawo i po chwili docieramy do pięknie odnowionych **budynków dawnego folwarku**, przy których znajduje się wejście do niezwykłego **Parku Miniatur**. Następny odcinek trasy do **Poręby** możemy pokonać na dwa sposoby – wygodnymi asfaltowymi drogami zgodnie z trasą główną lub **alternatywną trasą terenową przez rezerwat Boże Oko** (opis poniżej).

8,1 km • Olszowa – Góra Świętej Anny | Długość odcinka – 11,8 km

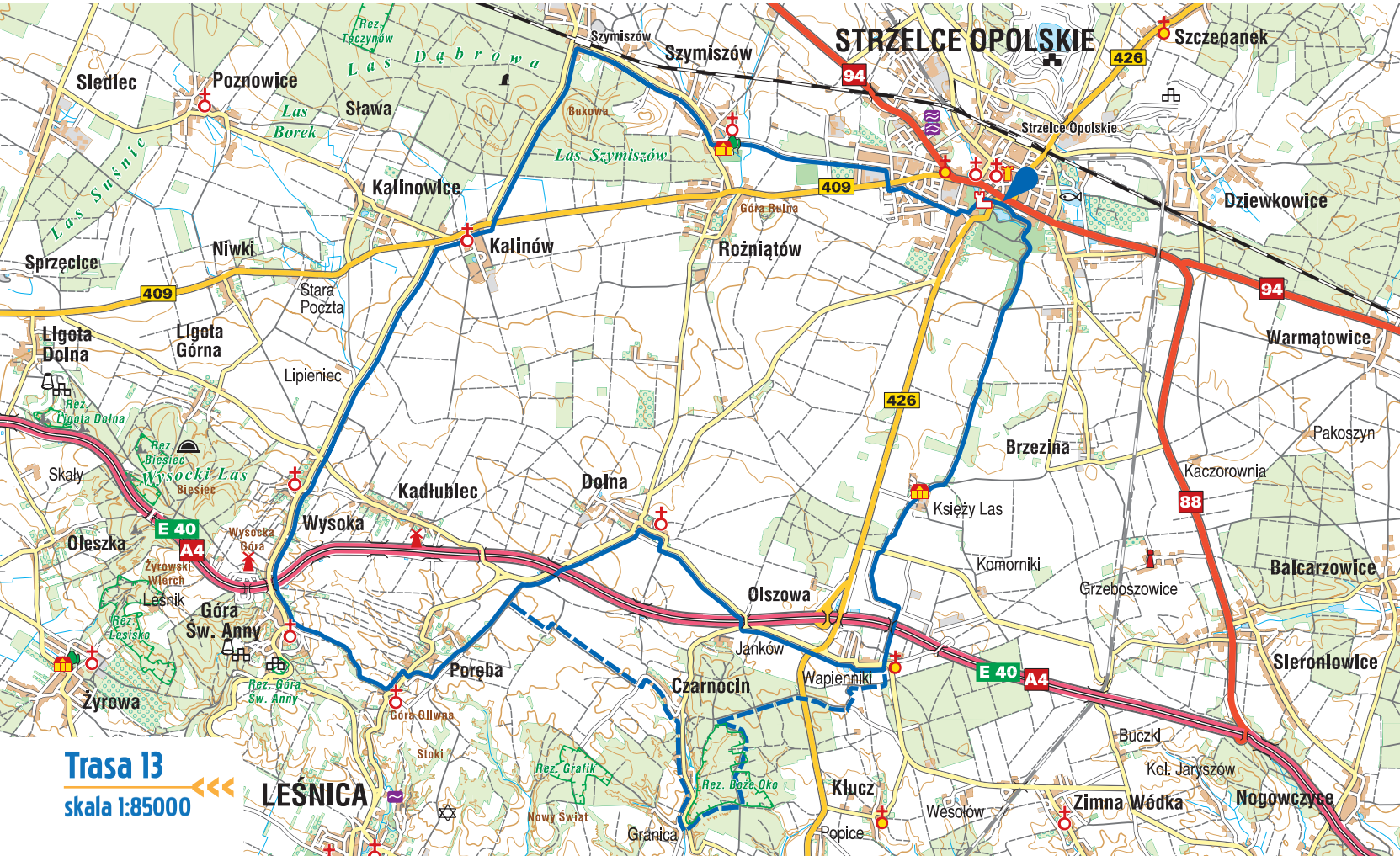
Spod wejścia do **Parku Miniatur w Olszowej** jedziemy główną ulicą na zachód. Poruszamy się od tej pory **żółtym szlakiem rowerowym**. Za wioską przecinamy ostrożnie ruchliwą **drogę wojewódzką nr 426** i jedziemy wzdłuż **autostrady**. Kilometr dalej przejeżdżamy nad **autostradą A4** i dojeżdżamy do **Dolnej**. Jedziemy główną ulicą wioski, mijamy **kościół św. Apostołów Piotra i Pawła** i na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo. Jedziemy asfaltową drogą, którą biegnie **czerwony szlak rowerowy**. Przejeżdżamy pod **autostradą** i 300 m za nią zjeżdżamy w lewo, jadąc dalej drogą gruntową. Czeka nas teraz podjazd, za którym docieramy do **górnej części Poręby**, kierując się dalej **żółtym szlakiem rowerowym**. Jedziemy cały czas prosto i za **boiskiem oraz wiatą turystyczną** skręcamy zgodnie z **żółtym szlakiem** w prawo. Zjeżdżamy do **dolnej części Poręby** i na głównej drodze skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do **kościoła Matki Boskiej Wniebowziętej** i skręcamy przy nim w prawo, jadąc dalej **żółtym szlakiem**. Czeka nas teraz dość długi, lecz niezbyt trudny podjazd na **Górę Świętej Anny**. Po drodze mijamy **3 kapliczki kalwarii** i rozległą polanę z **ołtarzem papieskim** po lewej stronie drogi. Za ostatnią z kapliczek dojeżdżamy do stromego wzgórza, na którym stoi **bazylika św. Anny**. Objeżdżamy ją prawą stroną, **ul. Kalwaryjską**, na końcu której docieramy do **Rynku**. Tu możemy się zatrzymać na odpoczynek lub zwiedzanie miejscowości.

19,9 km • Góra Świętej Anny – Strzelce Opolskie Długość odcinka – 13,8 km

Z **Rynku na Górze Świętej Anny** wyjeżdżamy **ul. Strzelecką** na północ. Za **wiaduktem nad autostradą** wjeżdżamy do **Wysokiej**, gdzie warto na chwilę skręcić w lewo, by zobaczyć stojący nieopodal drogi **zabytkowy wiatrak**. W **Wysokiej** czeka nas długi zjazd w kierunku **Kalinowa**. W centrum wsi mijamy zabytkowy **kościół św. Floriana**. Na końcu długiego zjazdu docieramy do dość ruchliwej **drogi wojewódzkiej nr 409**, skręcamy w prawo i wjeżdżamy do **Kalinowa**. 800 m dalej, za wioską skręcamy w lewo. Jedziemy niecałe 3 km przez las i tuż **przed przejazdem kolejowym** skręcamy w prawo, wjeżdżając

Kalwaria na Górze św. Anny

Trasa 13
skala 1:85000
LEŚNICA
STRZELCE OPOLSKIE
Szymiszów
Siedlec
Poznowice
Sława
Las Borek
Las Dąbrowa
Las Suśnie
Kalinowice
Kalinów
Niwki
Sprzęcice
Stara Poczta
Ligota Dolna
Ligota Górna
Lipieniec
Skały
Oleszka
Wysoka
Kadłubiec
Dolna
Rożniątów
Góra Rolna
Bukowa
Las Szymiszów
Strzelce Opolskie
Dziewkowice
Warmątowice
Pakoszyn
Kaczorownia
Brzezina
Księży Las
Komorniki
Grzeboszowice
Balcarzowice
Sieroniowice
Olszowa
Janków
Wapienniki
Czarnocin
Poręba
Góra Św. Anny
Żyrowa
Leśnik
Żyrowski Wierch
Wysocka Góra
Biesiec
Rez. Biesiec Wysocki Las
Rez. Tygota Dolna
Rez. Lesisko
Rez. Góra Św. Anny
Góra Ollwna
Stoki
Rez. Grafik
Rez. Boże Oko
Nowy Świat
Granica
Klucz
Popice
Wesołów
Zimna Wódka
Nogowczyce
Buczki
Kol. Jaryszów
409
94
426
88
E 40
A4

na **czerwony szlak rowerowy**. Jedziemy boczną drogą asfaltową obok **stacji kolejowej w Szymiszowie**. 2 km dalej docieramy do **centrum wioski** i jedziemy cały czas prosto w kierunku **dawnego pałacu**, w którym obecnie mieści się **dom pomocy społecznej**. Tuż przed nim droga zakręca w lewo i kawałek dalej mijamy **kościół św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza**. Po chwili opuszczamy **Szymiszów** i jedziemy **czerwonym szlakiem do Strzelec Opolskich**. Po wjeździe do miasta jedziemy cały czas prosto **ul. Fabryczną**. Na jej końcu skręcamy w prawo i po chwili **na rondzie** w lewo. 200 m dalej skręcamy ostro w prawo, w króciutką **ul. Młyńską**. Potem skręcamy w lewo i jedziemy prosto **ul. Wyszyńskiego** do jej końca. Przecinamy skrzyżowanie z **ul. Klonową** i 250 m dalej dojeżdżamy do skrzyżowania z **ul. Mickiewicza**. Skręcamy w lewo i od razu w prawo, w **ul. Ogrodową**, która kończy się w **Parku Renardów**. Alejką parkową docieramy pod **ruiny Zamku Książąt Piastowskich**, gdzie kończymy wycieczkę.

ALTERNATYWNA TRASA TERENOWA Z OLSZOWEJ DO PORĘBY
Długość odcinka 10,0 km. Całkowita długość trasy większa o 4,0 km

Spod wejścia do **Parku Miniatur w Olszowej** jedziemy główną ulicą na wschód, w stronę **drewnianego kościoła Matki Boskiej Śnieżnej**. Droga zakręca w prawo i dociera na skraj lasu, gdzie skręcamy znów w prawo i wjeżdżamy na **czerwony szlak rowerowy**. Dojeżdżamy nim do **Wapiennika**. Tu skręcamy w prawo, na **niebieski szlak rowerowy** i przez las docieramy do ruchliwej **drogi wojewódzkiej nr 426**. Przecinamy ją ostrożnie i kilometr dalej dojeżdżamy do **skrzyżowania z krzyżem**, na którym skręcamy w lewo, by po chwili dotrzeć do **rezerwatu Boże Oko**. Jedziemy malowniczo falującym raz w górę, raz w dół traktem głównym ok. 1,3 km. Na dużym skrzyżowaniu dróg leśnych skręcamy w prawo. Mijamy **grób powstańców śląskich** z prawej strony drogi i zjeżdżamy malowniczym wąwozem, którym biegną **piesze szlaki (zielony i żółty) do Czarnocina-Granicy**. W wiosce skręcamy w prawo, na główną ulicę i jedziemy do centrum, gdzie skręcamy w lewo, w **ul. Wiejską**. Od tej pory poruszamy się **żółtym szlakiem rowerowym**, który zaraz za wioską skręca w lewo i od razu na następnym skrzyżowaniu w prawo. Jedziemy do końca i skręcamy zgodnie z żółtym szlakiem w lewo, wjeżdżając do **górnej części Poręby** i wracając na trasę główną wycieczki.

Kościół św. Apostołów Piotra i Pawła w Dolnej

średnio trudna

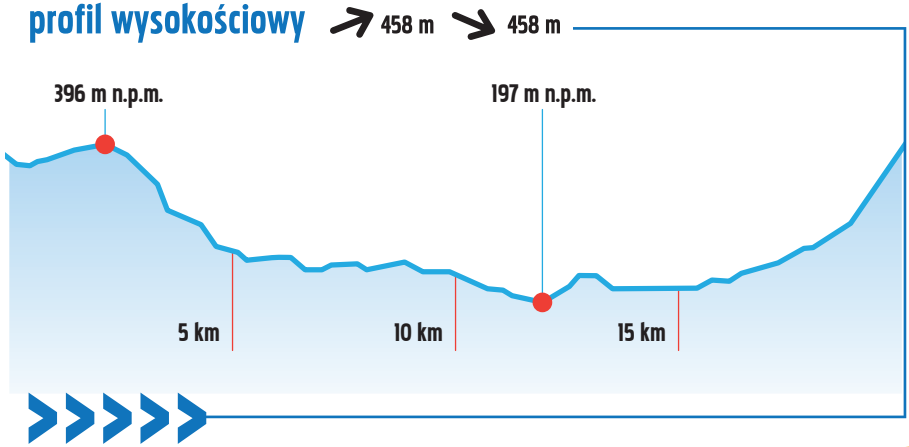
trasa 14 Wokół Góry Świętej Anny

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: średnio trudna, turystyczno-terenowa
Długość trasy: 20,3 km
Czas przejazdu: 2,5 – 3,5 h
Drogi asfalt/bruk: 11,6 km
Drogi gruntowe: 8,7 km
Dojazd samochodem: P parking Góra Świętej Anny, ul. Strzelecka

Niezbyt długa wycieczka pozwalająca odkryć najciekawsze okolice Góry Świętej Anny. Mimo kilku podjazdów trasę tę mogą bez problemu przejechać również mniej zaawansowani rowerzyści. W większości biegnie ona dobrze utrzymanymi i oznakowanymi szlakami rowerowymi oraz bocznymi drogami z ruchem samochodowym. Główną atrakcją przyrodniczą na trasie są rezerwaty przyrody Biesiec i Ligota Dolna. Oprócz tego po drodze odwiedzimy wiele miejsc z ciekawą historią – groby powstańców śląskich, budowle wzniesione w czasach hitlerowskich Niemiec czy jeden z najpiękniejszych pałaców Opolszczyzny w Żyrowej.

profil wysokościowy

Panorama Góry św. Anny

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Góra Świętej Anny – Ligota Dolna
Długość odcinka – 5,7 km

Wyruszamy z **Rynku na Górze Świętej Anny**, kierując się ul. Strzelecką na północ. Przejeżdżamy przez **wiadukt nad autostradą A4** i zaraz za nim skręcamy w lewo. Po chwili po prawej stronie widzimy pozostałości **zabytkowego wiatraka w Wysokiej**, a przed sobą **miejsce obsługi podróżnych przy A4.** Okrążamy je i jedziemy dalej **niebieskim szlakiem rowerowym**. Droga zakręca tuż przed **masztem radiowo-telewizyjnym** w prawo, a później w lewo i wjeżdża **do lasu**. 600 m dalej dojeżdżamy do **dużego skrzyżowania leśnych szlaków**, na którym jedziemy prosto **niebieskim szlakiem**. Po wjeździe do lasu czeka nas **jeden z najdłuższych zjazdów** na terenie parku krajobrazowego prowadzący przez **rezerwat przyrody Biesiec**. Po 3 km dojeżdżamy nim do **Ligoty Dolnej**. W centrum wioski, w kamiennym budynku ulokowała się maleńka **Izba Tradycji Lotniczych** z kilkoma ciekawymi eksponatami. Na końcu **Ligoty**, przy skrzyżowaniu z **drogą wojewódzką nr 409** znajduje się z kolei **Muzeum Sztuki Sakralnej**.

5,7 km • Ligota Dolna – Żyrowa | Długość odcinka – 4,5 km

W **Ligocie Dolnej** jedziemy główną ulicą na południe i za wioską wjeżdżamy na **zielony szlak rowerowy**. Po lewej stronie drogi w oddali widać **zabytkowy piec hutniczy z płaskorzeźbą Ikara**. Tuż za nim położony jest **rezerwat przyrody Ligota Dolna**. Po chwili przejeżdżamy pod **autostradą A4** i **zielonym szlakiem rowerowym** docieramy do **Oleszki**. Na pierwszym skrzyżowaniu jedziemy prosto. Na następnym skręcamy najpierw w prawo, a po chwili w lewo. **Zielonym szlakiem** wyjeżdżamy z wioski, mijając położony pośród pól **grób powstańca śląskiego Karola Chodkiewicza**. Kilometr dalej docieramy do **Żyrowej**.

Trasa 14
skala 1:45000
Sprzęcice
Stara Poczta
Niwki
409
Ligota Dolna
Lipieniec
Ikar
Rez. Ligota Dolna
Ligocka Góra Kamienna
326
Ligota Górna
E 40
A4
Rez. Biesiec
Wysocki Las
Biesiec
350
Skały
300
Rez. Biesiec
św. Floriana
Kadłubiec
Wysoka
Oleszka
wiatrak-holender
A4 E 40
Góra Wysocka
385
Kolonia
Żyrowski Wierch
ruiny folwarku (Leśnik, Waldhof)
Góra Św. Anny
Lesisko
Rez. Lesisko
Żyrowa
Sanktuarium św. Anny
Bazylika św. Anny
klasztor Franciszkanów
pałac Gaszynów
św. Mikołaja
Rez. Góra Św. Anny
Poręba
Wniebowzięcia NMP
klasztor Sióstr Służebniczek NMP
Góra Oliwna
300
223
Stoki
LEŚNICA
Niwy
Las Miejski
klasztor Sióstr Służebniczek NMP
św. Trójcy
ZDZIESZOWICE
św. Antoniego
Zdzieszowice
św. Antoniego
dawny dworzec kolejowy
Padół

Skręcamy w lewo, w **ul. Ogrodową** i po chwili dojeżdżamy do **wiaty turystycznej** przy **kościele św. Mikołaja**. Tu warto się zatrzymać, by przyjrzeć się z bliska świątyni oraz stojącemu obok **barokowemu pałacowi**.

10,2 km • Żyrowa – Leśnica | Długość odcinka – 5,9 km

Z **pałacu w Żyrowej** jedziemy na południe **ul. Korfantego**, którą biegnie **czerwony szlak rowerowy**. Za starą kamienną **bramą pałacową** wjeżdżamy na główną ulicę wioski i mijamy po prawej stronie **ładnie zagospodarowany staw z niewielkim molem**. Za stawem **ul. Wojska Polskiego** zakręca w lewo. Na następnym rozwidleniu kierujemy się prosto **zielonym szlakiem rowerowym (ul. Leśna).** Jedziemy 1,5 km polną drogą z piękną **panoramą Góry Świętej Anny**. Przecinamy **drogę ze Zdzieszowic do Góry Świętej Anny** i dalej poruszamy się prosto **zielonym szlakiem**. 2 km dalej dojeżdżamy do **Leśnicy**. Jedziemy prosto **ul. Żyrowską**, a potem **ul. Zdzieszowicką**. Za zakrętem w lewo wjeżdżamy na **ul. Kościelną** i docieramy do **Rynku**.

Pałac w Żyrowej

16,1 km • Leśnica – Góra Świętej Anny | Długość odcinka – 4,2 km

Z **Rynku w Leśnicy** jedziemy na zachód **ul. Góry Świętej Anny**. 400 m dalej zakręca ona w prawo i dociera do rozwidlenia przy **kąpielisku miejskim**. Tu jedziemy w prawo, w kierunku **Poręby** i poruszamy się dalej drogą z niewielkim ruchem samochodowym. W **centrum Poręby** dojeżdżamy do okazałego **kościoła Matki Boskiej Wniebowziętej** położonego w głębokim wąwozie. Tu skręcamy w lewo, na **żółty szlak rowerowy**. Czeka nas teraz dość długi, lecz niezbyt trudny podjazd na **Górę Świętej Anny**. Po drodze mijamy z lewej **3 kapliczki kalwarii** i rozległą polanę z **ołtarzem papieskim**. Za ostatnią z kapliczek dojeżdżamy do stromego wzgórza, na którym stoi **bazylika św. Anny**. Objeżdżamy ją prawą stroną, **ul. Kalwaryjską**, na końcu której docieramy do **Rynku**, gdzie kończymy naszą wycieczkę.

Wiatrak w Wysokiej

średnio trudna

trasa 15

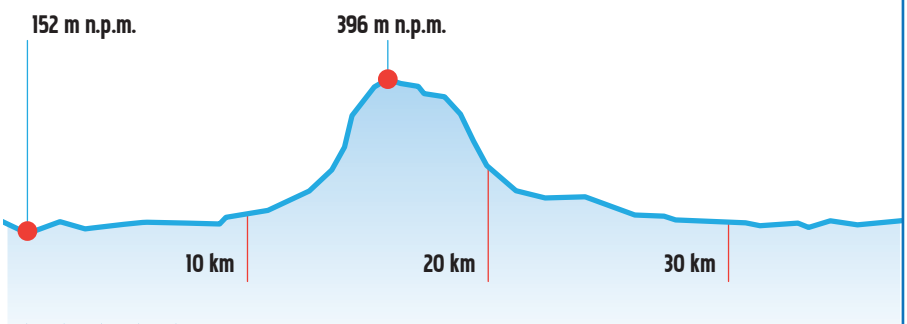
Z Krapkowic na Górę Świętej Anny

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	średnio trudna, turystyczno-terenowa
Długość trasy:	36,8 km
Czas przejazdu:	3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk:	21,7 km
Drogi gruntowe:	15,1 km
Dojazd samochodem:	P parking Krapkowice, Rynek
	P parking Góra Świętej Anny, ul. Strzelecka
Dojazd pociągiem:	Gogolin (+ dojazd na trasę ulicami miasta)

Podczas tej wycieczki dotrzemy do jednego z najciekawszych obszarów turystycznych woj. opolskiego – Parku Krajobrazowego Góra Świętej Anny. To okolice bardzo popularne wśród rowerzystów i piechurów. Trasa spodoba się szczególnie miłośnikom natury. Odwiedzimy kilka rezerwatów przyrody, a podczas wycieczki towarzyszyć nam będą piękne, pagórkowate krajobrazy. Nie zabraknie też atrakcji dla miłośników zabytków i miejsc z niezwykłą historią. Ze względu na kilka terenowych odcinków i wymagających wysiłku podjazdów trasa polecana jest zwłaszcza bardziej zaawansowanym rowerzystom. Wysiłek jednak nie jest na tyle duży, by nie spróbowali jej przejechać również początkujący.

profil wysokościowy

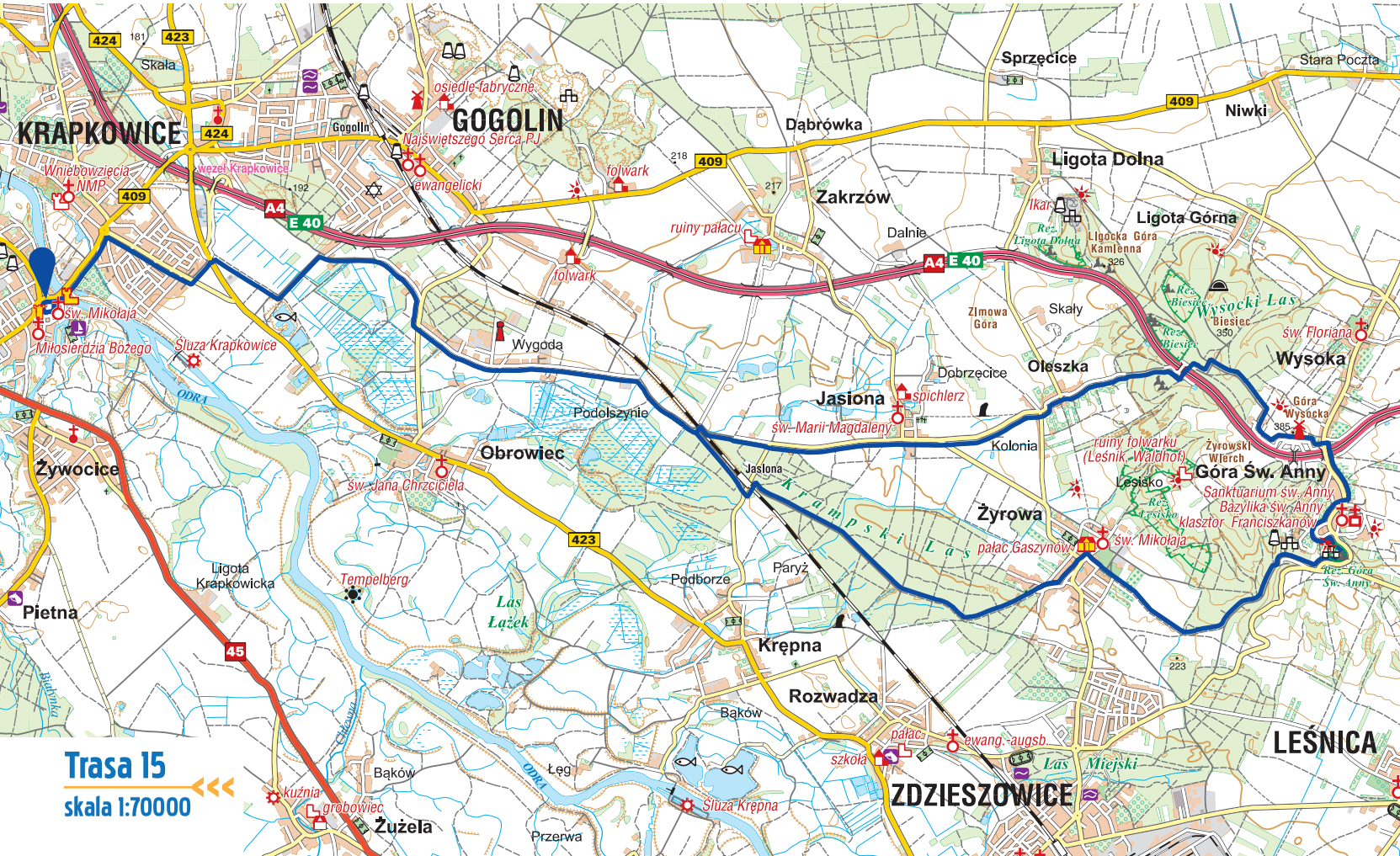

Park Krajobrazowy Góra św. Anny

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Krapkowice – Góra Świętej Anny
Długość odcinka – 18,0 km

Na wycieczkę wyruszamy z **krapkowickiego Rynku**. Wyjeżdżamy z niego **ul. Podgórną** i skręcamy w prawo, w stronę **mostu na Odrze**. Za mostem **na niewielkim rondzie** skręcamy w prawo, w **ul. Żeromskiego** i jedziemy nią prawie do końca. Za terenem zabudowanym skręcamy w lewo, w **ul. Kasprowicza**. Na jej końcu przecinamy ostrożnie **drogę wojewódzką nr 423** i zaraz za nią skręcamy w polną drogę w prawo. Przejeżdżamy **tyłami dużej firmy spedycyjnej** i dojeżdżamy na skraj **Gold Jeziora**. Tu droga zakręca w lewo i na końcu łączy się z **żółtym szlakiem rowerowym**. Przed **autostradą A4** droga skręca w prawo i docieramy na rubieże **Gogolina**. Po chwili dojeżdżamy do asfaltowej drogi i kierujemy się dalej prosto **ul. Rybacką**, która szerokim łukiem zakręca w prawo. Jedziemy nią do końca, wjeżdżając na **drogę Gogolin-Obrowiec** przy niewielkim **zagajniku**. Zaraz za nim skręcamy w lewo zgodnie z **żółtym szlakiem**. Jedziemy **ul. Wygoda** do tartaku, za którym kończy się asfalt. Tu skręcamy w prawo i jedziemy wzdłuż **linii kolejowej**. Dojeżdżamy na skraju lasu, skręcamy w lewo i przejeżdżamy przez tory. Za przejazdem kolejowym skręcamy w prawo i jedziemy dalej **żółtym szlakiem rowerowym**. Niecały kilometr dalej dojeżdżamy do asfaltowej drogi, która prowadzi do **Jasiony**. Przejeżdżamy przez całą wioskę i na rozwidleniu tuż za nią jedziemy prosto, wjeżdżając na **czarny szlak rowerowy**. Po chwili dojeżdżamy do **Oleszki**. Tu mijamy **zabytkową kaplicę**

KRAPKOWICE
GOGOLIN
Gogolin
Skała
Sprzęcice
Stara Poczta
Niwki
Dąbrówka
Ligota Dolna
Zakrzów
Ligota Górna
Dalnie
Ikar
Rez. Ligota Dolna
Ligocka Góra Kamienna
326
Wniebowzięcia NMP
węzeł Krapkowice
osiedle fabryczne
Najświętszego Serca PJ.
ewangelicki
folwark
ruiny pałacu
folwark
św. Mikołaja
Miłosierdzia Bożego
Śluza Krapkowice
ODRA
Wygoda
Podolszynie
Obrowiec
św. Jana Chrzciciela
Żywocice
Pietna
Ligota Krapkowicka
Tempelberg
Las Łążek
Podborze
Paryż
Krępna
Rozwadza
Bąków
Łęg
Śluza Krępna
Przerwa
Żużela
kuźnia
grobowiec
Bądkowa
Chrzanów
Zimowa Góra
Skały
Oleszka
Dobrzęcice
Jasiona
spichlerz
św. Marii Magdaleny
Kolonia
Jaslona
Żyrowa
pałac Gaszynów
św. Mikołaja
Kampski Las
Wysocki Las
Rez. Biesiec
Biesiec
350
św. Floriana
Wysoka
Góra Wysocka
385
ruiny folwarku (Leśnik, Waldhof)
Żyrowski Wierch
Lesisko
Góra Św. Anny
Sanktuarium św. Anny
Bazylika św. Anny
klasztor Franciszkanów
Rez. Góra Św. Anny
pałac
szkoła
ewang.-augsb.
Las Miejski
ZDZIESZOWICE
LEŚNICA
223
Trasa 15
skala 1:70000

w centrum wioski i **ul. Wiejską** wjeżdżamy prosto na drogę szutrową i dalszą część **czarnego szlaku**. Podjeżdżamy powoli przez las na masyw Chełma i docieramy do **przejazdu nad autostradą A4**. Zaraz za nim skręcamy w prawo i po chwili na **skrzyżowaniu szlaków turystycznych** skręcamy w prawo, jadąc dalej **czarnym szlakiem rowerowym**. Wyjeżdżamy z lasu, skręcamy w prawo i zaraz potem w lewo. Jedziemy wzdłuż autostrady i okrążamy **miejsce obsługi podróżnych przy A4**. Po lewej stronie widać **zabytkowy wiatrak w Wysokiej**. Gdy dotrzemy do drogi głównej, skręcamy w prawo, przejeżdżamy **mostem nad A4** i po chwili wjeżdżamy na Rynek w **Górze Świętej Anny**.

18,0 km • Góra Świętej Anny – Krapkowice
Długość odcinka – 18,8 km

Z **Góry Świętej Anny** wyjeżdżamy **ul. Leśnicką** w stronę Zdzieszowic i skręcamy w prawo, w **ul. Dunikowskiego**, w kierunku **pomnika Czynu Powstańczego**. Zanim do niego dojedziemy skręcamy w lewo (**ul. Krótka**), jeszcze raz w lewo, (**ul. Powstańców Śląskich**) i po krótkim podjeździe dojeżdżamy do punktu widokowego przy **rezerwacie geologicznym Góra Świętej Anny**. Skręcamy w prawo i docieramy do **zajazdu i drogi do Zdzieszowic**. Ponownie skręcamy w prawo i po chwili znów jedziemy łagodnie w prawo brukowaną drogą do **Doliny Krowioka** i **amfiteatru**, gdzie skręcamy w lewo. Dalej poruszamy się **żółtym szlakiem rowerowym** przez piękny **wąwóz porośnięty bukowym lasem**. Kilkaset metrów dalej znajdują się ukryte w lesie **tunele Hamburgi**, do których prowadzi zarośnięta ścieżka w lewo od drogi. Gdy las się kończy, **żółty szlak** skręca w prawo, oddzielając się od czarnego. Jedziemy krótki odcinek skrajem lasu i wyjeżdżamy na rozległe pola. **Żółty szlak** prowadzi nas do **Żyrowej**, gdzie na końcu polnej drogi dojeżdżamy do **ul. Korfantego**. Tu warto zboczyć na chwilę w prawo, by zoba-

Wieża Bramy Górnej w Krapkowicach

Rynek w Krapkowicach

czyć piękny **pałac i zabytkowy kościół**. Trasa naszej wycieczki skręca w lewo. Dojeżdżamy do **ul. Wojska Polskiego**, by zaraz za **ładnie zagospodarowanym stawem** skręcić łagodnie w prawo, w **ul. Domańskiego**. Mijamy **straż pożarną** i na następnym skrzyżowaniu jedziemy prosto, wjeżdżając do lasu **czerwonym szlakiem rowerowym**. Czeka nas teraz przyjemny zjazd leśną drogą. Na pierwszym leśnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i jedziemy cały czas prosto **niebieskim szlakiem rowerowym**. 2,5 km dalej docieramy do asfaltowej szosy przy **stacji kolejowej Jasiona**. Przejeżdżamy przez tory i skręcamy za nimi w prawo zgodnie z **niebieskim szlakiem**, do którego dołącza **szlak czarny**. Niecały kilometr dalej za lasem dojeżdżamy do **kolejnego przejazdu kolejowego**, na którym z prawej strony łączy się z nami **żółty szlak rowerowy**. Jedziemy dalej **żółtym i czarnym szlakiem wzdłuż torów**, by na następnym rozwidleniu przy **tartaku** skręcić w lewo zgodnie z **czarnym szlakiem rowerowym** i wjechać na drogę asfaltową. Jedziemy nią do końca, skręcamy w prawo i 300 m dalej łagodnie w lewo. Po prawej stronie widzimy **autostradę A4**. Na następnych 2 rozwidleniach znów skręcamy w lewo, wjeżdżając na drogę szutrową. Dojeżdżamy na skraj **Gold Jeziora** i skręcamy w prawo. Po chwili przecinamy **drogę wojewódzką nr 423** i wjeżdżamy do **Krapkowic-Otmętu ul. Kasprowicza**. Jedziemy do końca i skręcamy w prawo, w **ul. Żeromskiego**. Jedziemy nią również do końca i na niewielkim **rondzie** skręcamy w lewo, w **ul. ks. Koziołka**. Jedziemy cały czas prosto, aż przekroczymy **most na Odrze**. Na rondzie za mostem skręcamy w lewo, by po chwili zakończyć wycieczkę na **krapkowickim Rynku**.

łatwa

trasa 16

Z Krapkowic do Mosznej szlakiem śląskich pałaców

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	45,2 km
Czas przejazdu:	3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk:	22,7 km
Drogi gruntowe:	22,5 km
Dojazd samochodem:	P parking Krapkowice, Rynek P parking Moszna, pałac

Trasa niemal w całości biegnie niebieskim szlakiem rowerowym okrążającym zachodnią część powiatu krapkowickiego. Poruszamy się drogami o dobrej nawierzchni, łatwo przejezdnymi również dla rowerów rekreacyjnych. To doskonała propozycja na rodzinną wycieczkę. Szczególnie spodoba się ona miłośnikom historii ze względu na duże nagromadzenie pałaców, dworków oraz dawnych interesujących budowli. Miłośnicy kontaktu z naturą również nie będą zawiedzeni. Bory Niemodlińskie wraz z okolicznymi łąkami i lekko pagórkowatymi polami to ukojenie dla oczu i świetna ucieczka od zgiełku miasta.

profil wysokościowy

Zespół pałacowo-parkowy w Dobrej

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Krapkowice – Dobra
Długość odcinka – 6,7 km

Rozpoczynamy pod **Wieżą Bramy Górnej** niedaleko krapkowickiego **Rynku**. Jedziemy na południowy zachód ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż **ul. Prudnickiej**. Kiedy miniemy z lewej strony centrum handlowe, przekraczamy ulicę przejściem dla pieszych i skręcamy w prawo, w **ul. Staszica**, która wyprowadza nas za miasto. Przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i skręcamy w lewo, na **żółty szlak rowerowy**. Po chwili przecinamy ostrożnie ruchliwą **drogę krajową nr 45**. Kilometr dalej droga zakręca w lewo i dojeżdżamy do rozwidlenia, na którym skręcamy w prawo. Wjeżdżamy do **Nowego Budu**. Na końcu wioski skręcamy w lewo, jadąc dalej **niebieskim szlakiem rowerowym**, którym poruszać się będziemy prawie do końca wycieczki. Na następnym rozwidleniu dróg za wioską skręcamy łagodnie w prawo. Po chwili mijamy **zagajnik** i wjeżdżamy na pomnikową **Aleję Lipową**, którą docieramy do tylnej bramy **zespołu pałacowo-parkowego w Dobrej**.

6,7 km • Dobra – Moszna | Długość odcinka – 17,5 km

Przy tylnej bramie **zespołu pałacowo-parkowego w Dobrej** skręcamy w prawo i jedziemy wzdłuż ogrodzenia pałacu, trzymając się cały czas **niebieskiego szlaku rowerowego**. Jedziemy teraz przez południowe krańce **Borów Niemodlińskich**. 3 km dalej wyjeżdżamy z lasu do **Zbychowic** na granicy ze **Strzeleczkami** i skręcamy w prawo. Za **leśniczówką** wracamy do lasu i niecałe 2 km dalej mijamy

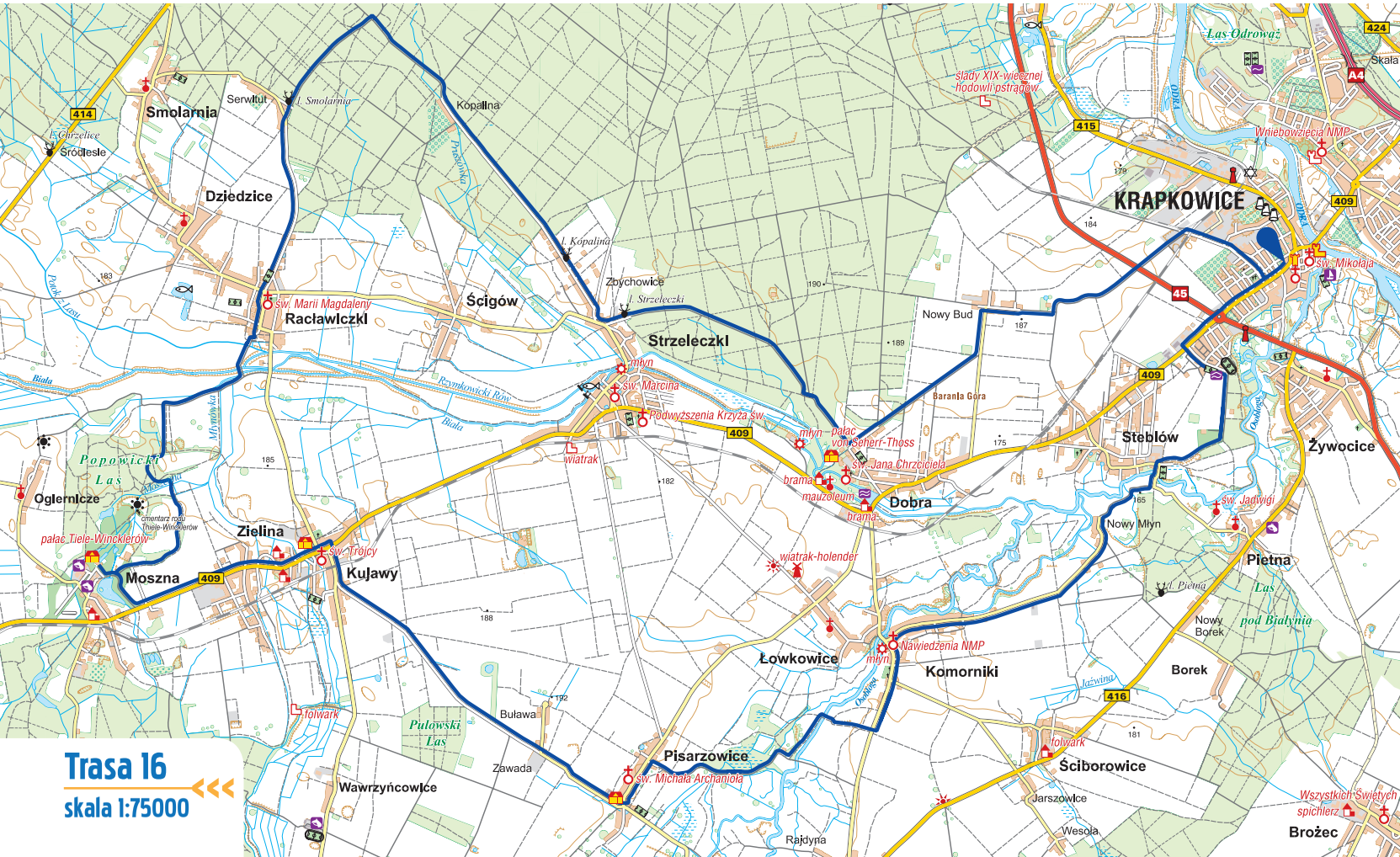
Zespół pałacowo-parkowy w Mosznej

przejeżdżamy przez **mostek na niewielkiej rzeczce** i skręcamy w prawo. Jedziemy dalej ok. 1 km zadrzewioną aleją i skręcamy w lewo, na lekko zarośniętą ścieżkę. Jedziemy nią do końca i skręcamy w prawo, a na następnym skrzyżowaniu w lewo. Na kolejnym leśnym skrzyżowaniu jedziemy prosto po łagodnym łuku w prawo. Na następnym rozwidleniu jedziemy po łuku w lewo i przejeżdżamy przez **mostek**. Za **mostkiem** jedziemy wzdłuż **wału** w lewo. Potem droga zakręca lekko w prawo i przejeżdża przez **wał**. Po chwili jedziemy **zadrzewioną aleją** biegnącą wschodnimi krańcami **parku w Mosznej**, tuż obok **niewielkiego cmentarza rodzinnego von Thiele-Winckler**ów. Na końcu alei przejeżdżamy obok pokaźnego budynku **sanatorium**. Tu skręcamy w lewo, na krótki odcinek asfaltowej szosy i potem od razu w prawo, na leśną ścieżkę prowadzącą w kierunku głównego wejścia na teren **zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej**.

kilka zabudowań położonych przy polanie. Jadąc wciąż **niebieskim szlakiem**, na kolejnym skrzyżowaniu leśnych dróg skręcamy łagodnie w lewo. Kilometr dalej, na drugim skrzyżowaniu leśnym skręcamy w lewo i po chwili wyjeżdżamy z lasu **obok leśniczówki**. Trzymając się asfaltowej szosy, dojeżdżamy skrajem lasu do centrum **Racławiczek**. Przejeżdżamy przez całą wioskę główną ulicą i gdy zakręca ona w lewo, my jedziemy prosto zgodnie z **niebieskim szlakiem rowerowym**. Po chwili okrążamy duże gospodarstwo rolne. Na jego tyłach skręcamy w lewo (na południe) i jedziemy dalej pośród malowniczych łąk. Tuż za wioską

>>> 24,2 km • Moszna – kompleks młyński Amerykan
Długość odcinka – 10,5 km

Z **zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej** wracamy tą samą drogą, którą przyjechaliśmy do **sanatorium** i skręcamy w prawo, na asfaltową szosę. Dojeżdżamy do **drogi wojewódzkiej nr 409**. Skręcamy w lewo i jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym do **Kujaw** zgodnie z **niebieskim szlakiem rowerowym**. W **Kujawach** mijamy **pałac** i tuż za **kościołem** skręcamy w prawo, w **ul. Głogowską**.

Trasa 16
skala 1:75000
Smolarnia
Serwitut
Kopalina
Dziedzice
Ścigów
Racławiczki
Strzeleczki
Zbychowice
KRAPKOWICE
Nowy Bud
Steblów
Żywocice
Dobra
Barania Góra
Oglernicze
Popowicki Las
Zielina
Moszna
Kujawy
Łowkowice
Komorniki
Borek
Nowy Młyn
Pietna
Nowy Borek
pod Białynią
Buława
Pisarzowice
Zawada
Wawrzyńcowice
Ściborowice
Jarszowice
Wesoła
Rajdyna
Brożec
Las Odrowąż
Skała
Wniebowzięcia NMP
św. Mikołaja
ślady XIX-wiecznej hodowli pstrągów
św. Marii Magdaleny
św. Marcina
Podwyższenia Krzyża św.
młyn
wiatrak
pałac von Seherr-Thoss
św. Jana Chrzciciela
brama
mauzoleum
wiatrak-holender
św. Jadwigi
pałac Tiele-Wincklerów
cmentarz rodu Tiele-Wincklerów
św. Trójcy
folwark
Nawiedzenia NMP
św. Michała Archanioła
Wszystkich Świętych
spichlerz
Las pod Białynią
Pilawski Las
Las
Stara Odra
Kopalina
Przewóz
Biała
Mysłowicki
Rzymkowicki Rów
Jaświna
Oświęcim
Odra
Zbychowice
Strzeleczki
414
409
45
415
424
A4
416

Na pierwszym rozwidleniu skręcamy łagodnie w lewo i jedziemy pustą zazwyczaj szosą do **Pisarzowic**. Po drodze mijamy **przysiółek Buława**. W **Pisarzowicach** przy budynku **pałacu von Oppersdorffów** droga oraz **niebieski szlak rowerowy** skręcają w lewo i biegną przez centrum wsi. 500 m dalej skręcamy w pierwszą drogę w prawo i wyjeżdżamy na pola. Po chwili droga dociera do zagajnika i zakręca przy nim w prawo. Przejeżdżamy przez **mostek**, za którym łagodnie skręcamy w lewo i po chwili wjeżdżamy do dawnego **kompleksu młyńskiego Amerykan**.

34,7 km • kompleks młyński Amerykan – Krapkowice
Długość odcinka – 10,5 km

Przejeżdżamy przez teren **kompleksu młyńskiego Amerykan** i zaraz za nim skręcamy w lewo. Jedziemy dalej **wzdłuż rzeki Osobłogi**. 600 m dalej skręcamy w prawo, przejeżdżamy przez **mostek na rzece** i dojeżdżamy do poprzecznej drogi asfaltowej. Skręcamy w lewo i wjeżdżamy do **Komornik**. Za **kościołem** skręcamy w prawo, w **ul. Kościelną**. Jedziemy cały czas rzadko uczęszczaną asfaltową szosą do **Nowego Młyna**. Niecały kilometr za **Nowym Młynem**, na skrzyżowaniu polnych dróg skręcamy w lewo i przejeżdżamy przez **mostek na Osobłodze**, docierając na skraj **Steblowa**. Tu opuszczamy niebieski szlak i jedziemy prosto **czerwonym szlakiem rowerowym**, który zaraz za skrzyżowaniem zakręca w prawo. Jedziemy szutrową drogą wzdłuż ogrodzenia **strzelnicy**. Na rozwidleniu za nią skręcamy w lewo i poruszamy się **zadrzewioną aleją na skraju lasu**. Na jej końcu skręcamy w lewo i docieramy do **pływalni Delfin w Krapkowicach**. Jedziemy prosto do końca **ul. Azalii** i skręcamy w prawo, jadąc dalej ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż ruchliwej **ul. Prudnickiej**. Przejeżdżamy prosto przez **rondo**, mijamy **stację benzynową** i po chwili docieramy do **centrum Krapkowic**, gdzie kończymy wycieczkę przy **wieży Bramy Górnej**.

Kompleks młyński Amerykan

łatwa

trasa 17

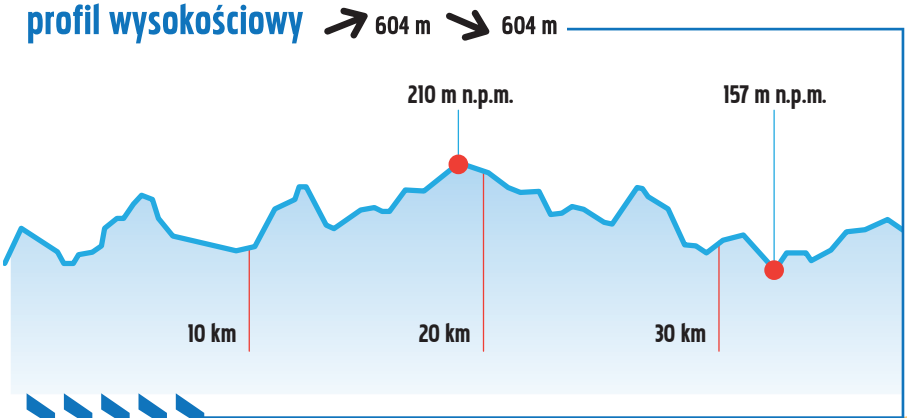
Z Kędzierzyna-Koźla do Polskiej Cerekwi Szlakiem Kolejowym

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	37,7 km (47,9 km)
Czas przejazdu:	2,5 – 3,5 h (3,0 – 4,0 h)
Drogi asfalt/bruk:	36,7 km
Drogi gruntowe:	1,0 km
Dojazd samochodem:	P parking Kędzierzyn-Koźle, ul. Łukasiewicza
	P parking Większyce, początek Szlaku Kolejowego,
	P parking Polska Cerekiew, Rynek
Dojazd pociągiem:	Kędzierzyn-Koźle (trasa Opole – Gliwice)

Bardzo łatwa trasa, znakomita na rodzinną wycieczkę. Prawie w całości biegnie drogami asfaltowymi, a większa część trasy to nowo wybudowana droga dla rowerów biegnąca dawną linią kolejową. Podczas wycieczki możemy nacieszyć oczy lekko pagórkowatymi krajobrazami pełnymi łąk i pól. Mijane pagórki szczególnie pięknie prezentują się na wiosnę. Na trasie czeka nas kilka zabytkowych budowli kolejowych oraz piękny pałac w Polskiej Cerekwi. W lecie warto zakończyć wycieczkę na akwenie Dębowa, gdzie znajdują się strzeżone kąpieliska. Do trasy zaczynającej się na granicy Koźla i Większyc dołączony jest dojazd z Kędzierzyna, który wydłuża wycieczkę o 10 km w obie strony. Na całym Szlaku Kolejowym znajdują się liczne punkty odpoczynku, a także kilka samo-obsługowych stacji napraw rowerów.

profil wysokościowy

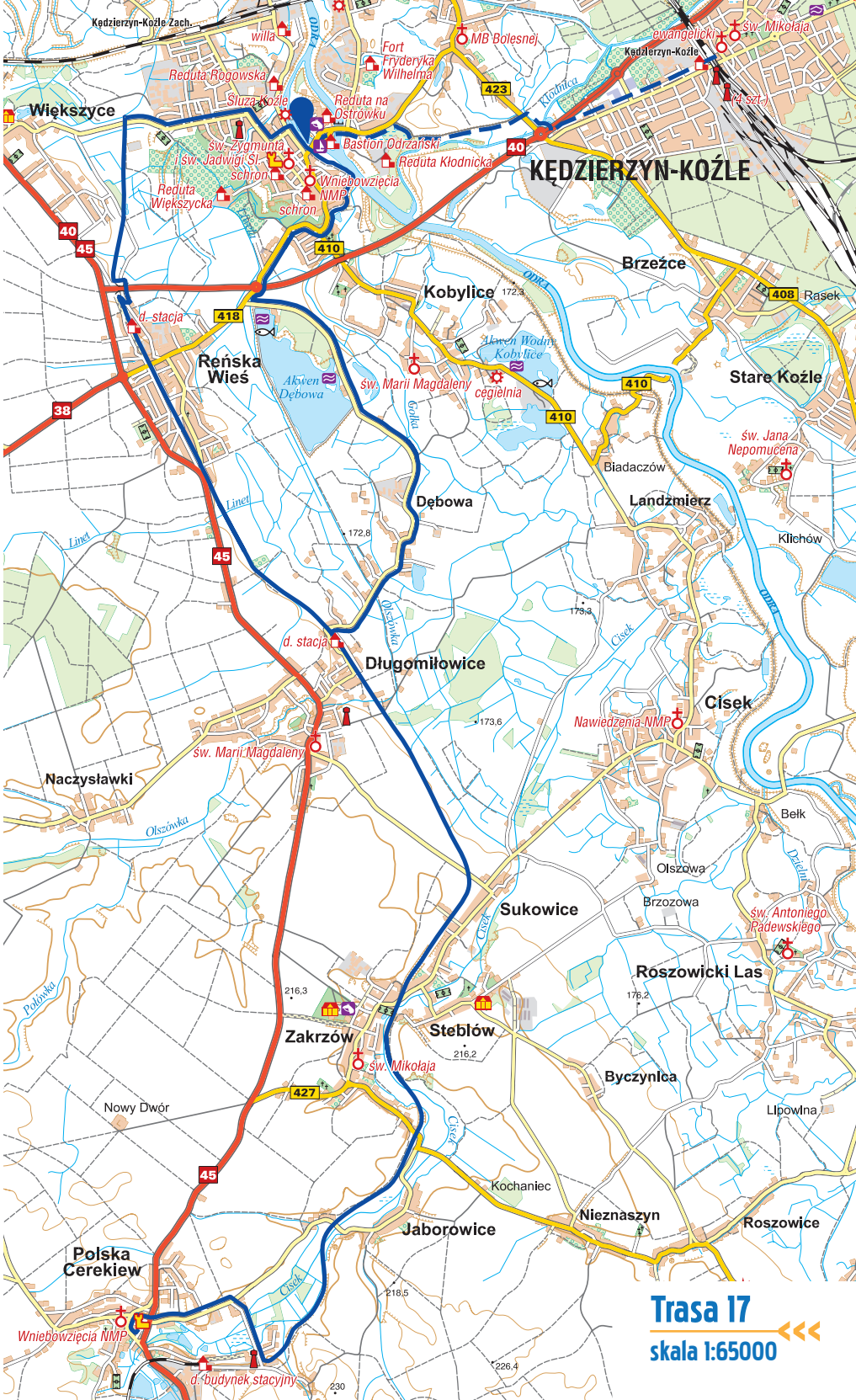

Zamek Piastów Kozielskich w Kędzierzynie-Koźlu

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Kędzierzyn-Koźle – Polska Cerekiew
Długość odcinka – 19,3 km

Rozpoczynamy w **Koźlu nad Odrą**, nieopodal **mostu Józefa Długosza**. Jedziemy na zachód **ul. Łukasiewicza** i skręcamy w lewo, w **ul. Żeromskiego**. Mijamy po prawej stronie **park na pl. Rady Europy** i skręcamy za nim w prawo, w **ul. Piastowską**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w **ul. Chrobrego** i jedziemy nią aż **do granic miasta**. Tutaj po lewej stronie znajduje się wyraźnie oznaczony wjazd na **ścieżkę pieszo-rowerową Szlakiem Kolejowym** biegnącą śladem dawnej linii kolejowej **do Polskiej Cerekwi**. Przy wjeździe na szlak znajduje się **niewielki parking**. Naszą wycieczkę możemy więc rozpocząć również tutaj. Około 1,5 km od wjazdu na szlak docieramy do **obwodnicy Kędzierzyna-Koźla**. Przejeżdżamy **pod wiaduktem** i zaraz za nim zakręcamy o 180° i zygzakiem powracamy na **Szlak Kolejowy**. Po chwili mijamy pięknie odremontowany **zabytkowy budynek stacji kolejowej w Reńskiej Wsi**, w którym powstał **klub malucha Stacyjkowo**. Nieopodal znajduje się **punkt odpoczynku**. Kawałek dalej przecinamy drogę samochodową i jedziemy prosto lekkim podjazdem. Za **Reńską Wsią** zbliżamy się na chwilę do **drogi krajowej nr 45** i po chwili przejeżdżamy przez **Długomiłowice**. Za wioską nasza trasa zakręca na południe i mija kolejną wioskę **Sukowice**. Tu przejeżdżamy obok **dawnego dworca kolejowego**, przy którym znajduje się **plac zabaw** oraz **plenerowa siłownia**. Zaraz za **Sukowicami** wjeżdżamy do **gminy Cisek**. Czeka nas łagodny zjazd **pięknym wąwozem**

Trasa 17

skala 1:65000

pomiędzy wioskami **Steblów** i **Zakrzów**. Za **Zakrzowem** przecinamy **drogę wojewódzką**, mijając uroczy **stary dom dróżnika** stojący przy drodze. Kolejny odcinek biegnie **rozległą doliną** obok wioski **Jaborowice**. Na jego końcu docieramy do **Polskiej Cerekwi**, gdzie kończy się droga dla rowerów. Tu skręcamy w prawo, jedziemy do końca i skręcamy w lewo. Kilometr dalej docieramy do ruchliwej **drogi krajowej nr 45 w centrum Polskiej Cerekwi**. Przekraczamy ją ostrożnie przejściem dla pieszych i przez otwarty teren **pałacu Fryderyka von Oppersdorffa** docieramy do **Rynku**, gdzie możemy odpocząć przed drogą powrotną.

19,3 km • Polska Cerekiew – Kędzierzyn-Koźle
Długość odcinka – 18,4 km

Z **Rynku** w **Polskiej Cerekwi** wracamy tą samą drogą, którą przyjechaliśmy. Przekraczamy ostrożnie **drogę krajową nr 45** i jedziemy na wschód **ul. Karola Miarki**. Kilometr dalej skręcamy w prawo i dojeżdżamy do początku **Szlaku Kolejowego**. Skręcamy w lewo i **Szlakiem Kolejowym** wracamy aż **do Długomiłowic**. Gdy miniemy **Długomiłowice**, skręcamy ostro w prawo przed niewielkim **mostkiem**. Jedziemy teraz krótki odcinek równą, szutrową drogą i docieramy do **Dębowej**. W centrum wioski na rozwidleniu skręcamy w prawo i jedziemy cały czas **drogą główną** z jej licznymi zakrętami. Kilometr za wioską dojeżdżamy do **akwenu Dębowa**, gdzie w lecie warto zatrzymać się na orzeźwiającą kąpiel. Okrążamy akwen i dojeżdżamy do poprzecznej drogi. Skręcamy w prawo i po chwili przechodzimy przejściem dla pieszych przez **obwodnicę Kędzierzyna-Koźla**. Ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż **ul. Głubczyckiej** docieramy do **kozielskich Plant**. Za zakrętem w prawo skręcamy w lewo, w pierwszą alejkę **w głąb parku**. Po krótkiej chwili dojeżdżamy do

Pałac Fryderyka von Oppersdorffa w Polskiej Cerekwi

Dawny dworzec kolejowy w Reńskiej Wsi

przejścia przez **ul. 24 Kwietnia**. Jedziemy dalej prosto **parkową alejką**, która szerokim łukiem zakręca w lewo, wzdłuż północnego fragmentu **Plant**. Jadąc **wzdłuż Odry**, docieramy do **mostu Józefa Długosza**. Tu osoby zaczynające trasę w Kędzierzynie skręcają w prawo i wracają **do Kędzierzyna**, a pozostali przekraczają ostrożnie ulicę i kończą wycieczkę na parkingu nieopodal **śluzy Koźle** przy **ul. Łukasiewicza**.

DOJAZD Z KĘDZIERZYNA
Długość odcinka – 10,2 km w obie strony

Wyruszamy spod **stacji kolejowej Kędzierzyn-Koźle**. Przejeżdżamy pod **wiaduktem kolejowym**, jedziemy **ul. Kozielską** do końca dzielnicy Kędzierzyn i na **rondzie z wysokim krzyżem** skręcamy w prawo. Przejeżdżamy prosto przez **Rondo Milenijne** i jedziemy **ciągiem pieszo-rowerowym** lewą stroną **ul. Wyspiańskiego**. 200 m za **mostkiem na Kłodnicy** skręcamy łagodnie w lewo i jedziemy do dzielnicy **Koźle** wygodną trasą z dala od ruchu samochodowego. Tuż przed **Koźlem** docieramy do **ul. Dunikowskiego** i jedziemy dalej wzdłuż niej. Przejeżdżamy **most na odnodze Odry**, wyspę, **most Józefa Długosza**, kolejne **koryto Odry** i skręcamy w prawo, w **ul. Łukasiewicza**. Tu łączymy się z dalszą częścią trasy w kierunku **Polskiej Cerekwi**.

trudna

trasa 18

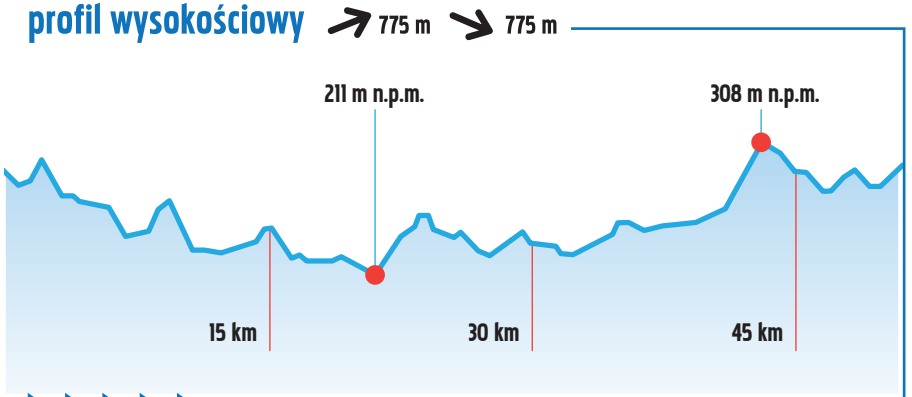
Z Głubczyc do Kietrza

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: trudna, turystyczno-terenowa
Długość trasy: 50,6 km
Czas przejazdu: 4,0 – 5,0 h
Drogi asfalt/bruk: 45,6 km
Drogi gruntowe: 5,0 km
Dojazd samochodem: P parking Głubczyce, ul. Parkowa
P parking Kietrz, ul. Rynek Mały

Dość trudna trasa biegnąca poprzez liczne pagórki z częstymi podjazdami i zjazdami. W większości prowadzi ona rzadziej uczęszczanymi szosami samochodowymi. Jest też kilka odcinków biegnących po dość wyboistych drogach gruntowych. Atutem tej wycieczki jest z pewnością położenie poza utartymi szlakami oraz pagórkowate krajobrazy Bramy Morawskiej będącej naturalnym przejściem pomiędzy Karpatami i Sudetami. Po drodze odwiedzamy kilka zacisznych wiosek położonych z dala od terenów zurbanizowanych oraz dwa ciekawe miasteczka – Baborów i Kietrz.

profil wysokościowy

Kościół Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Baborowie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Głubczyce – Baborów
Długość odcinka – 13,2 km

Rozpoczynamy w **centrum Głubczyc**, w **Parku Miejskim**, przy **murach obronnych**. Jedziemy przez **mostek na rzeczce Psina**, za którym skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do głównej **ul. Moniuszki** i skręcamy w prawo. Przejeżdżamy przez **rondo Kresowian** i na rozwidleniu za nim jedziemy w lewo **drogą wojewódzką nr 416**. Kilometr dalej wyjeżdżamy z miasta, jadąc dalej prosto przez **rondo przy obwodnicy miejskiej**. 200 m za rondem skręcamy łagodnie w lewo, w **polną drogę**, która prowadzi nas **do Grobnik**. Już na początku trasy zaczynają się pierwsze pagórki i pierwszy dość wyboisty odcinek. Po dojechaniu do **Grobnik** skręcamy w prawo, na asfaltową drogę i od razu w lewo, **w kierunku Babic**. Warto zajrzeć na chwilę do centrum wioski, by zobaczyć zabytkowy **kościół św. Jana Chrzciciela** oraz **dawny pałac Joannitów**. 3 km za **Grobnikami** docieramy do asfaltowej szosy i skręcamy w lewo, wjeżdżając do **Babic**. Dalej poruszamy się drogą o dość umiarkowanym ruchu samochodowym. Czeka nas najpierw długi, ale łagodny podjazd, a potem zjazd. Wokół drogi rozciągają się malownicze pagórki przeplatane niewielkimi zagajnikami. 3 km za Babicami przejeżdżamy przez **Sułków**,

za którym dojeżdżamy do **Baborowa**. Tu warto się zatrzymać na chwilę by obejrzeć kilka zabytków znajdujących się w mieście.

13,2 km • Baborów – Kietrz | Długość odcinka – 14,1 km

W **Baborowie** jedziemy cały czas główną **ul. Raciborską**. Kilometr za miastem mijamy zabytkowy **kościół św. Mikołaja Biskupa w Dzielowie**. Po kolejnym kilometrze mijamy **Raków**. W zagajniku na początku miejscowości, po lewej stronie drogi kryje się **dawne grodzisko kultury łużyckiej**. W centrum wioski mijamy z kolei zabytkowy **kościół Najświętszej Marii Panny**. 2 km za **Rakowem** dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo i wjeżdżamy do **Tłustomostów**. Przejeżdżamy przez wioskę ulicą, która najpierw skręca w lewo, później dwa razy w prawo i znów w lewo, by po chwili przeciąć **tory kolejowe**. Za torami skręcamy w prawo i za chwilę w lewo. Pustawą asfaltową szosą docieramy po 4 km do **Kietrza**. Tutaj droga główna zakręca w lewo. Po chwili przejeżdżamy przez **rzeczkę Troję** i na skrzyżowaniu za nią jedziemy prosto, wjeżdżając na **główny plac Kietrza**, na którym możemy odpocząć przed drogą powrotną.

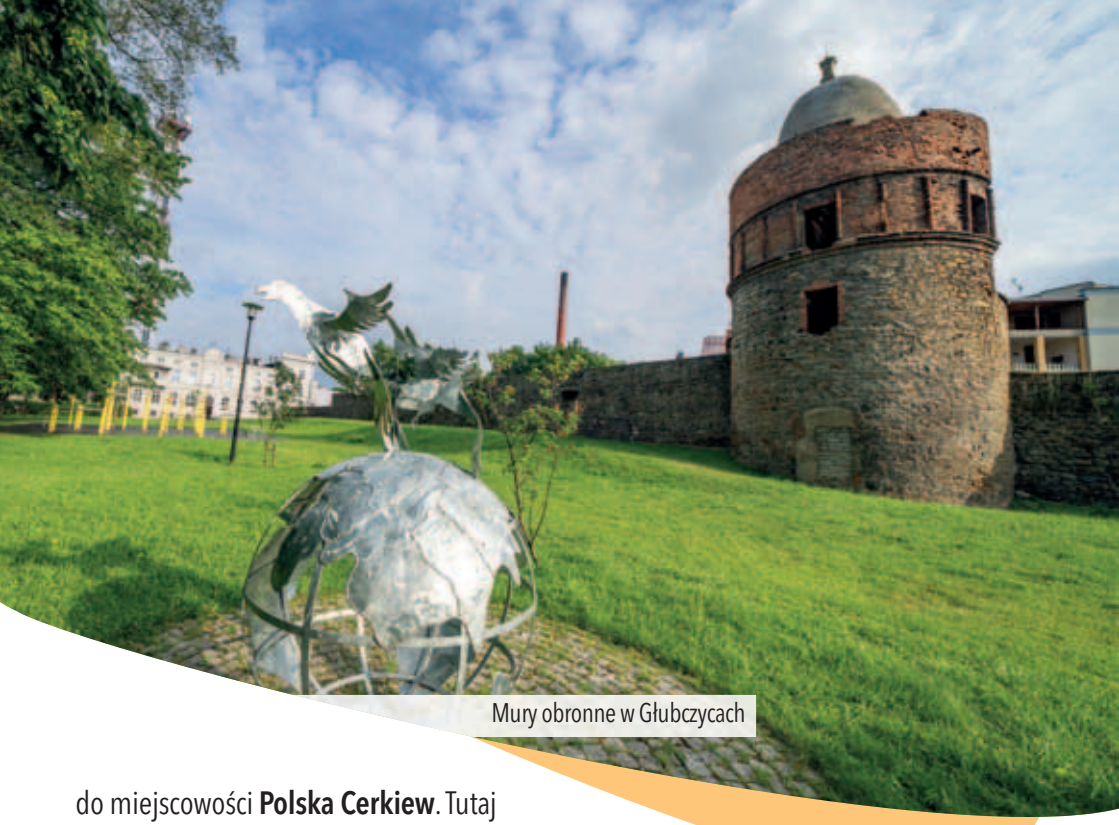

Kościół św. Tomasza Apostoła w Kietrzu

27,3 km • Kietrz – Głubczyce | Długość odcinka – 23,3 km

Z **Kietrza** wyjeżdżamy **ul. Głubczycką** na zachód. Na skrzyżowaniu zaraz za centrum miasta jedziemy prosto, kierując się dalej **drogą wojewódzką nr 416**. Czeka nas teraz kilkukilometrowy odcinek drogą z umiarkowanym ruchem samochodowym. Za **Kietrzem** przejeżdżamy przez wieś **Kozłówki**. Kilometr za nią przejeżdżamy pod starym i wysokim **wiaduktem kolejowym**, po czym wjeżdżamy

GŁUBCZYCE
38
Nowe Gołuszowice
Nowy Rożnów
Krzyżowice
Bogdanowice
Zubrzyce
Bogdanowice Kolonia
Włodzienin Kolonia
Nowa Wieś Głubczycka
416
Grobniki
Widok
Psina
Złotnik
Złota Żyła
Włodzienin
Wojnowice
Lewice
Jedrychowice
Dzbańce
Dzbańce-Osiedle
Trojca
Rogożany
Nowa Cerekwia
419
Bernacice
Bernacice Górne
Babice
Wierzbno
Bogúchwałów
Czerwonków Osiedle
Czerwonków
Sucha Psina
Sułków
Dziećmarów
Dobrosławice
BABORÓW
Radoszowy
Maciowakrze
417
Wronin
Mierzęcin
Koza
421
Łanlec
Szczyty
Jastrzębie
Turmasy
Sławienko
Amandów
Krowlarki
Dzielów
Raków
Rogów
Biała Głuchołaska
Księże Pole
Tłustomosty
Maków
Langowo
Kozłówki
KIETRZ
Pietrowice Wielkie
Kornice
Trasa 18
skala 1:110000

Mury obronne w Głubczycach

do miejscowości **Polska Cerkiew**. Tutaj w centrum wioski droga główna zakręca w prawo, a my jedziemy w lewo, w **ul. Rogożańską**. Mijamy **szkołę** i po chwili opuszczamy wioskę. Niecały kilometr dalej przejeżdżamy skrajem wioski **Rogożany**, gdzie droga zakręca łagodnie w prawo. 2,5 km dalej dojeżdżamy do **Wojnowic**. W centrum wioski, w pewnym oddaleniu od naszej trasy znajdują się malownicze **ruiny starego kościoła**. W **Wojnowicach** jedziemy cały czas prosto i wyjeżdżamy z wioski **ul. Kietrzańską**. Nasza droga biegnie wzdłuż **rzeczki Troja** i dociera do **Włodzienina**. Poruszamy się cały czas główną ulicą. 400 m **za kościołem** dojeżdżamy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo. Jedziemy teraz ok. 5 km pomiędzy falującymi polami i dojeżdżamy do **Bogdanowic**. Tu warto zwrócić uwagę na **kościół Podwyższenia Krzyża Świętego** z początków XX wieku. Jedziemy dalej prosto pustawą szosą ok. 3 km i wracamy do **Głubczyc**. Tu dojeżdżamy do głównej **ul. Raciborskiej**, przejeżdżamy przez **rondo Kresowian** i przed mostkiem skręcamy w lewo, w **ul. Garbarską**. Po chwili skręcamy w prawo i przejeżdżając przez **mostek na Psinie**, **ul. Parkową** docieramy **Parku Miejskiego**, gdzie zaczynaliśmy i gdzie kończymy wycieczkę.

łatwa

trasa 19

Z Prudnika do Mosznej Aleją Lipową

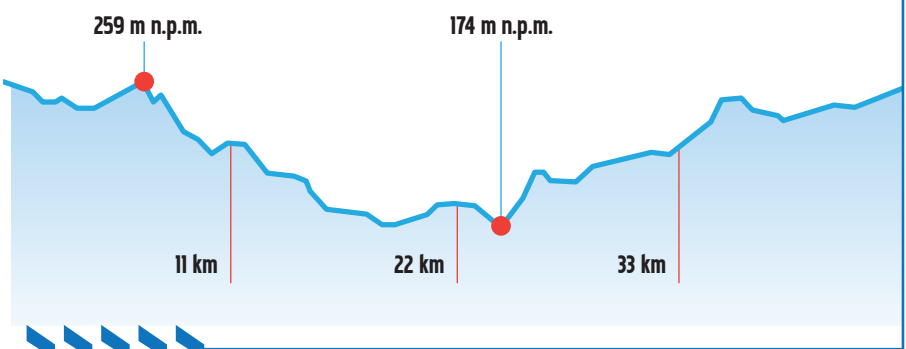
Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: łatwa, turystyczna
Długość trasy: 44,3 km
Czas przejazdu: 3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk: 41,3 km
Drogi gruntowe: 3,0 km
Dojazd samochodem: P parking Prudnik, Rynek
P parking Moszna, zespół pałacowo-parkowy

Bardzo łatwa trasa biegnąca prawie w całości asfaltowymi drogami. To świetna propozycja na rodzinną wycieczkę. Również dla tych, którzy z rowerów korzystają jedynie rekreacyjnie. Do Mosznej jedziemy drogą dla rowerów biegnącą wzdłuż dość ruchliwej drogi wojewódzkiej nr 414. Z powrotem wracamy bocznymi drogami prowadzącymi przez kilka położonych na uboczu wiosek. Największą atrakcją na trasie jest oczywiście pałac w Mosznej, który jest ikoną turystyczną Opolszczyzny. Pasjonaci historii i zabytków znajdą coś dla siebie również w Białej, gdzie przejeżdżamy obok pięknego cmentarza żydowskiego, dawnego zamku oraz kilku innych zabytków. Z kolei miłośnicy natury będą zachwyceni pięknymi widokami Gór Opawskich rozpościerającymi przed naszymi oczami w drodze powrotnej.

profil wysokościowy

585 m ↘ 585 m

Rynek w Prudniku

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Prudnik - Moszna
Długość odcinka – 20,5 km

Wycieczkę rozpoczynamy na **prudnickim Rynku**. Jedziemy **ul. Jana III Sobieskiego** do końca, skręcamy w lewo i od razu w prawo, w **ul. Batorego**. Mijamy **Wieżę Bramy Dolnej** i skręcamy w lewo, jadąc **dalej ciągiem pieszo-rowerowym** wzdłuż **ruchliwej drogi krajowej nr 40**. Za **mostem na rzece Prudnik** dojeżdżamy do **ronda**, na którym skręcamy w lewo. Dalej jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż drogi krajowej aż do krańców miasta. Tu przejeżdżamy **pod wiaduktem** i docieramy do dużego **ronda przy obwodnicy**. Ostrożnie przecinamy je prosto, mijamy **centrum handlowe** i po chwili jedziemy drogą dla rowerów wzdłuż **drogi wojewódzkiej nr 414**. 1,5 km dalej przejeżdżamy przez **Lubrzę**. Tuż za nią wjeżdżamy na drogę dla rowerów prowadzącą przez **pomnikową aleję dębową**. Za aleją mijamy wioskę **Dobroszewice** i 2 km dalej dojeżdżamy do **Białej**. Jedziemy cały czas prosto w kierunku **centrum**. Po drodze mijamy niewielki **park z muszlą koncertową**, przy którym możemy zboczyć z trasy w lewo, by zobaczyć stary **cmentarz żydowski** na wzgórzu. Za **parkiem i kirkutem** dojeżdżamy do **Wieży Bramy Prudnickiej**, za którą zaczyna się **bialska starówka**. Jedziemy prosto przez **Rynek** i zaraz za nim, tuż przy **zamku Prószkowskich** skręcamy w prawo.

Trasa 19

skala 1:105000

Kawałek dalej droga zakręca w lewo, mija **fabrykę napojów** i opuszcza miasto. Tutaj znów wjeżdżamy na **drogę dla rowerów wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 414**, która towarzyszyć nam będzie **do Mosznej**. Po drodze mijamy wioski **Krobusz** i **Dębina**. W tej drugiej latem warto zboczyć z trasy do znajdującego się na zachód od miejscowości **ośrodka wypoczynkowego Zielona Dolina** z plażą i strzeżonym kąpieliskiem. W **Dębinie** na rozwidleniu dróg skręcamy i jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym do przejścia dla pieszych, przechodzimy na drugą stronę, zawracamy i skręcamy w lewo. Dalej jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż **drogi wojewódzkiej nr 409** do odległej o 2 km **Mosznej**. Tu na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w lewo i dojeżdżamy do **zespołu pałacowo-parkowego**.

20,5 km • Moszna – Prudnik | Długość odcinka – 23,8 km

Z **pałacu w Mosznej** wracamy tą samą drogą, którą przyjechaliśmy. Gdy dotrzemy do skrzyżowania z **drogą wojewódzką nr 409**, jedziemy dalej prosto **zielonym szlakiem rowerowym**. Poruszamy się rzadko uczęszczaną drogą asfaltową i dojeżdżamy do maleńkich **Urszulanowic**, na które składa się zaledwie kilka domów. Tu kończy się asfalt i zaczyna droga szutrowa. Na rozwidleniu dróg za osadą skręcamy w prawo. Po chwili wyjeżdżamy z lasu i jadąc prosto na następnym skrzyżowaniu, mijamy bokiem **Nową Wieś Prudnicką**. Za wioską zaczynają się pierwsze pagórki. Trzymając się cały czas **zielonego szlaku rowerowego**, po chwili docieramy do **Gostomii**. Na skrzyżowaniu za nią skręcamy w prawo i wjeżdżamy do **Solca**. W centrum wioski, tuż **za kościołem** skręcamy w lewo. Na następnym skrzyżowaniu jedziemy prosto, opuszczając szlak zielony i **wjeżdżając na czerwony**. Przed sobą widzimy rozle-

Cmentarz żydowski w Białej

Droga pieszo-rowerowa z Prudnika do Mosznej

głą **panoramę Gór Opawskich**.
2 km dalej, po kilku zjazdach i podjazdach dojeżdżamy do **Olbrachcic**. Tu skręcamy w lewo i zaraz potem w prawo. Za wioską opuszcza nas czerwony szlak rowerowy, a my jadąc prosto, docieramy do **Słokowa.** Przejeżdżamy główną drogą przez całą wioskę i na rozwidleniu za nią skręcamy w prawo. Po chwili przejeżdżamy przez **Olszynkę**, gdzie na rozwidleniu dróg skręcamy w prawo i poruszamy się dalej **zielonym szlakiem rowerowym**. Na kolejnym rozwidleniu jedziemy prosto. Po chwili droga zakręca w prawo i w lewo, kończy się asfalt i wyjeżdżamy na pola i pagórki pomiędzy Olszynką a Lubrzą. Ten odcinek jest dość wyboisty i może być trochę niewygodny dla posiadaczy rowerów rekreacyjnych i turystycznych. Po kilku zakrętach, **3 km za Olszynką** dojeżdżamy do **drogi krajowej nr 40**. Tu zmuszeni jesteśmy przejechać nią odcinek ok. 300 m, za którym skręcamy w prawo i asfaltową szosą dojeżdżamy do **Lubrzy**. Jedziemy przez całą wioskę główną drogą, która kończy się na **drodze wojewódzkiej nr 414**. Tu skręcamy w lewo i **ciągiem pieszo-rowerowym wracamy do Prudnika**. Mijamy **centrum handlowe** oraz rondo na obwodnicy miasta i **ul. Powstańców Śląskich** docieramy do centrum. Na rondzie skręcamy w prawo i przejeżdżamy **mostem przez rzekę Prudnik**. Gdy z prawej strony zobaczymy **Wieżę Bramy Dolnej**, skręcamy w prawo i przejeżdżamy przez bramę. Zaraz za nią skręcamy w lewo, potem od razu w prawo i dojeżdżamy do **Rynku**, gdzie kończymy wycieczkę.

trudna

trasa 20

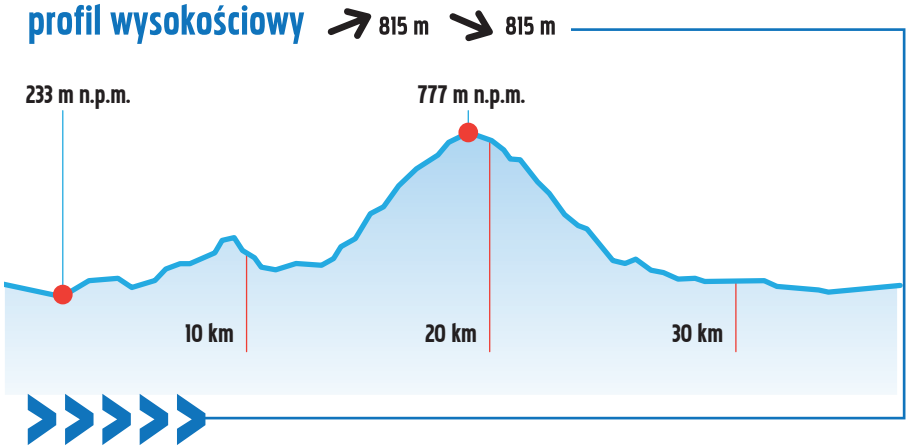
Z Prudnika na Biskupią Kopę

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: trudna / terenowa
Długość trasy: 37,5 km
Czas przejazdu: 4,0 – 5,5 h
Drogi asfalt/bruk: 16,9 km
Drogi gruntowe: 20,6 km
Dojazd samochodem: P parking Prudnik, Rynek

Najbardziej górska ze wszystkich tras w przewodniku, prowadząca na najwyższy szczyt polskich Gór Opawskich, Biskupią Kopę (890 m n.p.m.). To wymagająca wycieczka dla bardziej doświadczonych rowerzystów. Dojazd z Prudnika do Pokrzywnej oraz powrót z tej miejscowości to stosunkowo łatwe fragmenty, które pokonać może każdy. Jednak przy samej Biskupiej Kopie zaczynają się typowo górskie odcinki, gdzie zdecydowanie przydają się terenowe opony i umiejętność jazdy w górach. Nagrodą za wysiłek są piękne górskie widoki, a w lecie dodatkowo wizyta w parku wodnym w Pokrzywnej.

profil wysokościowy

Na szlaku na Biskupią Kopę

PRZEBIEG TRASY

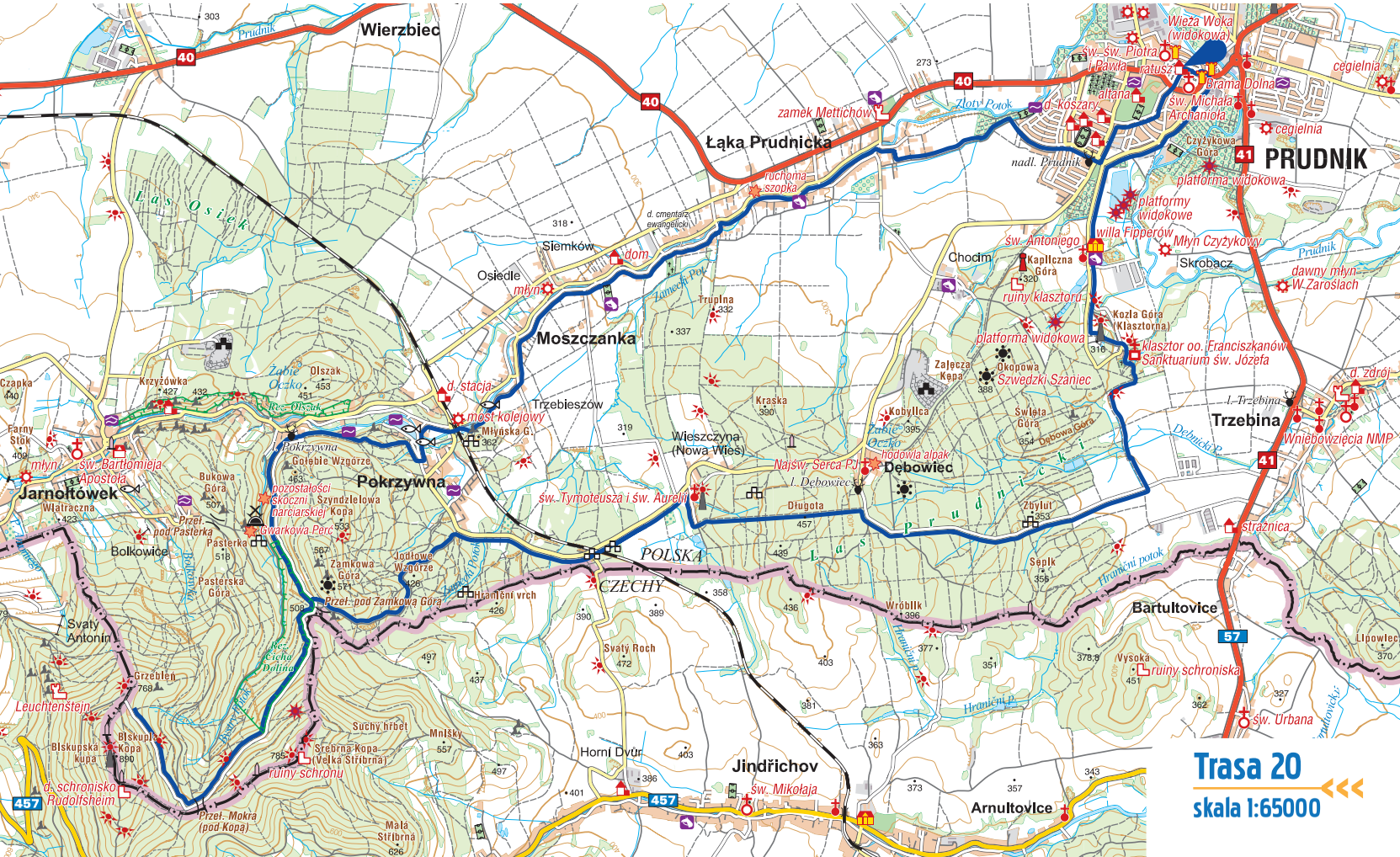
0,0 km • Prudnik – Schronisko pod Biskupią Kopą
Długość odcinka – 19,7 km

Wycieczkę rozpoczynamy na **prudnickim Rynku**. Jedziemy **ul. Jana III Sobieskiego** do końca, skręcamy w lewo i od razu w prawo, w **ul. Batorego**. Mijamy **Wieżę Bramy Dolnej**, skręcamy w prawo i od razu zjeżdżamy łagodnie w lewo, w **ul. Młyńską**. Jedziemy nią do końca i na skrzyżowaniu przy supermarkecie spożywczym skręcamy łagodnie w lewo, w **ul. Sienkiewicza**, która po chwili przechodzi w **al. Lipową**. Na końcu tej ulicy skręcamy w lewo na rozwidleniu i jedziemy obok **niewielkiego parku** w kierunku południowym. Po chwili opuszczamy miasto i przejeżdżamy obok **zabytkowego pałacyku**, w którym mieści się **siedziba Stadniny Koni w Prudniku**. Kawałek dalej mijamy po prawej stronie **barokową kapliczkę św. Antoniego**, wjeżdżamy na teren **Parku Krajobrazowego Góry Opawskie** i po dość żmudnym podjeździe docieramy na **Kozią Górę (317 m n.p.m.)**. Stoi tu **wieża widokowa**, ze szczytu której podziwiać możemy cały Prudnik. Skręcamy w lewo, w alejkę prowadzącą w kierunku wieży. Mijamy ją i po chwili dojeżdżamy do **parkingu** przy **sanktuarium św. Józefa**. Wjeżdżamy na jego teren, w głąb lasu i jedziemy cały czas prosto ścieżką, którą prowadzi **droga krzyżowa**. Za **stacją V** droga krzyżowa

Wieża Bramy Dolnej w Prudniku

zakręca w prawo, a my jedziemy prosto wąską ścieżką, którą poprowadzony jest **niebieski szlak rowerowy** oraz pieszy **Główny Szlak Sudecki oznaczony na czerwono**. Wyjeżdżamy na skraj lasu, gdzie skręcamy w prawo. Po lewej stronie widzimy wzniesienia **czeskiej części Gór Opawskich**. Na kolejnym skrzyżowaniu rozdzielają się szlaki turystyczne. Pieszy, czerwony biegnie prosto, a my skręcamy w lewo wraz z **niebieskim szlakiem rowerowym**. Czeka nas kilometr dość wyboistej drogi, po którym dojeżdżamy do **rozdroża pod Trzebiną** ze stojącym na nim **krzyżem**. Tu skręcamy w prawo i jedziemy drogą utwardzoną kamieniem. Po chwili wjeżdżamy do lasu i zaczynamy część górską trasy. Na szczycie pierwszego wniesienia znajduje się **niewielka polana z grzybkami wyrzeźbionymi z kikutów połamanych drzew**. Jedziemy dalej prosto. Najpierw czeka nas zjazd, potem kilkusetmetrowej długości podjazd i króciutki zjazd do **polany z wiatą turystyczną**, przy której niebieski szlak rowerowy skręca w prawo. My jedziemy dalej prosto kamienną drogą i za jej zakrętem w prawo. Skręcamy na następnym skrzyżowaniu w lewo, wjeżdżając na **czerwony Główny Szlak Sudecki**, który dochodzi tu z pobliskiego **Dębowca**. Podjeżdżamy na kolejne wzniesienie (**Długota – 457 m n.p.m**.), za którym zjeżdżamy do **Wieszczyny**. Na końcu zjazdu docieramy do asfaltowej szosy i skręcamy w prawo. W centrum wioski mijamy **wieżę widokową**. Kawałek dalej dojeżdżamy do poprzecznej szosy samochodowej i skręcamy w lewo. Jedziemy drogą o umiarkowanym ruchu, którą wracamy na **niebieski szlak rowerowy**. Poruszamy się cały czas główną drogą aż do **Pokrzywnej**. Tuż przed **tablicą oznaczającą początek miejscowości** skręcamy w lewo i jedziemy szeroką, szutrową i nieoznaczoną drogą. Po dwóch podjazdach i zjazdach dojeżdżamy do skrzyżowania dróg, na którym skręcamy w pierwszą odnogę w lewo (tę opadającą w dół). Jedziemy teraz **wzdłuż granicy polsko-czeskiej**,

Wierzbiec
Łąka Prudnicka
PRUDNIK
Moszczanka
Siemków
Osiedle
Trzebieszów
Wieszczyna
(Nowa Wieś)
Pokrzywna
Jarnołtówek
Bolkowice
Svatý Antonín
Grzebień
Leuchtenstejn
Biskupská kupa
Biskupská Kopa
Srebrna Kopa
(Velká Stříbrná)
Mała Stříbrná
Mnišský
Suchý hřbet
Jindřichov
Horní Dvůr
Arnultovice
Bartultovice
Trzebina
Dębowiec
Chocim
Skrobacz
Zalesie Śląskie
Wrobłik
Svatý Roch
Hraniční vrch
Hraniční potok
POLSKA
CZECHY
Las Osiek
Las Prudnicki
Prudnik
Zlotý Potok
Zamek Mettichów
Wieża Woka (widokowa)
św. św. Piotra i Pawła
ratusz
Brama Dolna
św. Michała Archanioła
cegielnia
Czyżykowa Góra
platformy widokowe
Młyn Czyżykowy
dawny młyn W Zaroślach
Kozia Góra (Klasztorna)
klasztor oo. Franciszkanów Sanktuarium św. Józefa
Kapliczna Góra
ruiny klasztoru
św. Antoniego
willa Fipperów
Truplna
Kraska
Kobylica
Zajęcza Kępa
Okopowa Szwedzki Szaniec
Święta Góra
Dębowa Góra
Zbylut
Długota
Sepik
Vysoká
ruiny schroniska
św. Urbana
strażnica
Wniebowzięcia NMP
d. zdrój
Olszak
Krzyżówka
Farny Stok
Czapka
Bukowa Góra
Wiatraczna
Pasterska Góra
Przeł. pod Pasterką
Gwarkowa Perć
Zamkowa Góra
Jodłowe Wzgórze
Przeł. pod Zamkową Górą
Szyndzielowa
Skocznia narciarska
Kopa
Pozostałości
Gołębie Wzgórze
Przeł. Mokra (pod Kopą)
ruiny schronu
d. schronisko Rudolfsheim
Srebrna Kopa
Suchý hřbet
Mnišský
Horní Dvůr
Jindřichov
Arnultovice
Bartultovice
Trzebina
Dębowiec
Wrobłik
Svatý Roch
Hraniční vrch
Hraniční potok
Hraniční P.
Sepik
Vysoká
Lipowiec
Zbylut
Długota
Kobylica
Kraska
Truplna
Chocim
Skrobacz
Zalesie Śląskie
Moszczanka
Wieszczyna
(Nowa Wieś)
Pokrzywna
Jarnołtówek
Bolkowice
Svatý Antonín
Grzebień
Leuchtenstejn
Biskupská kupa
Biskupská Kopa
Srebrna Kopa
(Velká Stříbrná)
Mała Stříbrná
Mnišský
Suchý hřbet
Jindřichov
Horní Dvůr

aż dotrzemy do **Przełęczy pod Zamkową Górą**, na której znajduje się **duże skrzyżowanie szlaków turystycznych** oraz **wiata wypoczynkowa**. Kierujemy się w lewo **czerwonym i żółtym szlakiem**. Po chwili czerwony szlak odbija w lewo, na **Srebrną Kopę**, a my jedziemy dalej prosto, **żółtym szlakiem**. 2 km dalej szlaki ponownie się łączą i po chwili znów rozdzielają na skrzyżowaniu, na którym skręcamy w prawo. Jadąc dalej **żółtym szlakiem**, docieramy do **schroniska pod Biskupią Kopą**. Tu możemy odpocząć i posilić się przed drogą powrotną. Jeśli macie doświadczenie w jeździe górskiej, możecie spróbować podjechać stromym podjazdem na sam **szczyt**, na którym znajduje się **wieża widokowa**. Zjazd z samej góry dostarcza niezapomnianych emocji.

19,7 km • Schronisko pod Biskupią Kopą – Prudnik
Długość odcinka – 17,8 km

Czeka nas teraz najprzyjemniejsza część trasy, czyli **długi zjazd z Biskupiej Kopy**, podczas którego trzymamy się cały czas **żółtego szlaku**. Pamiętajmy, że naszą trasą poruszają się również piesi, a w weekendy trasa może być zatłoczona. Należy więc zachować wzmożoną ostrożność. Na mijanym skrzyżowaniu szlaków pod **Zamkową Górą** skręcamy w lewo. Pod koniec zjazdu docieramy do rozwidlenia, na którym żółty szlak skręca w prawo, a my jedziemy prosto nieoznaczoną drogą biegnącą nad **rezerwatem Cicha Dolina**. Tuż nad widocznymi w dole **zabudowaniami Pokrzywnej** droga zakręca po szerokim łuku w prawo. Na samym końcu zjazdu droga zakręca o 180°, a my na zakręcie jedziemy prosto **niebieskim szlakiem**. Po pierwszym odcinku utwardzonym tłuczniem czeka nas wąska i trochę wyboista ścieżka. Na jej końcu zjeżdżamy do **parku wodnego w Pokrzywnej**, przy którym skręcamy o 180° w lewo i wjeżdżamy na **asfaltową drogę spacerowo-rowerową**. Droga po chwili zakręca w prawo i biegnie wzdłuż stromej skały. Gdy skończy się zagajnik po lewej stronie, dojeżdżamy do skrzyżowania i jedziemy prosto pod **wysokim wiaduktem kolejowym** do **Moszczanki**. Zaraz za wiaduktem, nad niewielkim stawkiem położona jest **restauracja, w której można zjeść świeże i smaczne ryby**. Kolejna działa kilkaset metrów dalej. Dalsza część trasy biegnie wzdłuż **Złotego Potoku** i możemy ją pokonać po obu jego stronach. Ciekawsza jest strona południowa, czyli patrząc z naszej perspektywy prawa. Za wiaduktem **wjeżdżamy na teren restauracji** i tuż przed nią skręcamy w lewo, jadąc dalej **trawiastą groblą oddzielającą staw od potoku**. Za stawem jedziemy krótki odcinek szutrową ścieżką

Hotel i park wodny w Pokrzywnej

i wjeżdżamy na asfaltową szosę. Po chwili docieramy do skrzyżowania w pobliżu **kościoła Podwyższenia Świętego Krzyża w Moszczance** i skręcamy w lewo. Jadąc cały czas wzdłuż **Złotego Potoku**, niepostrzeżenie wjeżdżamy do kolejnej miejscowości – **Łąki Prudnickiej**. 600 m **za cmentarzem** przejeżdżamy na drugą stronę potoku i kontynuujemy jazdę wzdłuż niego. Gdy miniemy **kościół Matki Boskiej Częstochowskiej w Łące Prudnickiej**, 200 m za nim, na skrzyżowaniu wracamy na prawą stronę potoku i zaraz za mostem skręcamy w lewo. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i od razu w lewo, w **ul. Działkową**, by po chwili opuścić wioskę. Przed sobą widzimy już pierwsze zabudowania Prudnika. Po chwili wjeżdżamy na osiedle domków jednorodzinnych. Na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo i jedziemy prosto **ul. gen. Bora Komorowskiego**. Ulica zakręca po łagodnym łuku w lewo. Jedziemy cały czas prosto przez 4 najbliższe skrzyżowania, za którymi ulica zmienia nazwę na **ul. Strzelecką**. Po lewej stronie mijamy **stadion sportowy**, docieramy do poprzecznej **ul. Dąbrowskiego** i skręcamy w lewo. Przed **Parkiem Miejskim** skręcamy w prawo, w **ul. Staszica**. Jedziemy cały czas prosto, okrążając park jego obrzeżem i skręcając w lewo, w **ul. Mickiewicza**. Za parkiem jedziemy prosto **ul. Gimnazjalną**, mijając **zespół szkół** i docierając do ruchliwej **ul. Armii Krajowej** (DK nr 40). Przecinamy ją prosto i **ul. Ratuszową** docieramy na metę wycieczki w **prudnickim Rynku**.

Średnio trudna

trasa 21

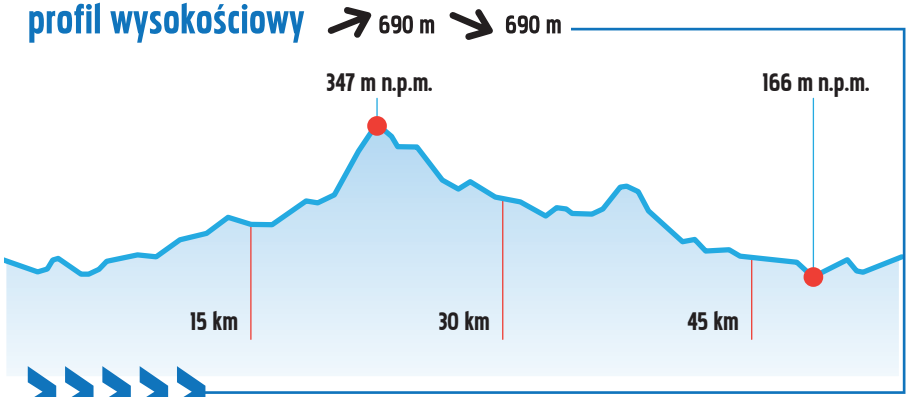
Z Nysy do Głuchołaz przez rezerwat Przyłęk

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: średnio trudna, terenowo-turystyczna
Długość trasy: 54,3 km
Czas przejazdu: 5,0 – 6,0 h
Drogi asfalt/bruk: 37,1 km
Drogi gruntowe: 17,2 km
Dojazd samochodem: P parking Nysa, Rynek,
P parking Głuchołazy, al. Jana Pawła II
Dojazd pociągiem: Nysa (trasa Opole Główne – Nysa)

Jedna z najpiękniejszych widokowo tras tego przewodnika. W stronę Głuchołaz cały czas towarzyszy nam rozległa panorama Gór Opawskich oraz malownicze pagórki Ziemi Nyskiej. Jadąc prawie pustymi szosami samochodowymi, mijamy po drodze wiele sielskich i pocztówkowo położonych wiosek. Mamy też na trasie kilka odcinków terenowych, prowadzących wygodnymi drogami gruntowymi. Na wycieczce odwiedzimy również kilka wartościowych przyrodniczo obszarów, jak: rezerwaty przyrody Śnieżyca i Przyłęk oraz malownicza Nyska Droga św. Jakuba prowadząca brzegiem Białej Głuchołaskiej. U celu naszej wycieczki czekają nas Głuchołazy z licznymi zabytkami, pięknie odrestaurowanym Parkiem Zdrojowym oraz specjalnie przygotowanymi dla rowerzystów Złotymi Ścieżkami. Ze względu na liczne podjazdy i zjazdy wycieczka wymaga dość sporego wysiłku. Dlatego polecana jest przede wszystkim bardziej zaawansowanym rowerzystom.

profil wysokościowy

Park Zdrojowy w Głuchołazach

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Nysa – rezerwat Przyłęk
Długość odcinka – 12,2 km

Wycieczkę rozpoczynamy na **nyskim Rynku**. Jedziemy **ul. Bracką** na południowy zachód, mijając po drodze słynną **Fontannę Trytona**. Już po chwili przy **kościele św. Apostołów Piotra i Pawła** przecinamy przejściem dla pieszych **ul. Emilii Gierczak** i jedziemy dalej prosto skrajem **parku na pl. Paderewskiego**. Przejeżdżamy wąską dróżką obok **charakterystycznego, zielonego domku**, przecinamy **ul. Bohaterów Warszawy** i wjeżdżamy do **Parku Miejskiego w Nysie**. Dalej jedziemy prosto wzdłuż **Białej (Młynówki)** i docieramy do **ul. Powstańców Śląskich**, gdzie skręcamy w prawo i po chwili w lewo, wjeżdżając do leśnej części parku. Kierujemy się **niebieskim Szlakiem Kopernikowskim** w stronę **Fortu Wodnego**. Okrążamy go jego lewą stroną i zaraz **za parkingiem** skręcamy w lewo, w **ul. Bazaltową**. Dojeżdżamy do skrzyżowania z **ul. Mickiewicza**, na którym skręcamy w prawo. Na kolejnym skrzyżowaniu jedziemy prosto **ul. 3 Maja** i dojeżdżamy do wału **Jeziora Nyskiego**. Wjeżdżamy na górę i **promenadą spacerową** jedziemy w stronę gór, do **Białej Nyskiej**. Tu, gdy zjedziemy z wału jeziora, dojeżdżamy do asfaltowej szosy, skręcamy w lewo i od razu w prawo, na drogę szutrową prowadzącą do **parku**. Przy **boisku** skręcamy w lewo i **ul. Parkową** dojeżdżamy do głównej **ul. Nyskiej**. Skręcamy w prawo, mijamy **zabytkową bramę do parku**, **kościół św. Jana Ewangelisty** i jedziemy rzadko uczęszczaną drogą do **Morowa**. Tuż przed wioską po prawej stronie widzimy **stary wiadukt kolejowy nad Białą Głuchołaską**. Skręcamy wówczas w lewo, na szutrową drogę, która biegnie wzdłuż pastwisk należących do tutejszej **stadniny koni**. Jadąc cały czas prosto, po

ok. 2,5 km docieramy do lasu, w którym znajdują się **rezerwaty przyrody Śnieżyca i Przyłęk**. Przy tym drugim znajduje się **wiata wypoczynkowa** ze stojącą obok **drewnianą figurą św. Huberta**. Tu możemy odpocząć przed dalszą drogą.

12,2 km • Rezerwat Przyłęk – Głuchołazy, Park Zdrojowy
Długość odcinka – 15,9 km

Z **rezerwatu Przyłęk** jedziemy dalej prosto, po chwili wyjeżdżamy z lasu i skręcamy w lewo. Dojeżdżamy do **Markowic**, gdzie na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo. Poruszamy się dalej **czarnym szlakiem rowerowym**, który towarzyszyć nam będzie **do Gierałcic**. Czeka nas teraz dość długi podjazd przez wioskę na położone za nią wzgórze, z którego roztacza się zjawiskowa **panorama Gór Opawskich**. Dalej czeka nas przyjemny zjazd, za którym docieramy do **Łączek**. Na skrzyżowaniu w centrum wsi jedziemy prosto, a w lewo prowadzi droga do **leśnego stawu**. Po chwili docieramy do **Biskupowa** z widocznym na wzgórzu **kościołem Zwiastowania NMP** i **klasztorem Benedyktynów**. Tu na centralnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo i po pewnym czasie jedziemy piękną doliną przy niewielkim wzgórzu. Zaraz za doliną dojeżdżamy do malowniczo rozrzuconych po wzgórzach **Gierałcic**. Opuszczamy czarny szlak rowerowy, który skręca w lewo, w kierunku **Wilamowic Nyskich** i **Nowego Świętowa**, i jedziemy prosto przez całą wioskę. Za **kościołem** czeka nas kilkusetmetrowej długości podjazd. Zaraz za nim skręcamy w lewo i jedziemy ok 1 km przez **skraj Bodzanowa** i docieramy do ostrego zakrętu w prawo. Kilkaset metrów dalej droga zakręca w lewo i dociera do **Głuchołaz**. Tu na pierwszym zakręcie głównej drogi w prawo jedziemy prosto **ul. Żeromskiego** stromo opadającą w kierunku centrum miasta. Na jej końcu czeka nas ostry zakręt w prawo, za którym dojeżdżamy do **głównej drogi krajowej nr 40** prowadzącej do granicy polsko-czeskiej. Jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym w kierunku **centrum Głuchołaz** i tuż przed **mostem na Białej Głuchołaskiej** skręcamy w prawo, w **ul. Andersa**, prowadzącą do **uzdrowiskowej części miasta**. Mijamy zakłady papiernicze i po chwili docieramy do **mostu kolejowego na Białej Głuchołaskiej**, obok którego znajduje się **most wiszący dla pieszych**. Przechodzimy na drugą stronę rzeki i skręcamy w lewo, docierając do samego serca **Głuchołaz-Zdroju** przy **Parku Zdrojowym**, w którym możemy odpocząć i pokrzepić się przed drogą powrotną. Można tu również wybrać się na **Złote Ścieżki**, czyli przygotowane specjalnie dla rowerzystów single tracki zjeżdżające z **Góry Chrobrego (Parkowej)** u podnóża której rozłożył się **Park Zdrojowy**.

Trasa 21

skala 1:90000

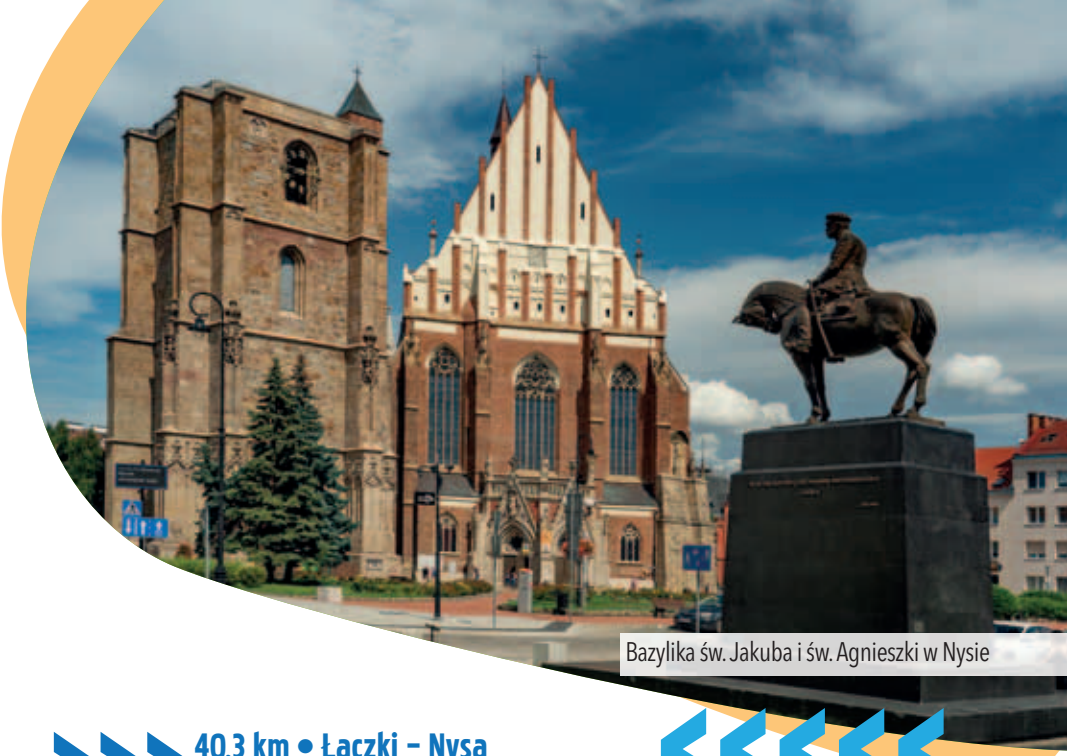
28,1 km • Głuchołazy, Park Zdrojowy – Łączki
Długość odcinka – 12,2 km

Z **Głuchołaz-Zdroju** jedziemy **al. Jana Pawła II** w kierunku centrum. Kierując się cały czas prosto, docieramy do widocznej z daleka **Wieży Bramy Górnej**. Przejeżdżamy obok niej prosto i **ul. Korfantego** wjeżdżamy do **Rynku**. Jedziemy po przekątnej i wyjeżdżamy z Rynku **ul. Góra Świętej Anny** na zachód. Przejeżdżamy przez **pl. Solidarności** i **ul. Opolską** dojeżdżamy do **mostu na Białej Głuchołaskiej**. Przejeżdżamy nim i od razu skręcamy w prawo, w **ul. Konopnickiej**. Jedziemy do **stadionu miejskiego** i okrążamy go po jego lewej stronie. Na rozwidleniu za stadionem jedziemy w prawo, wjeżdżając na drogę szutrową, którą biegnie **Nyska Droga Świętego Jakuba oznaczona pomarańczowo-niebieskimi paskami**.

Czeka nas kolejny piękny widokowo odcinek biegnący nad brzegiem rzeki przez brzozowy zagajnik. Na kolejnym rozwidleniu możemy wybrać dowolną drogę, jako że kilkaset metrów dalej łączą się ponownie. Za zagajnikiem docieramy do **mostku na rzece**, przez który można się dostać do **Bodzanowa**. Jedziemy dalej prosto, by po 3 km dojechać do **Wilamowic Nyskich**. W centrum wioski skręcamy w lewo, na **czarny szlak rowerowy**. Po kilometrowej długości podjeździe na wzgórze z kolejnym **pięknym widokiem na Góry Opawskie** skręcamy w prawo. Znów poruszamy się **Nyską Drogą Św. Jakuba**, która przed **Wilamowicami** zatoczyła pętlę, opuszczając na chwilę trasę naszej wycieczki. Po chwili wjeżdżamy do zagajnika i na pierwszym rozwidleniu jedziemy prosto **drogą pożarową nr 11**. Kawałek dalej czeka nas przyjemny i szybki zjazd zakończony ostrym zakrętem. Na końcu zagajnika dojeżdżamy do asfaltowej drogi, skręcamy w lewo i docieramy ponownie do **Łączek**, przez które jechaliśmy w pierwszej części wycieczki.

Elektrownia wodna Głębinów na Jeziorze Nyskim

Bazylika św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie

40,3 km • Łączki – Nysa
Długość odcinka – 14,0 km

W **Łączkach**, na głównym skrzyżowaniu skręcamy w prawo. 2 km dalej mijamy **Iławę**, za którą dojeżdżamy do **Morowa**, gdzie skręcamy w prawo. Za wioską jedziemy tą samą trasą, którą pokonaliśmy na początku wycieczki. Przejeżdżamy przez **most na Białej Głuchołaskiej** i dojeżdżamy do **Białej Nyskiej**. Tu za **szkołą** skręcamy w lewo, w **ul. Parkową**. Na jej końcu skręcamy w prawo, przecinamy asfaltową szosę i wjeżdżamy na początek wału **Jeziora Nyskiego**. Jedziemy **promenadą spacerową** z pięknym widokiem na jezioro prawie do **zapory na Nysie Kłodzkiej**. Tuż przed nią zjeżdżamy z wału i jedziemy dalej **ul. 3 Maja** w kierunku **centrum Nysy**. Na następnym skrzyżowaniu jedziemy prosto **ul. Mickiewicza**, by na kolejnym skrzyżowaniu skręcić w lewo, w **ul. Bazaltową**. Na jej końcu skręcamy w prawo i mijamy **Fort Wodny**. Parkową aleją dojeżdżamy do **ul. Powstańców Śląskich**, przechodzimy ją przejściem dla pieszych i jedziemy dalej prosto przez drugą część **Parku Nysa**. Za parkiem jedziemy **wąską uliczką obok szpitala** i docieramy do charakterystycznego zielonego domku. Przecinamy prosto **ul. Bohaterów Warszawy** i przez **pl. Paderewskiego** i **ul. Bracką** docieramy na metę wycieczki **w nyskim Rynku**.

łatwa

trasa 22

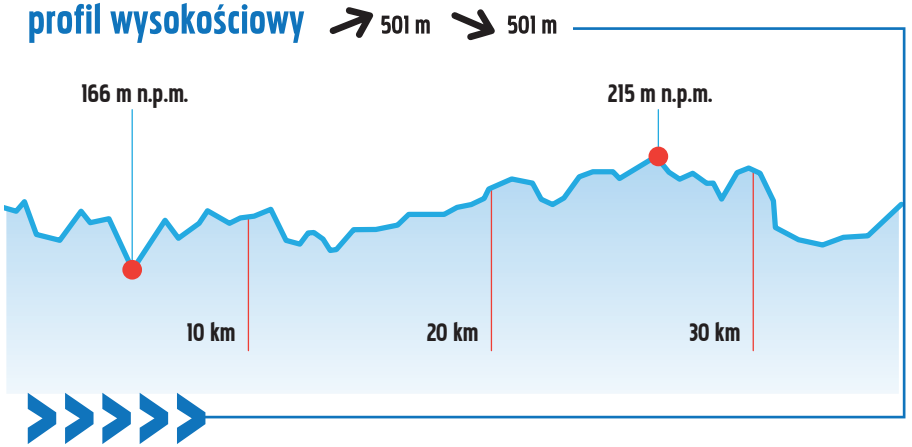
Wokół Jeziora Nyskiego

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	36,8 km
Czas przejazdu:	2,5 – 3,5 h
Drogi asfalt/bruk:	9,2 km
Drogi gruntowe:	27,6 km
Dojazd samochodem:	P parking Nysa, Rynek
	P parking Otmuchów, Rynek
Dojazd pociągiem:	Nysa (trasa Opole Główne – Nysa)

Kolejny opolski klasyk, trasa doskonale znana każdemu mieszkańcowi Nysy. Wycieczka wokół Jeziora Nyskiego to łatwa propozycja dla każdego. Poruszamy się świetnie przygotowanymi szlakami rowerowymi i krótkimi odcinkami asfaltowymi, prowadzącymi drogami o umiarkowanym ruchu samochodowym. Największym atutem trasy jest kontakt z naturą oraz możliwość kąpieli w wodach jeziora. Nie zabraknie też atrakcji dla miłośników zabytków i miejsc historycznych. Celem naszej wycieczki jest Otmuchów, w którym stoi jeden z najbardziej okazałych zamków woj. opolskiego. Duże wrażenie robi również otmuchowski Rynek z pocztówkowej urody kamieniczkami i ratuszem oraz monumentalnym kościołem św. Mikołaja i św. Franciszka Ksawerego.

profil wysokościowy

Fontanna Trytona w Nysie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Nysa – Otmuchów | Długość odcinka – 20,8 km

Wycieczkę rozpoczynamy na **nyskim Rynku**. Jedziemy **ul. Bracką** na południowy zachód, mijając po drodze słynną **Fontannę Trytona**. Już po chwili przy **kościele św. Apostołów Piotra i Pawła** przecinamy przejściem dla pieszych **ul. Emilii Gierczak** i jedziemy dalej prosto skrajem **parku na pl. Paderewskiego**. Przejeżdżamy wąską dróżką obok **charakterystycznego, zielonego domku**, przecinamy **ul. Bohaterów Warszawy** i wjeżdżamy do **Parku Nysa**. Dalej jedziemy prosto **wzdłuż Białej (Młynówki)** i docieramy do **ul. Powstańców Śląskich**, gdzie skręcamy w prawo i po chwili w lewo, wjeżdżając do drugiej części parku. Kierujemy się **niebieskim Szlakiem Kopernikowskim** w stronę **Fortu Wodnego**. Okrążamy go jego lewą stroną i zaraz **za parkingiem** skręcamy w lewo, w **ul. Bazaltową**. Dojeżdżamy do skrzyżowania z **ul. Mickiewicza**, na którym skręcamy w prawo. Na kolejnym skrzyżowaniu jedziemy prosto **ul. 3 Maja** i dojeżdżamy do wału **Jeziora Nyskiego**. Wjeżdżamy na górę i **promenadą spacerową** jedziemy do **Białej Nyskiej**. Tu, gdy zjedziemy z wału jeziora, dojeżdżamy do asfaltowej szosy i skręcamy w prawo, na drogę dla rowerów. 500 m dalej znów skręcamy w prawo i wjeżdżamy na wygodną **drogę szutrową wokół jeziora**. Po chwili droga zakręca w lewo, okrążając ukryte w zagajniku **dzikie kąpielisko**. Dalej nasz szlak zakręca o prawie 180° w prawo, po czym prowadzi wzdłuż zagajnika po szerokim łuku w lewo. Po chwili docieramy do **południowego brzegu Jeziora Nyskiego** w **Siestrzechowicach**. W centrum wioski stoi opuszczony dawny **pałac**. Jadąc dalej **wałem jeziora**, opuszczamy Szlak Kopernikowski i przejeżdżamy przez **ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną** poświęconą ptakom

występującym wokół jeziora. Tuż za nią droga oddala się nieco od brzegów zbiornika i biegnie pomiędzy kilkoma zagajnikami. 2,5 km dalej czeka nas ostry zakręt w prawo i powrót na wał jeziora. Przejeżdżamy dalej obok słynnych **Nyskich Seszeli** nazywanych tak ze względu na dużą liczbę wysepek w tej części jeziora. Warto zboczyć w którąś z dróżek biegnących w stronę wody, by przyjrzeć się im z bliska. Jadąc dalej wałem, dojeżdżamy do wpadającej do jeziora **rzeczki Widna**, przy której nasza trasa najpierw skręca w lewo i po chwili zawraca o 180° w prawo, przecinając rzeczkę. Z mostu roztacza się rozległa **panorama Gór Opawskich**.

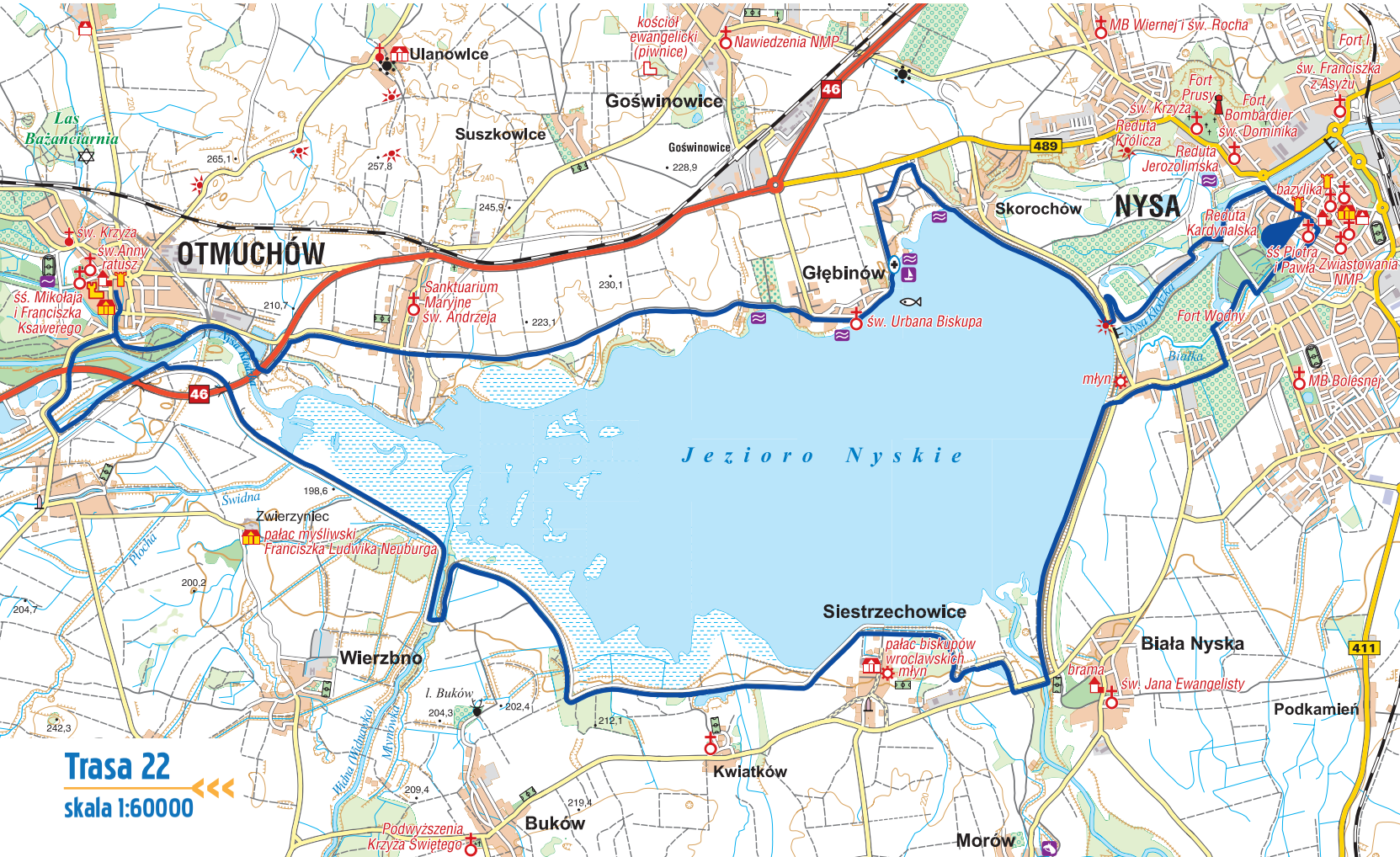
Po chwili droga zakręca w lewo i biegnie w stronę **Otmuchowa** wzdłuż **Nysy Kłodzkiej**. Po pewnym czasie przejeżdżamy pod **obwodnicą miasta**, a droga zakręca po łuku w lewo. Po prawej stronie widzimy **stary most kolejowy na Nysie Kłodzkiej** i ponownie przejeżdżamy **pod obwodnicą.** Jedziemy dalej **wałem wzdłuż rzeczki Raczyny** do asfaltowej szosy na skraju **Śliwic**. Skręcamy w prawo i po chwili przecinamy **skrzyżowanie z ruchliwą drogą krajową nr 46**. Jadąc cały czas główną drogą, docieramy do **otmuchowskiego Rynku**, gdzie możemy odpocząć przed drogą powrotną lub na przykład zwiedzić **zamek**.

20,8 km • Otmuchów – Nysa | Długość odcinka – 16,0 km

Z **Otmuchowa** wracamy na południe tą samą drogą, którą przyjechaliśmy. 500 m od **Rynku**, gdy główna **ul. Mickiewicza** zakręca ostro w prawo, my jedziemy prosto **ul. Parkową** i wjeżdżamy do **parku leśnego nad Nysą Kłodzką**. Parkowa aleja mija **ruiny dawnej strzelnicy** i zakręca w lewo, dojeżdżając **do wału przeciwpowodziowego**. Dalej możemy pojechać na dwa sposoby – wałem lub **wąską ścieżką biegnącą nad samym brzegiem rzeki**. Po chwili dojeżdżamy do **dawnego wiaduktu kolejowego**, który widzieliśmy już w drodze do Otmuchowa. Trzymając się brzegu rzeki, docieramy do **wiaduktu na obwodnicy miasta**. Przejeżdżamy pod nim drogą techniczną i od razu skręcamy w lewo, dojeżdżając do **skrzyżowania obwodnicy z drogą do Wójcic**. Tu skręcamy w prawo i dalej czeka nas ok. 500-metrowej długości podjazd, za którym docieramy do **Wójcic**. Ze szczytu wzgórza roztacza się wokół piękny **widok na**

Jezioro Nyskie

Trasa 22
skala 1:60000
Ulanowice
kościół ewangelicki (piwnice)
Nawiedzenia NMP
Goświnowice
Suszkowice
Goświnowice
228,9
Las Bażanciarnia
265,1
257,8
245,9
240
MB Wiernej i św. Rocha
Fort I
św. Franciszka z Asyżu
Fort Prusy
Fort Bombardier
św. Krzyża
św. Dominika
Reduta Królicza
Reduta Jerozolimska
489
46
bazylika
Skorochów
NYSA
Reduta Kardynalska
ŚŚ Piotra i Pawła
Zwiastowania NMP
OTMUCHÓW
św. Krzyża
św. Anny
ratusz
ŚŚ. Mikołaja i Franciszka Ksawerego
Sanktuarium Maryjne św. Andrzeja
223,1
230,1
210,7
Głębinów
św. Urbana Biskupa
Nysa Kłodzka
Fort Wodny
Białka
młyn
MB Bolesnej
Jezioro Nyskie
Świdna
198,6
Zwierzyniec
pałac myśliwski Franciszka Ludwika Neuburga
Płocha
200,2
204,7
Siestrzechowice
pałac biskupów wrocławskich
młyn
Biała Nyska
411
brama
św. Jana Ewangelisty
Podkamień
Wierzbno
l. Buków
204,3
202,4
212,1
242,3
Młynówka
Widna (Widawka)
209,4
219,4
Kwiatków
Buków
Podwyższenia Krzyża Świętego
Morów

Zamek w Otmuchowie

otmuchowskie pagórki z lewej strony i całe pasmo Jeseników i Gór Opawskich z prawej. Jedziemy przez centrum wioski, gdzie z powrotem dołącza do nas **oznaczony na niebiesko Szlak Kopernikowski**. Za wioską mijamy z prawej strony **kopalnię piasku** i jedziemy dalej szeroką drogą szutrową, która raz opada, to znów wspina się pośród pól. Niecały kilometr dalej w prawo odbija droga prowadząca nad **klif nad jeziorem**, przy którym znajduje się **niewielka plaża**. Jadąc dalej, docieramy do pełnego infrastruktury turystycznej **Głębinowa**. Przy pierwszych zabudowaniach warto skręcić na chwilę w prawo, zjeżdżając stromą drogą do **Błękitnej Zatoki** z przepięknym **widokiem na Góry Opawskie**. Trzymając się **niebieskiego szlaku rowerowego**, jedziemy **główną ulicą Głębinowa**. Przy **centralnym placu** stoi malowniczo położony kościół – **sanktuarium św. Rity**. Zaraz za nim znajduje się rozległy **taras z widokiem na jezioro**. Jedziemy **wzdłuż brzegu jeziora** i po chwili docieramy do wąskiej furtki **Klubu Żeglarskiego Nysa**, przez którego teren przebiega krótki odcinek **niebieskiego szlaku**. Mijamy **budynek WOPR-u** i wyjeżdżamy przez furtkę na **ul. Orzechową**, biegnącą przez **osiedle domków letniskowych**. Czeka nas teraz krótki **objazd wokół Skorochowa**. Jadąc zgodnie z niebieskim szlakiem (**ul. Orzechowa**), skręcamy w prawo 600 m za **Klubem Żeglarskim** w **ul. Kasztanową**. Dojeżdżamy nią na **duży parking z kilkoma restauracjami**, na którym skręcamy w prawo i główną drogą **wracamy w stronę jeziora**. 200 m dalej, na rozwidleniu dróg przy domkach letniskowych jedziemy w lewo i po chwili z prawej strony mijamy **największą plażę jeziora**, zwaną **Nyską Riwierą**. W sezonie wstęp na nią jest płatny, jednak rowerzyści przejeżdżający przez jej teren zaledwie króciutki odcinek są z niej zwolnieni. Tuż **za kasą biletową** wjeżdżamy na **wał jeziora** i jedziemy nim do **zapory wodnej**. Tu zjeżdżamy z wału i jedziemy dalej **wzdłuż północnego (lewego) brzegu Nysy Kłodzkiej**. Docieramy do pierwszej **śluzy z mostem dla pieszych i rowerzystów** i przejeżdżamy na **drugą stronę rzeki**, gdzie skręcamy w lewo. Jadąc wzdłuż rzeki, docieramy do **mostu**, przy którym skręcamy w prawo i **ul. Mostową**, a potem **ul. Krzywoustego** docieramy do **Rynku**, na którym kończymy naszą wycieczkę.

łatwa

trasa 23

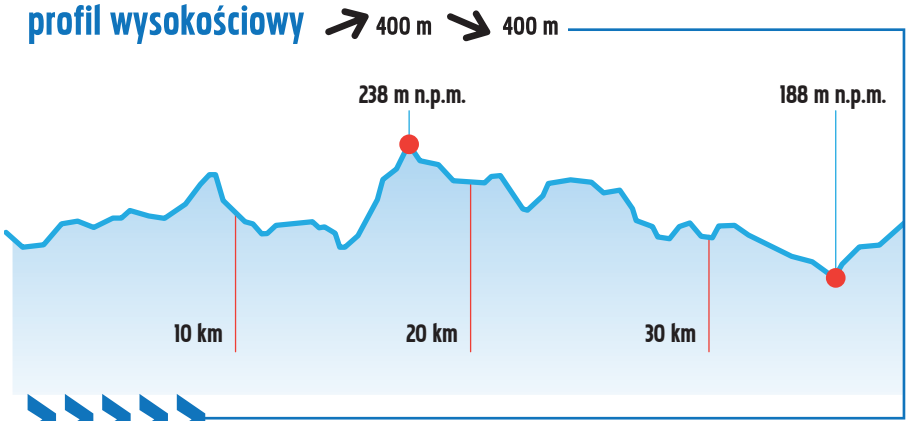
Z Otmuchowa do Paczkowa Szlakiem Czarownic

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy:	łatwa, turystyczna
Długość trasy:	34,3 km
Czas przejazdu:	2,5 – 3,5 h
Drogi asfalt/bruk:	34,3 km
Drogi gruntowe:	0,0 km
Dojazd samochodem:	P parking Otmuchów, Rynek
	P parking Paczków, Rynek

Piękna i łatwa trasa, doskonała na niezbyt wymagającą wycieczkę rodzinną. Trasa w całości biegnie asfaltowymi drogami bocznymi z niewielkim ruchem samochodowym. Szczególnie spodoba się miłośnikom zabytków, historii i zwiedzania miast. Dwa największe miasta na trasie – Otmuchów i Paczków – mogłyby obdzielić swoimi zabytkami jeszcze kilka innych miejscowości. Ciekawe zabytki spotkamy również w mijanych na trasie zacisznych wioskach. Podczas wycieczki przejedziemy dookoła Jeziora Otmuchowskiego, poruszając się częścią słynnego Szlaku Czarownic. Czeka nas sporo pięknych widoków na jezioro oraz okoliczne wzgórza i pobliskie Góry Opawskie.

profil wysokościowy

Otmuchów

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Otmuchów – Paczków
Długość odcinka – 16,1 km

Wycieczkę rozpoczynamy na **otmuchowskim Rynku**. Jedziemy na zachód **ul. Roosevelta**, która zakręca w lewo i dociera do **ul. Nyskiej** przy charakterystycznej **Wieży Wróbla**. Na skrzyżowaniu jedziemy prosto **ul. Ogrodową**. Docieramy do **skrzyżowania z ul. Powstańców Śląskich** i jedziemy prosto, wjeżdżając na **oznaczony na czarno Szlak Czarownic**. Na skrzyżowaniu kończącym **ul. Ogrodową** skręcamy w lewo, a na następnym **skrzyżowaniu z kapliczką** jedziemy dalej prosto, by za chwilę skręcić w prawo przy **bramie wejściowej na stadion miejski**. Dalej jedziemy **ul. Warszawską** do końca, przejeżdżamy **przez tory** i mijamy wieś **Sarnowice**. Poruszamy się teraz północnym brzegiem **Jeziora Otmuchowskiego** i 2 km dalej przejeżdżamy przez **Ligotę Wielką**. Na pierwszym rozwidleniu dróg we wsi skręcamy w lewo. Po chwili mijamy kolejną wioskę – **Lubiatów**. Tu warto zwrócić uwagę na **zabytkowy kościół św. Wawrzyńca** oraz na stojące obok **ruiny renesansowego dworu**. Na skrzyżowaniu **za kościołem** skręcamy w lewo zgodnie z **czarnym szlakiem rowerowym**. Kilometr dalej opuszczamy na chwilę woj. opolskie i **wjeżdżamy do Pomianowa Dolnego w woj. dolnośląskim**. Tu jedziemy cały czas główną drogą, która **przy kościele** zakręca w prawo. Naprzeciw znajdują

Trasa 23

skala 1:70000

się **ruiny dawnego pałacu**. Po chwili mijamy **przysiółek Dolina**, w którym droga zakręca w lewo. 500 m dalej przejeżdżamy **przez tory kolejowe** i zaraz za nimi skręcamy w prawo. Jedziemy wzdłuż torów i **wracamy do woj. opolskiego**, wjeżdżając przy okazji do **Paczkowa**. Tuż przed **stacją kolejową** skręcamy w lewo i **ul. Kolejową** dojeżdżamy do **drogi wojewódzkiej nr 382**. Skręcamy w lewo, za zakrętem w prawo przejeżdżamy przez **most na Nysie Kłodzkiej** i wjeżdżamy do centrum miasta **ul. Armii Krajowej**. Gdy droga wojewódzka skręca w lewo i wspina się pod górę, my jedziemy dalej prosto i pierwszym skrętem w prawo wjeżdżamy w **ul. Młyńską**. Na jej końcu skręcamy w lewo, w **ul. Staszica**, mijamy **kościół Matki Bożej Nieustającej Pomocy** i ponownie skręcamy w lewo, w **ul. Emilii Plater**. Przekraczamy **mury miejskie** i docieramy do **paczkowskiego Rynku**, gdzie możemy zatrzymać się na odpoczynek lub zwiedzanie miasta.

16,1 km • Paczków – Otmuchów | Długość odcinka – 18,2 km

Z **paczkowskiego Rynku** wyjeżdżamy na południowy zachód **ul. Kołłątaja**. Za **murami miejskimi** skręcamy w lewo, w **ul. Staszica** i na następnym skrzyżowaniu znów skręcamy w lewo, mijając z lewej strony **Bramę**

Jezioro Otmuchowskie

Paczków

Kłodzką. Jedziemy dalej **ul. Sienkiewicza**, która wyprowadza nas z miasta. Przecinamy **drogę krajową nr 46** i jedziemy w kierunku **Unikowic** szosą, którą biegnie **droga rowerowa Euro Velo 9** oraz **oznaczony na czerwony Główny Szlak Sudecki**. Mijamy **Unikowice** skrajem wioski i 3 km dalej docieramy do **Ujeżdźca**. Jedziemy przez centrum wioski, mijamy **straż pożarną** i na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, a na kolejnym w prawo, **zgodnie z czerwonym szlakiem**. 2 km dalej przejeżdżamy prosto przez **Trzeboszowice**, w których warto zwrócić uwagę na **zabytkowy kościół św. Jadwigi**. Na rozwidleniu dróg **za kościołem** jedziemy w prawo. Po chwili droga zakręca w prawo, w lewo i znów w prawo. Po kolejnych 2 km pełnych zakrętów docieramy do **Ratnowic**, gdzie skręcamy w lewo na główną drogę. W centrum Ratnowic stoi zabytkowy **kościół św. Marcina**. Po chwili przejeżdżamy przez **Meszno**. Na rozwidleniu dróg na końcu wioski skręcamy w lewo i jedziemy do **Śliwic**. Tu na pierwszym skrzyżowaniu jedziemy w lewo i poruszając się dalej główną drogą, po chwili docieramy do granic **Otmuchowa**. Przecinamy **drogę krajową nr 46** na dużym skrzyżowaniu z sygnalizacją świetlną i jadąc cały czas główną **ul. Mickiewicza**, docieramy do **Rynku**, gdzie kończymy wycieczkę.

łatwa

trasa 24

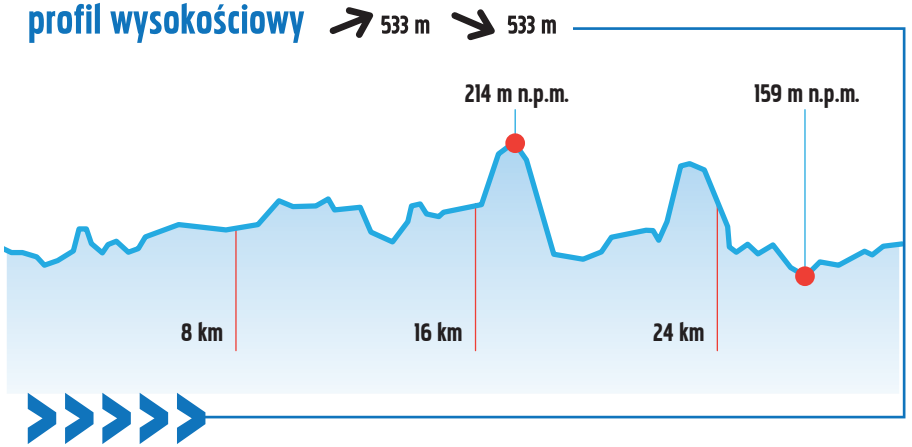
Wokół Grodkowa

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: łatwa, turystyczna
Długość trasy: 31,7 km (24,4 km)
Czas przejazdu: 2,5 – 3,5 h (2,0 – 2,5h)
Drogi asfalt/bruk: 24,7 km
Drogi gruntowe: 5,5 km
Dojazd samochodem: P parking Grodków, Rynek

Jedna z krótszych tras w przewodniku. Bardzo łatwa wycieczka w sam raz na rodzinny relaks. Trasa biegnie przez piękne krajobrazowo okolice Grodkowa z łagodnymi pagórkami pokrytymi łąkami i polami. Niewątpliwą zaletą tych terenów jest położenie na uboczu, z dala od obszarów zurbanizowanych. Na początku wycieczki czeka nas odcinek do Gałążczyc poprowadzony nowo zbudowaną drogą dla rowerów, która powstała na dawnej linii kolejowej. Podczas wycieczki odwiedzimy kilka sielsko położonych wiosek oraz piękny pałac w Sulisławiu. Czeka nas również odcinek leśny prowadzący przez bory otaczające Sulisław.

profil wysokościowy

Rynek w Grodkowie

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Grodków – Rożnów | Długość odcinka – 13,2 km

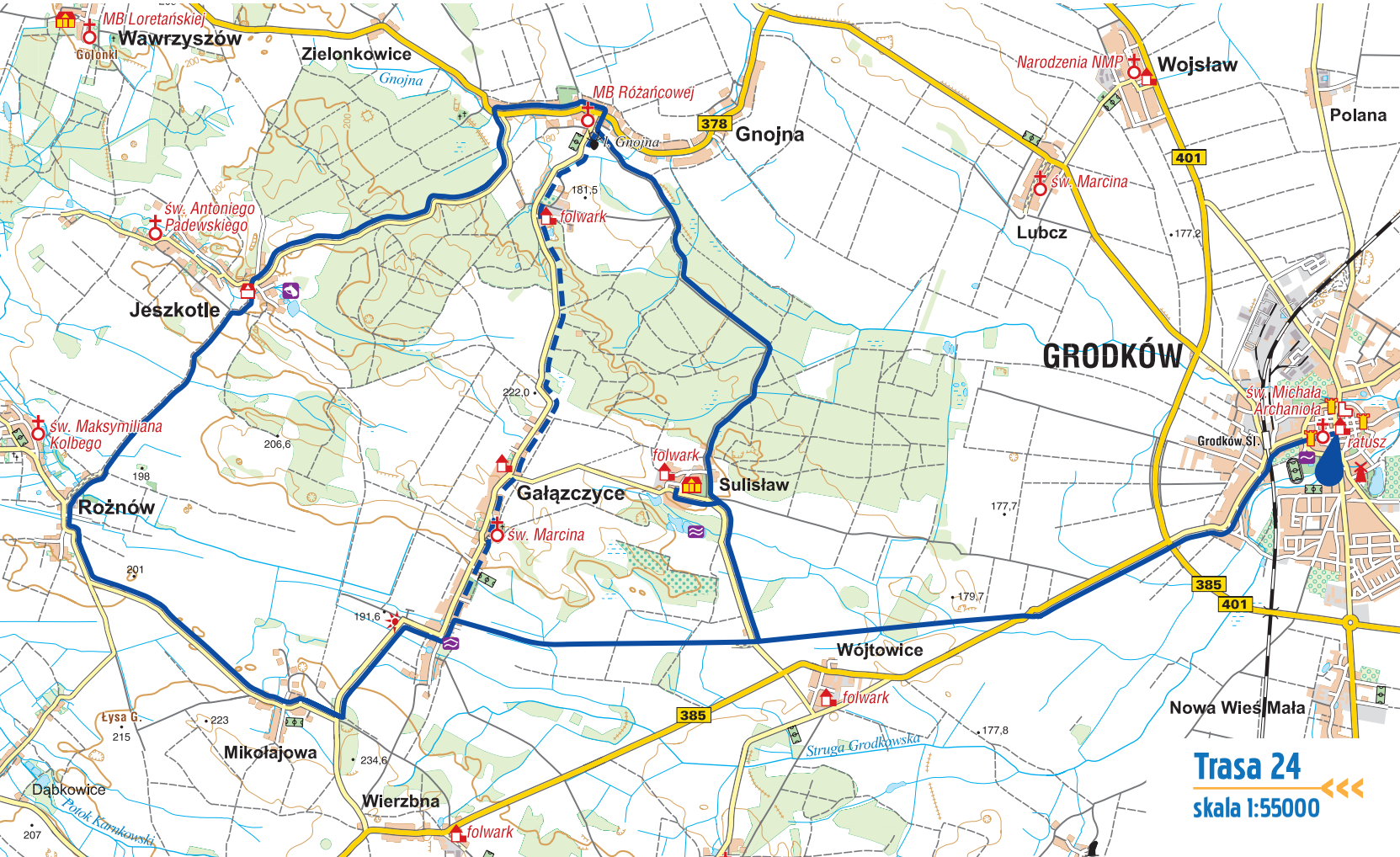
Wycieczkę rozpoczynamy na **grodkowskim Rynku**. Jedziemy na zachód **ul. Warszawską**, po chwili mijamy **kościół św. Michała Archanioła** i jedziemy dalej prosto. Mijamy **stację kolejową** i jedziemy cały czas główną drogą, by 1,5 km dalej dotrzeć do **obwodnicy miasta**. Przecinamy ją prosto, zachowując szczególną ostrożność na niebezpiecznym skrzyżowaniu i jedziemy dalej drogą o dość dużym ruchu samochodowym ok. 1,5 km. Tu zaczyna się **nowo wybudowana na dawnej linii kolejowej droga dla rowerów**, na którą wjeżdżamy i oddalamy się od szosy samochodowej. Jedziemy otwartą przestrzenią z pięknymi widokami gór w oddali. 3 km dalej **przecinamy szosę samochodową**, mijając przy drodze **dawny dom dróżnika** oraz **wiatę wypoczynkową**. 3,5 km dalej dojeżdżamy do **Gałążczyc**. W centrum wioski stoi **zabytkowy kościół Matki Bożej Królowej Świata i św. Marcina**, który warto zobaczyć. Tutaj także **kończy się droga dla rowerów**. Na jej końcu skręcamy w lewo. Jedziemy dalej przez dwa zakręty, najpierw w prawo, potem w lewo i kilometr dalej skręcamy w prawo, do **Mikołajowej**. W **Gałążczycach** możemy też **skrócić naszą wycieczkę**, skręcając w prawo i jadąc **przez centrum wioski do Gnojnej**, gdzie wracamy na dalszą część trasy głównej. Jadąc zgodnie z trasą główną, na początku **Mikołajowej** mijamy **staw z wiatą turystyczną**. W miejscu tym dawniej stał **pałac**. Jedziemy cały czas główną drogą, opuszczając **Mikołajową** i docierając do **Rożnowa**. Tu warto zajrzeć do centrum wioski, by zobaczyć **zabytkowy kościół św. Maksymiliana Marii Kolbego** oraz **dawne zabudowania folwarczne**, przy których kiedyś stał pałac.

13,2 km • Rożnów – Grodków
Długość odcinka – 18,5 km

Pałac w Sulisławiu

W **Rożnowie** na rozwidleniu dróg przy wjeździe do wioski skręcamy w prawo, na **brukowaną drogę**. Za wioską zaczyna się mocno terenowy odcinek, po przejechaniu którego dojeżdżamy do **Jeszkotla**, malowniczo położonego w dolinie przeplatanej pagórkami. Na rozwidleniu przed wioską skręcamy w prawo, na kolejnym w lewo i po chwili wjeżdżamy na główną drogę, jadąc dalej prosto. Po drodze mijamy niepozorny **kościół z kuriozalnym obeliskiem poświęconym armii radzieckiej** znajdującym tuż przy nim. Za **przystankiem autobusowym** skręcamy w prawo i jedziemy cały czas prosto w kierunku **Gnojnej**. Po drodze czeka nas **pierwszy odcinek leśny** podczas tej wycieczki. To najładniejszy fragment trasy, na którym droga wije się zakrętami raz pod górę, to znów w dół. Za lasem docieramy do **Gnojnej**. Jedziemy asfaltową drogą do końca i skręcamy w prawo, wjeżdżając na **drogę wojewódzką nr 378**. Mijamy **zabytkowy kościół Matki Boskiej Różańcowej** i skręcamy za nim w prawo, **w kierunku Gałążczyc**, by zaraz potem skręcić w pierwszą w lewo polną drogę. Po chwili dojeżdżamy na skraj lasu, gdzie na drugim rozwidleniu jedziemy w prawo i wjeżdżamy w głąb lasu. Po kilku zakrętach dojeżdżamy do rozwidlenia, na którym skręcamy w lewo zgodnie z **tablicami kierującymi do pałacu w Sulisławiu**. Jedziemy długą prostą przez las i na drugim leśnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo. Kilometr dalej wyjeżdżamy z lasu do **Sulisławia**. Jedziemy wzdłuż ogrodzonego terenu **pałacu w Sulisławiu** i na końcu drogi skręcamy w prawo, jadąc do **wejścia głównego** na teren kompleksu pałacowego. Po przeciwnej stronie drogi zaczyna się ścieżka prowadząca nad **stawy i kąpielisko**. Wyjeżdżając z terenu pałacu, za bramą skręcamy w lewo. Czeka nas teraz przyjemny zjazd. Kilometr **za Sulisławiem** dojeżdżamy z powrotem do **drogi rowerowej po śladzie dawnej linii kolejowej** i skręcamy w lewo. Jedziemy drogą dla rowerów do końca i dalej szosą samochodową do **skrzyżowania z obwodnicą Grodkowa**. Przecinamy ją prosto bardzo ostrożnie i jadąc dalej **ul. Otmuchowską**, a później **ul. Warszawską**, wracamy do **grodkowskiego Rynku**, gdzie kończymy wycieczkę.

Kościół Matki Bożej Różańcowej w Gnojnej

Trasa 24

skala 1:55000

Średnio trudna

trasa 25

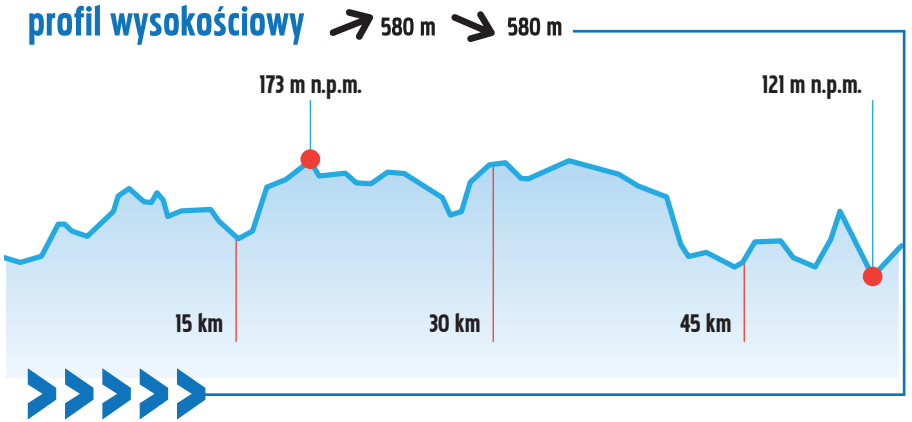
Wokół Brzegu Szlakiem Polichromii Brzeskich

Charakterystyka trasy

Rodzaj trasy: średnio trudna, turystyczna
Długość trasy: 53,8 km
Czas przejazdu: 3,5 – 4,5 h
Drogi asfalt/bruk: 48,8 km
Drogi gruntowe: 5,0 km
Dojazd samochodem: P parking Brzeg, pl. Zamkowy
Dojazd pociągiem: Brzeg (trasa Opole Główne – Wrocław)

Dość łatwa, choć niekrótka trasa, która spodoba się zwłaszcza miłośnikom zabytków i architektury sakralnej. W prawie każdej mijanej wiosce znajdziemy zabytkowy kościół, a w prawie każdym z nich podziwiać można zabytkowe polichromie, od których swą nazwę wziął szlak turystyczny, którym jedziemy. Uznaje się, że okolice Brzegu to największe skupisko średniowiecznych polichromii w Polsce. Podczas tej wycieczki mijamy aż 13 kościołów, nie licząc tych, które zobaczymy w Brzegu. Po drodze odwiedzimy również 3 niewielkie pałace. Czeka nas także wizyta w lesie i rezerwacie przyrody Przylesie. Trasa w przeważającej większości prowadzi mało uczęszczanymi drogami gminnymi i powiatowymi. Jedynie odcinek leśny biegnie dobrze utrzymaną i łatwą do przejechania drogą gruntową.

profil wysokościowy

Zamek Piastów Śląskich w Brzegu

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Brzeg – Bierzów
Długość odcinka – 14,8 km

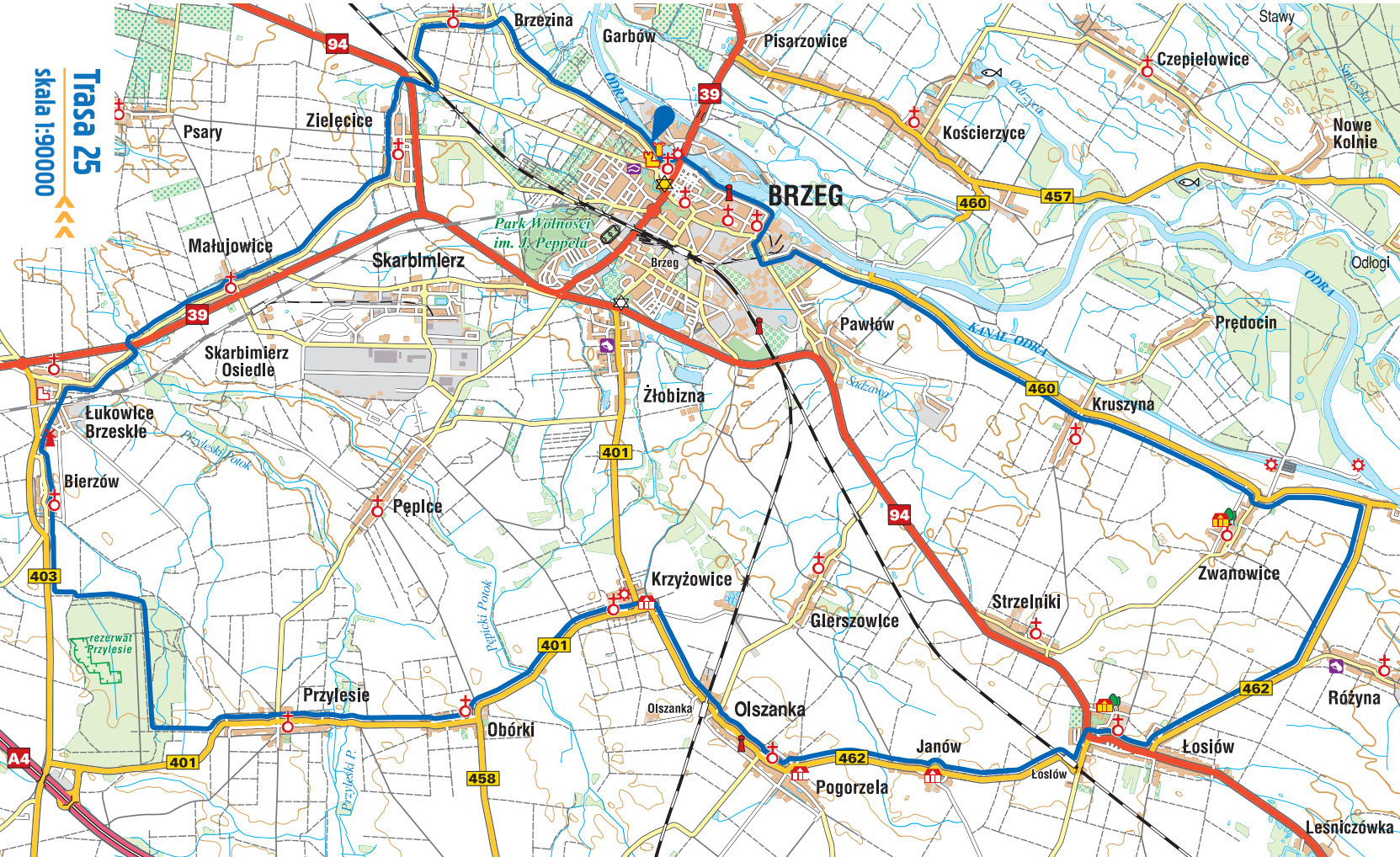
Wycieczkę rozpoczynamy przy **Zamku Piastów Śląskich** w centrum **Brzegu**. Przejeżdżamy przez **Park Nadodrzański** w stronę **alei spacerowej nad brzegiem Odry** i jedziemy wzdłuż rzeki drogą szutrową. Po chwili mijamy z prawej strony **zabytkowy komin ceglany**. Kawałek dalej dojeżdżamy do asfaltowej szosy prowadzącej do miejscowości **Brzezina**. Tu mijamy **niewielki staw** z ławkami i wiatą turystyczną i zaraz za nim skręcamy w lewo. Jedziemy przez całą wioskę główną ulicą, mijając po drodze **zabytkowy kościół Matki Bożej Różańcowej**. Poruszamy się teraz **niebieskim szlakiem turystycznym**. Za **Brzeziną** droga zatacza szeroki łuk w lewo, zawracając o 180° i zbliżając się do **torów kolejowych**. Tu zakręcamy znów o 180°, **przejeżdżając przez tory**. Za torami przecinamy ostrożnie **drogę krajową nr 94** i wjeżdżamy na drogę gruntową (**niebieski szlak**) **przy maszcie radiowym**. Mijamy niewielki **zagajnik** i docieramy do **Zielęcic**. Tu jedziemy prosto przez całą wioskę, po drodze mijając **zabytkowy kościół Chrystusa Króla**. Na rozwidleniu dróg na końcu **Zielęcic** jedziemy w prawo i opuszczamy wioskę. 2 km dalej przejeżdżamy przez **Małujowice**, w których stoi kolejny **zabytkowy kościół św. Jakuba Apostoła**. Za **Małujowicami** przecinamy **drogę krajową nr 39** i docieramy do **Łukowic Brzeskich** z następną **zabytkową świątynią pod wezwaniem Trójcy Świętej**. Tu na głównym skrzyżowaniu skręcamy w lewo zgodnie z **niebieskim szlakiem**. Po chwili po lewej stronie widzimy **ruiny dawnego pieca do wypalania cegieł**. Za wioską dojeżdżamy do **drogi wojewódzkiej nr 403**, skręcamy łagodnie w lewo i ciągiem pieszo-rowerowym wjeżdżamy do **Bierzowa**. Tu warto zobaczyć **zabytkowy kościół św. Piotra i Pawła**.

14,8 km • Bierzów - Łosiów | Długość odcinka – 20,9 km

Za **Bierzowem** jedziemy drogą szutrową **wzdłuż drogi wojewódzkiej** w stronę widocznego w oddali **lasu**. Kilometr dalej skręcamy w lewo, na dość wyboistą drogę i dojeżdżamy do lasu. Czeka nas teraz jedyny odcinek terenowy na trasie w całości biegnący przez tzw. **Wysoki Las**. Poruszamy się cały czas **niebieskim szlakiem**. Początkowo jedziemy **skrajem lasu**, by kilometr dalej skręcić w 3. drogę leśną w prawo. Dalej jedziemy długą, prostą, dobrze utwardzoną drogą biegnącą obok **rezerwatu przyrody Przylesie** i na piątym skrzyżowaniu (2 km dalej) skręcamy w lewo. Tutaj czeka nas niewielka pułapka. Niebieski szlak został mylnie oznaczony i skręca w prawo, w ślepą i zarośniętą drogę leśną. Nie skręcamy razem z nim, lecz jedziemy prosto i po chwili wyjeżdżamy z lasu, docierając do **drogi wojewódzkiej nr 401**. Tu skręcamy w lewo i wjeżdżamy do **Przylesia**. Przejeżdżając prosto przez całą wioskę, mijamy następny **zabytkowy kościół św. Stanisława Biskupa**. Jedziemy dalej **drogą wojewódzką nr 401** o umiarkowanym ruchu samochodowym i docieramy do **Obórek**. Tu stoi najładniejszy wiejski kościółek na trasie – drewniano-murowany **kościół św. Apostołów Piotra i Pawła**. Oprócz niego w Obórkach warto też zobaczyć **dawny pałac**. Mijamy go, gdy na skrzyżowaniu za kościołem wraz z **drogą nr 401** skręcimy w lewo. Za pałacem droga zakręca w prawo i prowadzi nas do **Krzyżowic**, gdzie stoi **kościół Wniebowzięcia NMP**. Na skrzyżowaniu za kościołem jedziemy prosto **drogą wojewódzką nr 462**, która za chwilę zakręca w prawo. Kilometr dalej wjeżdżamy do **Olszanki**. Jadąc przez centrum wioski, mijamy ciekawą, **zabytkową wieżę zegarową** i niepostrzeżenie wjeżdżamy do **Pogorzeli**. Warto tu zatrzymać się na chwilę, by obejrzeć **kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa**. W **Pogorzeli** skręcamy wraz z **drogą nr 462** w lewo i po chwili docieramy do **Janowa**, w którym znajduje się ciekawy **pałac**. Za **Janowem** dojeżdżamy do **Łosiowa**, przejeżdżamy **wiaduktem nad linią kolejową Opole – Wrocław** i **ul. Kolejową** docieramy do **centrum**. Tu skręcamy w prawo, na ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż **drogi krajowej nr 94**. W **Łosiowie** warto zatrzymać się na dłuższą chwilę, by zobaczyć **zabytkowy kościół św. Jana Chrzciciela** oraz **pałac położony w pięknym parku**.

Kościół św. Apostołów Piotra i Pawła w Obórkach

Trasa 25
skala 1:90000
Brzezina
Garbów
Pisarzowice
Stawy
Czepielowice
Zielęcice
Psary
Kościerzyce
Nowe Kolnie
BRZEG
Park Wolności im. J. Peppela
Brzeg
Małujowice
Skarbimierz
Odłogi
Skarbimierz Osiedle
Pawłów
Prędocin
Żłobizna
Kruszyna
Łukowice Brzeskie
Bierzów
Pępice
Krzyżowice
Strzelniki
Zwanowice
Glerszowice
Przylesie
Olszanka
Olszanka
Obórki
Janów
Różyna
Łosiów
Łosiów
Pogorzela
Lesniczówka
94
39
460
457
401
403
462
458
A4
ODRA
KANAŁ ODRA
Sadzawa
Przyleski Potok
Pępicki Potok
Przyleski P.
rezerwat Przylesie

35,7 km • Łosiów – Brzeg | Długość odcinka – 18,1 km

Z centrum **Łosiowa** jedziemy ciągiem pieszo-rowerowym wzdłuż głównej drogi **w kierunku Opola**. Przy budynku **Ochotniczej Straży Pożarnej** skręcamy w lewo, w **ul. Słowackiego** i po chwili opuszczamy wioskę. Niecałe 2 km dalej dojeżdżamy na skraj **Różyny**, gdzie na rozwidleniu dróg przed wioską skręcamy w lewo. 1,5 km dalej docieramy do miejscowości **Kopanie**. Po lewej stronie drogi w oddali widzimy **pozostałości dawnego pieca do wypalania cegły**. W **Kopaniach** skręcamy w lewo i jedziemy pustawą drogą asfaltową do **Zwanowic**, które mijamy skrajem wioski. Warto zboczyć na chwilę do centrum miejscowości, by zobaczyć **zabytkowy kościół Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski**. Za **Kopaniami** jedziemy **wzdłuż kanału** zbudowanego na dużym zakolu Odry (po lewej stronie drogi) i dojeżdżamy do **Kruszyny**, którą również mijamy skrajem wioski. Także tu warto zajrzeć do centrum, gdzie stoi ostatni **zabytkowy kościół** na naszej trasie – **pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Różańcowej**. W **Kruszynie** wjeżdżamy na **niebieski szlak rowerowy**. 3 km dalej droga zbliża się do **koryta Odry** i po chwili wjeżdża do **Brzegu**. Przed sobą widzimy **komin elektrociepłowni i dużą fabrykę** (zakłady tłuszczowe). Jedziemy do **bramy wjazdowej** do zakładów i skręcamy przed nią w lewo, a na następnym rozwidleniu dróg w prawo. Dojeżdżamy do drogi głównej (**ul. gen. Sikorskiego**) i skręcamy w prawo. Na następnym skrzyżowaniu znów skręcamy w prawo, okrążając zakłady tłuszczowe. Jedziemy **ul. Wita Stwosza** do końca, gdzie droga zakręca i zaczyna się **ul. Rybacka** biegnąca **wzdłuż Odry**. Jedziemy cały czas prosto. Po pewnym czasie mijamy **dawne koszary** i wjeżdżamy na **pl. Koszarowy**. Jedziemy dalej prosto **ul. Nadodrzańską** przy **dawnych młynach** i **ruinach kościoła św. Apostołów Piotra i Pawła**. Po chwili dojeżdżamy do **drogi krajowej nr 39** biegnącej z **brzeskiego Rynku mostem przez Odrę** na północ. Przechodzimy na drugą stronę ulicy przejściem dla pieszych i przez **Park Nadodrzański** jedziemy na **pl. Zamkowy**, na którym kończymy wycieczkę.

Pałac w Łosiowie

Notatki

Notatki

Notatki

Notatki

Legenda

trasa rowerowa podstawowa
trasa rowerowa alternatywna
początek trasy rowerowej
granica państwa
autostrada
droga krajowa
droga wojewódzka
drogi lokalne
droga z płyt betonowych; droga z kostkl brukowej
droga gruntowa; droga leśna, polna; ścieżka
llnla kolejowa: czynna; nleczynna; stacja kolejowa
granica rezerwatu
kościół zabytkowy; kościół zabytkowy drewnlany
kaplica zabytkowa; klasztor zabytkowy; synagoga
zamek; pałac: odrestaurowany; nieodrestaurowany
dwór; wieża zabytkowa; wieża ciśnń; wiatrak
inny zabytek architektury; ruiny zamku; inne ruiny
wapiennik; kamieniołom: czynny; nieczynny; ostaniec
zabytek techniki; kamień graniczny; grodzisko; bunkier
wieża widokowa; punkt widokowy; inna atrakcja turystyczna
basen; basen kryty; kąpielisko; przystań żeglarska
ośrodek jeździeckl; łowlsko komercyjne; leśnlczówka
stadion; boisko sportowe
zabudowa; tereny przemysłowe; farma wlatrowa
sady; ogródki działkowe
cmentarz; cmentarz żydowskl; las

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

OPOLSKIE

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

25 tras rowerowych po Opolszczyźnie

OPOLSKIE

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu

ul. Barlickiego 17, 45-083 Opole

tel.: (+48) 77 44 29 340

www.opolskie.pl

ISBN: 978-83-65642-17-2